

REVITALIZACE ZÁMECKÉHO AREÁLU STVOLÍNKY

Ateliér Girsá - diplomová práce
FA ČVUT v Praze, Ústav památkové péče

Bc. Hana Vidláková
LS 2020/2021

Vedoucí práce: prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá
doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

ANALYTICKÁ ČÁST

	analýza lokality:
4	základní údaje o obci
6	širší vztahy
10	doprava
12	občanská vybavenost
16	územní plán
18	plánovaný obchvat
20	swot
22	fotodokumentace
26	vstupní podklady
28	vymezení zadání
30	referenční stavby
40	zdroje

ČÁST STAVEBNĚ-HISTORICKÉHO PRŮZKUMU

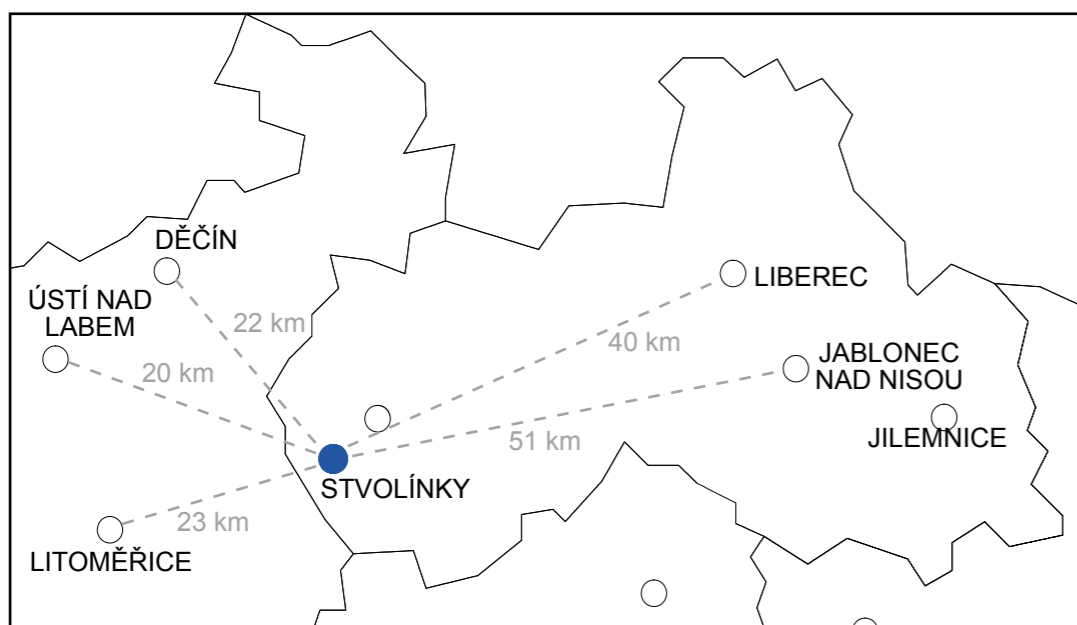
47	úvod
48	shrnutí historie (časová osa)
52	historické zajímavosti
54	historické vyobrazení obce
58	analytické podklady
60	vývoj fungování zámku
72	vývoj fungování obce
84	přístupové a funkční schéma
86	porovnání fotografií
120	zdroje

NÁVRHOVÁ ČÁST

128	zadání diplomové práce
131	prohlášení autora
132	průvodní zpráva
134	souhrnná technická zpráva
147	úvod
148	situace širších vztahů
150	půdorysy
160	řezopohledy areálem
166	vizualizace
176	architektonický detail

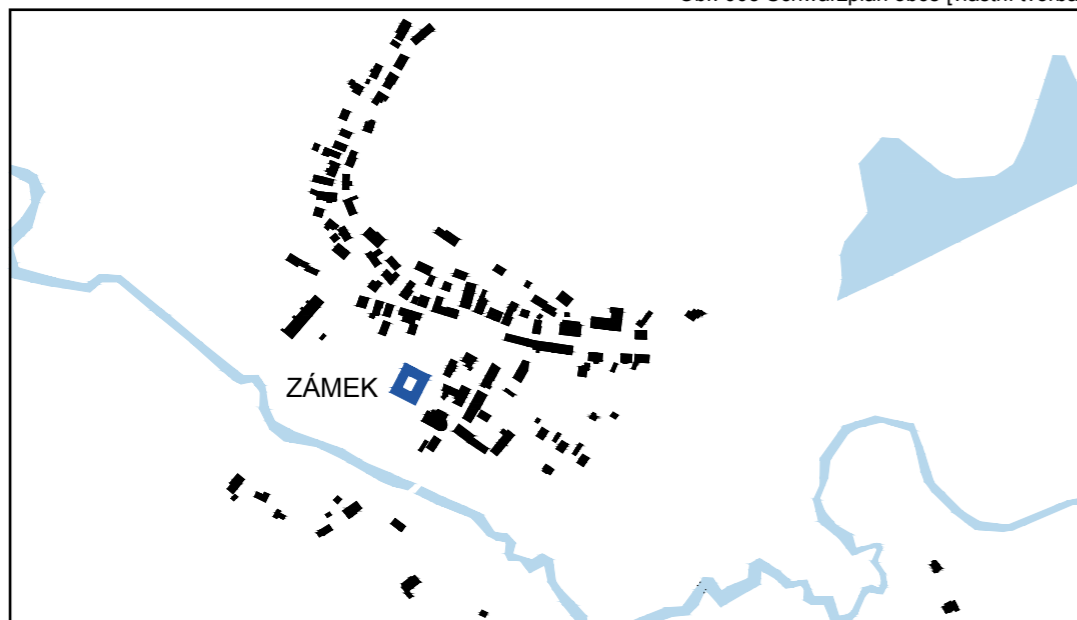

Obr. 001 Česká republika [Web-cadforum + vlastní tvorba]

Obr. 002 Liberecký kraj [Web-cadforum + vlastní tvorba]

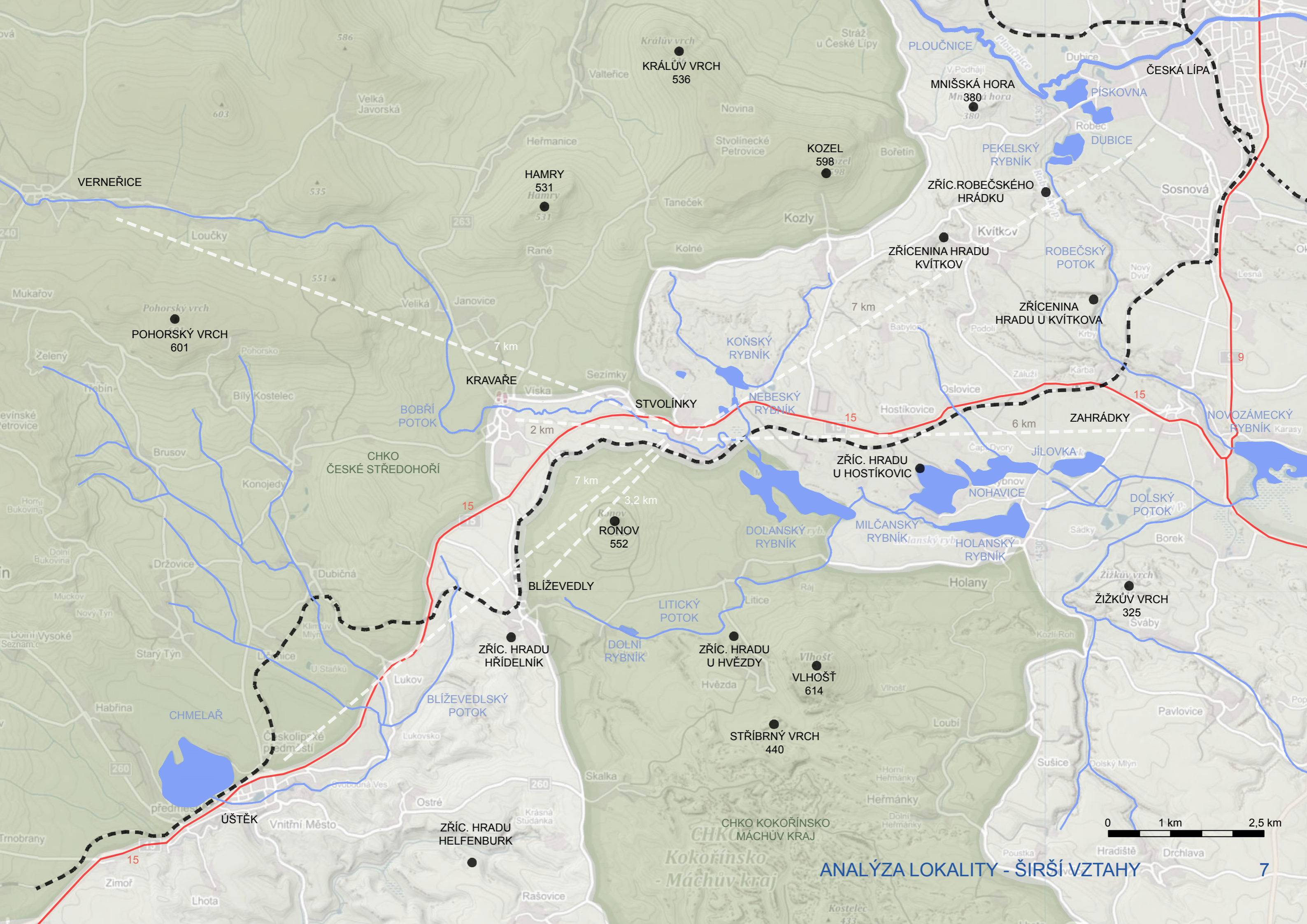
Obr. 003 Schwarzplan obce [vlastní tvorba]

Řešený zámecký areál se nachází v obci Stvolínky, patřící do okresu Česká Lípa v Libereckém kraji. Obec je od okresního města vzdálena pouze 7 km vzdušnou čarou, od hlavního města kraje celých 40 km a jen 20 km od Ústí nad Labem v sousedícím kraji. Dalšími významnějšími obcemi v okolí jsou Verneřice, Úštěk, Žandov nebo nedaleké Zahrádky.

Obec Stvolínky zahrnuje 2 katastrální území, Stvolínky a Stvolínecké Petrovice. Nachází se v údolní nivě protékajícího Bobřího potoka na rozhraní Ralské pahorkatiny a Českého středohoří. Území obce zasahuje do dvou chráněných krajinných oblastí - Kokořínsko a České středohoří a jihozápadním směrem se tyčí přírodní památka Ronov, jež obsahuje stejnojmennou hradní zříceninu.

kraj: Liberecký
okres: Česká Lípa
obec s rozšířenou působností: Česká Lípa
počet obyvatel: 318 (2020)
katastrální výměra obce: 1265 ha
nadmořská výška: 289 m n. m.

VERNEŘICE

POHORSKÝ VRCH
601

KRÁLŮV VRCH
536

HAMRY
531

KOZEL
598

MNIŠSKÁ HORA
380

ZŘÍC. ROBEČSKÉHO
HRÁDKU

ZŘÍCENINA HRADU
KVÍTKOV

ZŘÍCENINA
HRADU U KVÍTKOVA

KRAVAŘE

STVOLÍNKY

ZŘÍC. HRADU
U HOSTÍKOVIC

RONOV
552

BLÍŽEVEDLY

ZŘÍC. HRADU
HŘÍDELNÍK

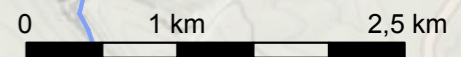
ZŘÍC. HRADU
U HVĚZDY

VLHOŠŤ
614

STRÍBRNÝ VRCH
440

ZŘÍC. HRADU
HELFFENBURK

ŽIŽKŮV VRCH
325

ANALÝZA LOKALITY - ŠIRŠÍ VZTAHY

PŘÍRODA

CHKO ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ

Chráněná krajinná oblast byla vyhlášena roku 1976. Rozkládá se v oblasti mezi Louny a Českou Lípou v rozloze o 1068,9 km², která jí činí druhou nejrozsáhlejší. Nejvyšším bodem je vrchol Milešovky 836,5 m n. m.

Obr. 004 Pohorský vrch [Web-sever.rozhlas]

CHKO KOKOŘÍNSKO - MÁCHŮV KRAJ

CHKO Kokořínsko bylo vyhlášeno roku 1976 a v roce 2014 rozšířeno o část zvanou Máchův kraj. Celková současná rozloha činí 410 km² a její severní cíp zasahuje do Stvolínka. Nejvyšším bodem je Lysá skála 419 m n. m.

Obr. 005 Vlhošť [Web-Wikipedie]

DOPRAVA

Stvolínky se nachází na silnici I/15 vedoucí z města Most do nedalekých Zahrádek.

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST - AUTO

Stvolínky → Liberec: 1 h 2 min
Stvolínky → Ústí nad Labem: 38 min
Stvolínky → Litoměřice: 29 min
Stvolínky → Děčín: 39 min
Stvolínky → Jablonec nad Nisou: 1 h 16 min
Stvolínky → Česká Lípa: 14 min
Stvolínky → Verneřice: 15 min
Stvolínky → Ústěk: 10 min
Stvolínky → Zahrádky: 8 min
Stvolínky → Blíževedly: 5 min
Stvolínky → Kravaře: 4 min

Obcí prochází železniční trať 087 z Lovosic do České Lípy.

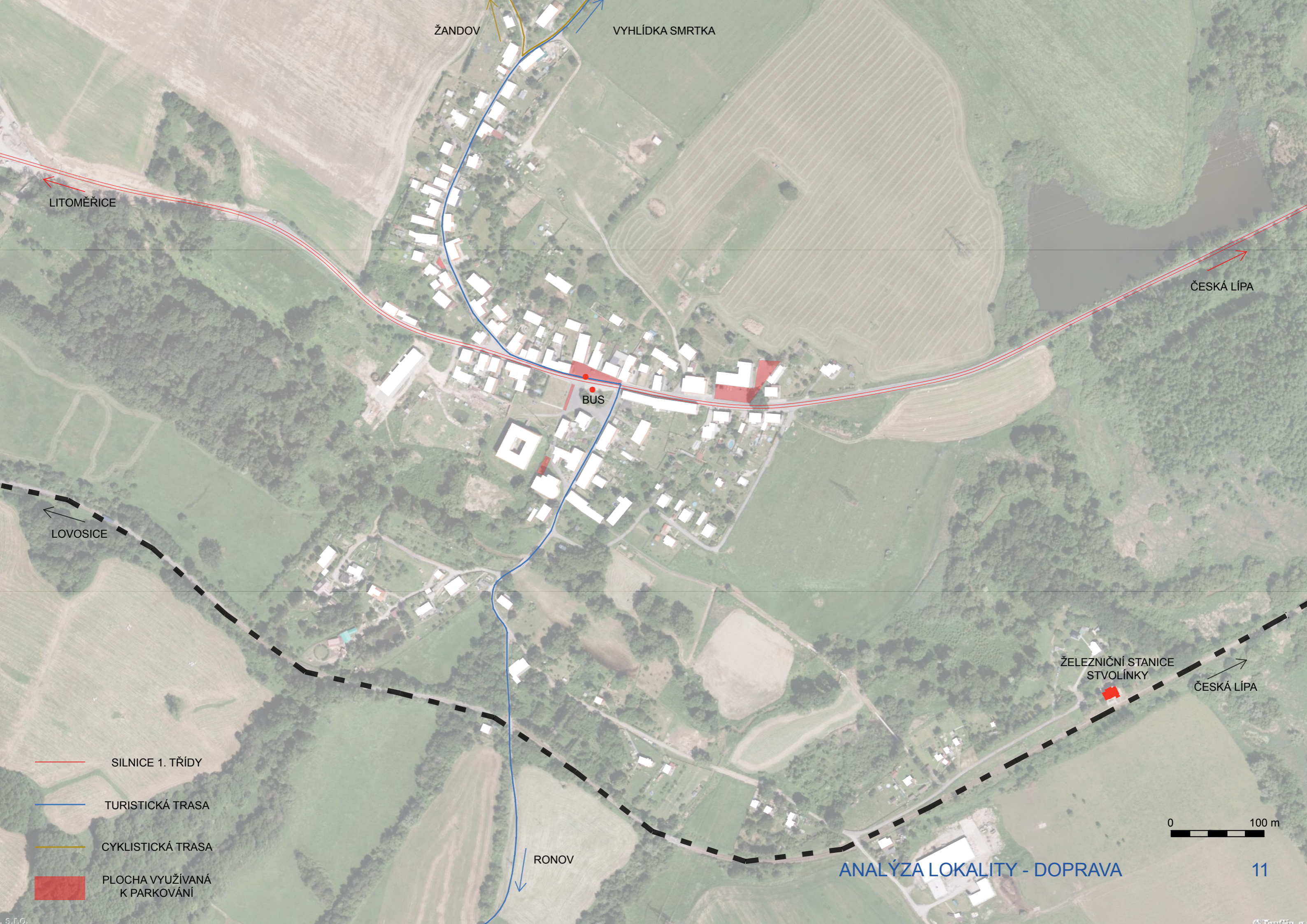
DOPRAVNÍ DOSTUPNOST - VLAK

Stvolínky → Liberec: 1 h 41 min
Stvolínky → Ústí nad Labem: 1 h 19 min
Stvolínky → Litoměřice: 46 min
Stvolínky → Děčín: 1 hod
Stvolínky → Jablonec nad Nisou: 2 h 50 min
Stvolínky → Česká Lípa: 15 min
Stvolínky → Ústěk: 19 min
Stvolínky → Zahrádky: 7 min
Stvolínky → Blíževedly: 7 min
Stvolínky → Kravaře: 4 min

Na náměstí se nachází autobusová zastávka pro meziměstskou dopravu.

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST - BUS

Stvolínky → Liberec: 2 h 12 min
Stvolínky → Ústí nad Labem: 3 h 58 min
Stvolínky → Litoměřice: 2 hod 24 min
Stvolínky → Děčín: 2 hod 37 min
Stvolínky → Jablonec nad Nisou: 2 h 38 min
Stvolínky → Česká Lípa: 22 min
Stvolínky → Verneřice: 52 min
Stvolínky → Ústěk: 42 min
Stvolínky → Zahrádky: 30 min
Stvolínky → Blíževedly: 7 min
Stvolínky → Kravaře: 3 min

ŽANDOV

VYHLÍDKA SMRTKA

LITOMĚŘICE

ČESKÁ LÍPA

BUS

LOVOSICE

ŽELEZNIČNÍ STANICE
STVOLÍNKY

ČESKÁ LÍPA

SILNICE 1. TŘÍDY

TURISTICKÁ TRASA

CYKLISTICKÁ TRASA

PLOCHA VYUŽÍVANÁ
K PARKOVÁNÍ

RONOVO

ANALÝZA LOKALITY - DOPRAVA

0 100 m

POŽÁRNÍ
STANICE

DĚTSKÉ
HRŠTĚ

ZÁMEK

KOSTEL
VŠECH SVATÝCH

OBEČNÍ ÚŘED
KNIHOVNA
POŠTA

MOTOREST

SMÍŠENÉ ZBOŽÍ

0 50 m

VERNEŘICE
SUPERMARKET
KOUPALIŠTĚ
RESTAURACE
PENZION
MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
LÉKAŘ

KRAVAŘE (3 km)
SUPERMARKET
FOTBALOVÉ HRÍŠTĚ,
PŘÍRODNÍ KOUPALIŠTĚ
RESTAURACE
PENZION
MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
LÉKAŘ

BLÍŽEVEDLY
SUPERMARKET
RESTAURACE
PENZION
MATEŘSKÁ ŠKOLA

ÚŠTĚK (10 km)
SUPERMARKET
FOTBALOVÉ HRÍŠTĚ
RESTAURACE
HOTEL
MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
LÉKAŘ

KVÍTKOV (7 km)
PENZION

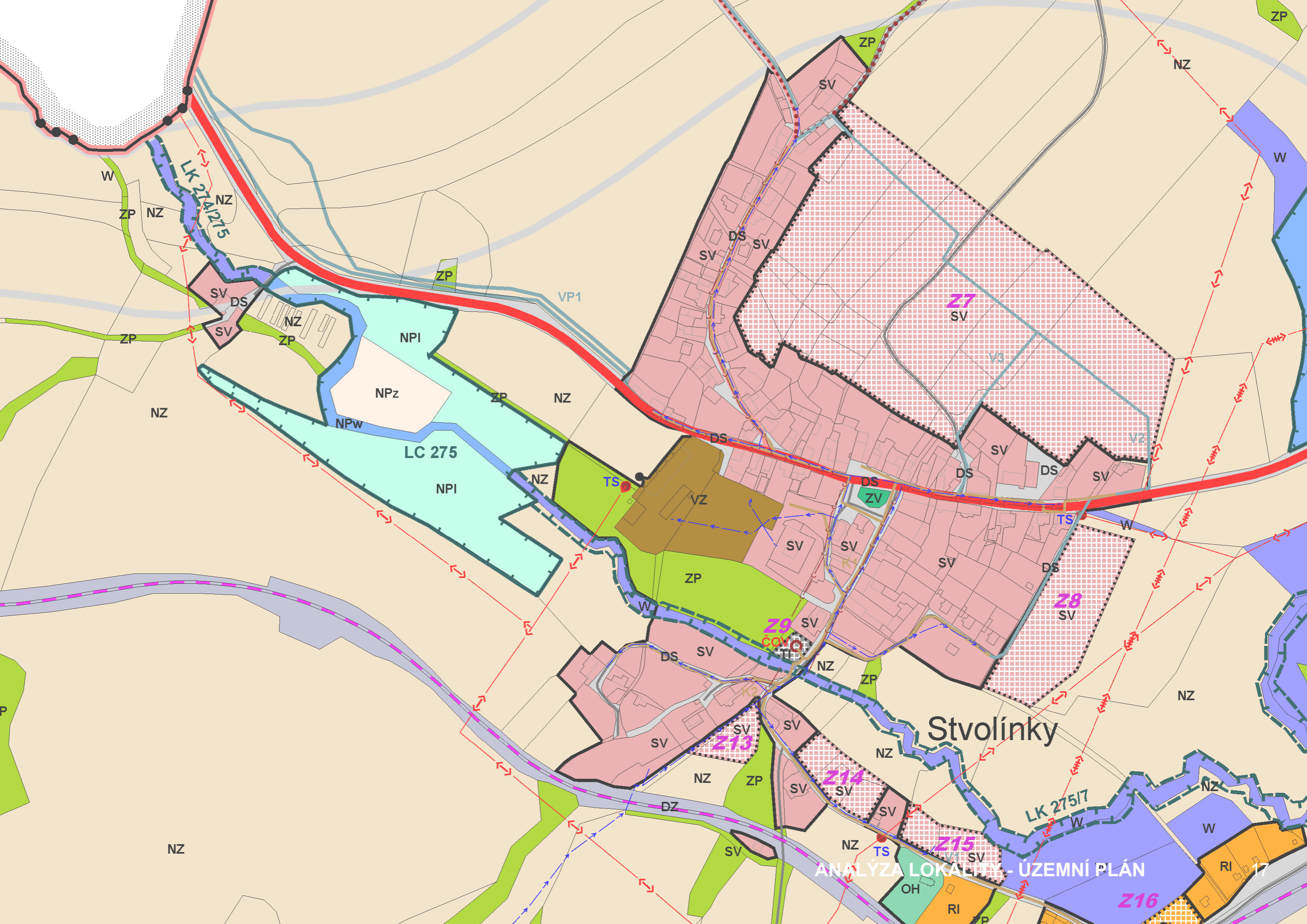
HOSTÍKOVICE (3 km)
SUPERMARKET

RÁJ (9 km)
PENZION

HOLANY (7 km)
FOTBALOVÉ HRÍŠTĚ
RESTAURACE
MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

ČESKÁ LÍPA (15 km)
HYPERMARKET
FOTBALOVÉ HRÍŠTĚ,
TENISOVÉ KURTY,
BAZÉN,
SPORTOVNÍ CENTRUM,
WELLNESS
RESTAURACE
HOTEL
MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
STŘEDNÍ ŠKOLA
NEMOCNICE,
POLIKLINIKA

ZAHRÁDKY (6 km)
SUPERMARKET, POŠTA, KNIHOVNA
HOSTINEC
MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
LÉKAŘ

Stvolínky

ANALÝZA LOKALITY - ÚZEMNÍ PLÁN

Z16

LK 27517

LC 275

LK 27512/175

Z9
COVO
TI

Z13

Z14

Z15

Z7
SV

Z8
SV

NZ

NPz

NPI

NPw

NZ

NZ

TS

ZP

DS

SV

NZ

ZP

NZ

NZ

ZP

SV

SV

NZ

RI

ZP

NZ

NZ

W

RI

17

VP1

V3

V2

SV

DS

SV

SV

ZP

ZP

NZ

W

W

ZP

NZ

SV

DS

SV

NZ

ZP

ZP

ZP

NPI

ZP

NZ

DS

DS

SV

DS

SV

DS

ZV

SV

SV

SV

DS

SV

VZ

ZP

SV

DS

SV

DS

SV

SV

SV

NZ

NZ

ZP

SV

SV

NZ

DZ

SV

OH

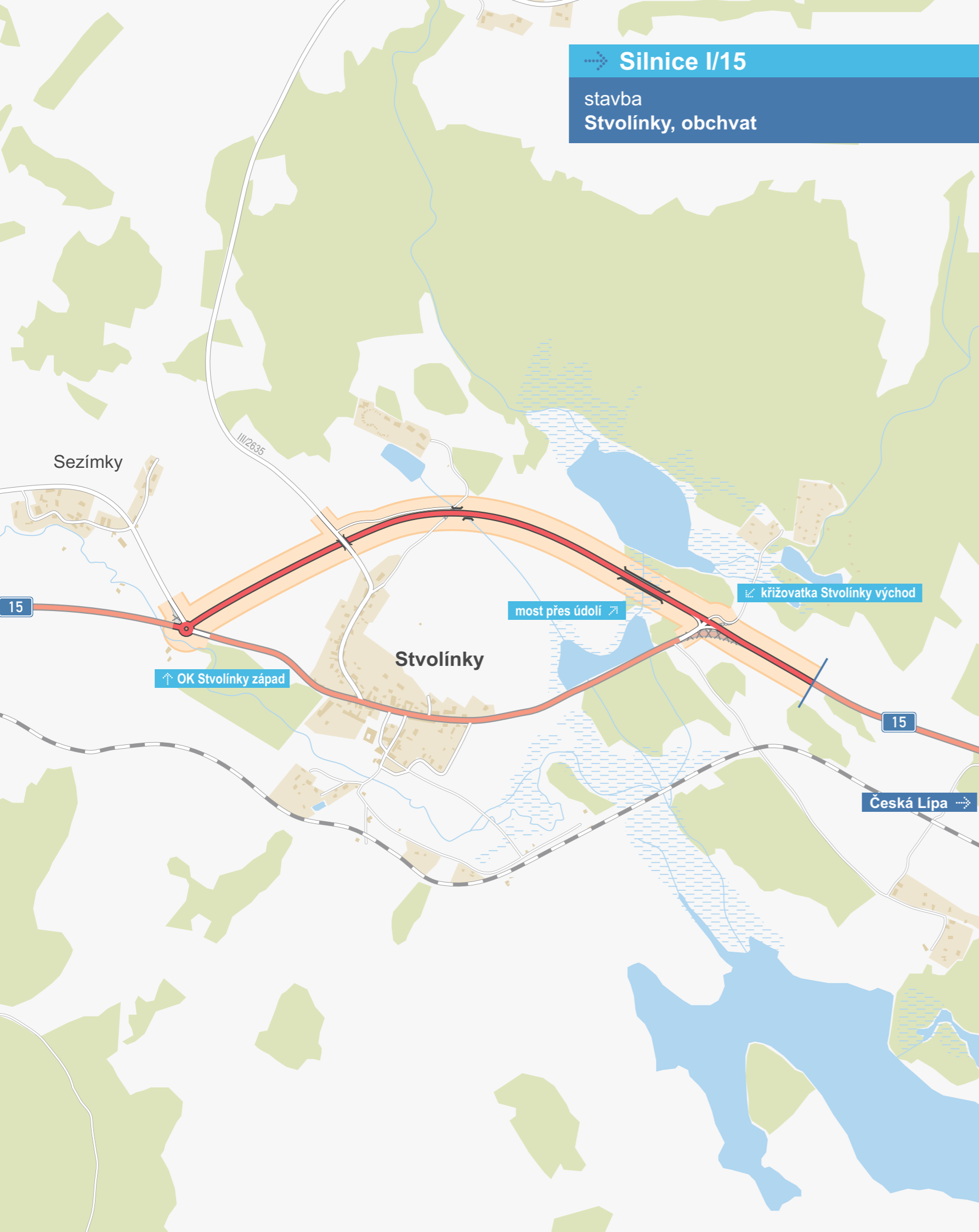
RI

NZ

W

RI

17

→ Silnice I/15

stavba
Stvolínky, obchvat

PLÁNOVANÝ OBCHVAT

Silnice I/15 je důležitou spojnici mezi Českou Lípou, Litoměřicemi a Mostem. Po této dvoupruhové komunikaci je prováděna veškerá doprava v tomto koridoru. Mimo jiné prochází obcí Stvolínky v místech husté domovní zástavby, její šířka se zmenší na 8,5 m a je po obou stranách lemována domy k ní přiléhající. Tato situace zde způsobuje dopravní komplikace.

Je navržen obchvat vedoucí severně od obce Stvolínky, který by měl nevhodné dopravní poměry vyřešit. Je obsažen v územním plánu obce i v Zásadách územního rozvoje kraje. Jeho počátek je plánován v místě napojení stávající komunikace na hráz Nebeského rybníka a konec v místě křižovatky stávající a původní I/15. Trasa kříží ekologicky cenné údolí, které respektuje.

Stávající I/15 procházející Stvolínky bude zachována jako doprovodná komunikace k napojení obce.

SILNÉ STRÁNKY

přítomnost historicky významných budov

dopravní napojení: obec leží na silnici 1. třídy mezi Českou Lípou a Litoměřicemi
geografická poloha regionu: 120 km do Prahy, hranice s Německem

přírodní a kulturní turistické využití: obcí prochází turistická stezka a leží mezi dvěma CHKO, v okolí je mnoho historicky a kulturně zajímavých míst

vedení jedná v zájmu rozvoje obce

PŘÍLEŽITOSTI

obnova historicky a kulturně významných staveb v obci a jejich možné využití

nárůst obyvatel v posledních letech

plánovaný obchvat silnice I/15

rozvoj turismu: ubytování a možností rekreace v obci

SLABÉ STRÁNKY

špatný technický stav historicky významných budov
a zanedbané veřejné prostranství

silnice 1. třídy vedoucí středem obce: silný provoz omezuje životní podmínky obyvatel

nedostatek občanské vybavenosti, potřeba dojíždět do okolních obcí

nedostatek společenského vyžití

nedostatek ubytování pro turisty

HROZBY

pokračující chátrání historicky významných staveb a zarůstání zámecké zahrady

necitlivé stavební záměry mohou nenávratně poškodit kulturně historickou hodnotu zámeckého areálu i přilehlého kostela

zdlouhavost provádění navržených plánů

Obr. 006 Stvolínky, náves [foto autorka]

Obr. 007 Stvolínky, náves [foto autorka]

Obr. 008 Stvolínky [foto autorka]

Obr. 009 Stvolínky [foto autorka]

Obr. 010 Stvolínky, obecní úřad [foto autorka]

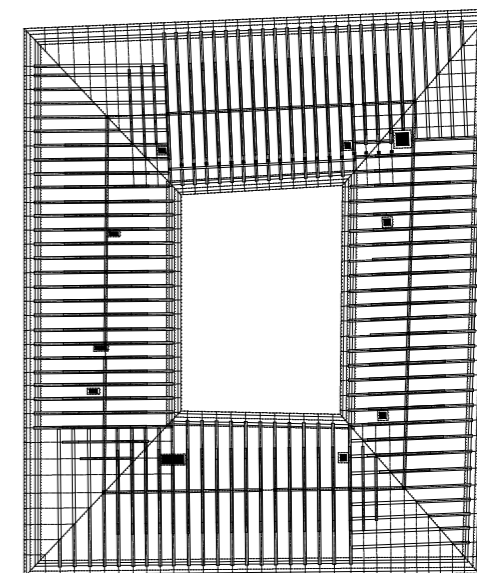
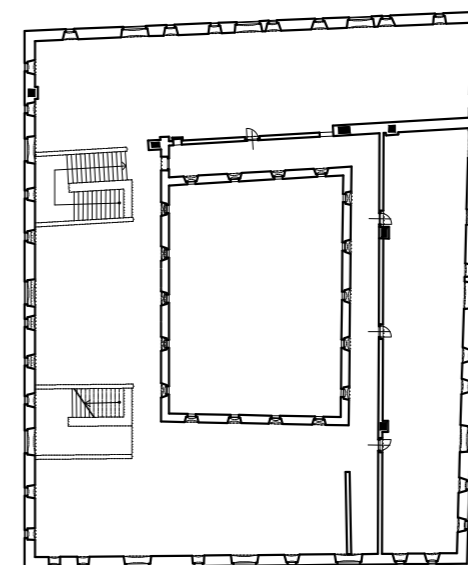
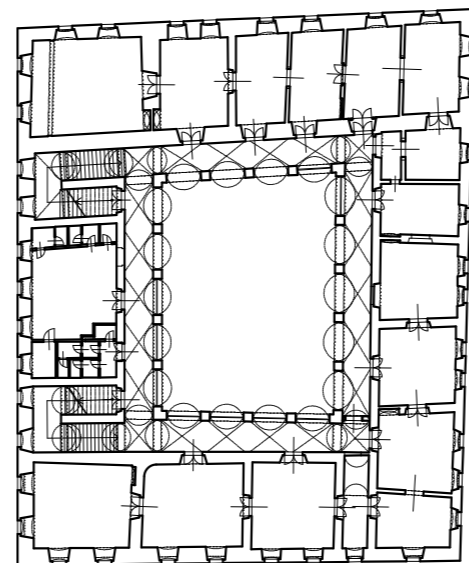
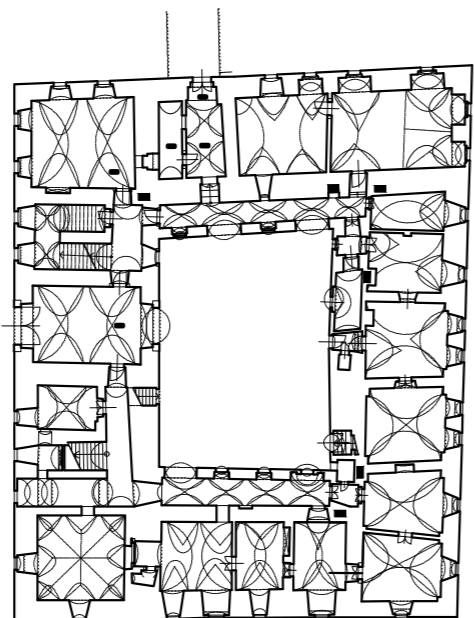
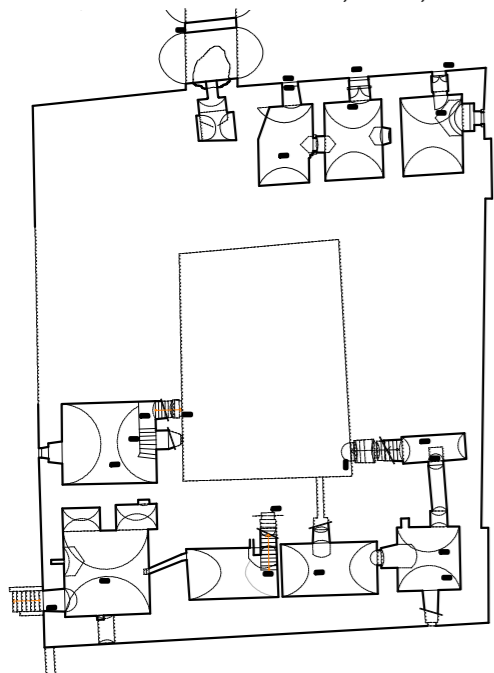
Obr. 012 Stvolínky, prostor bývalého hospodářského dvora [foto autorka]

Obr. 011 Stvolínky, motorest [foto autorka]

Obr. 013 Stvolínky, zámek [foto autorka]

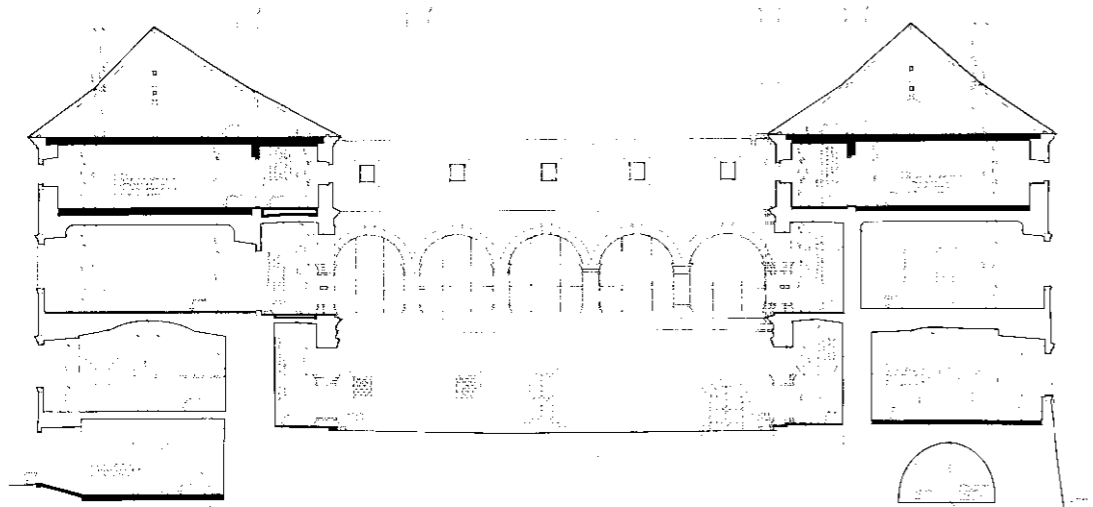

PŮDORYSY - 1.PP, 1.NP, 2.NP, 3.NP, KROV¹

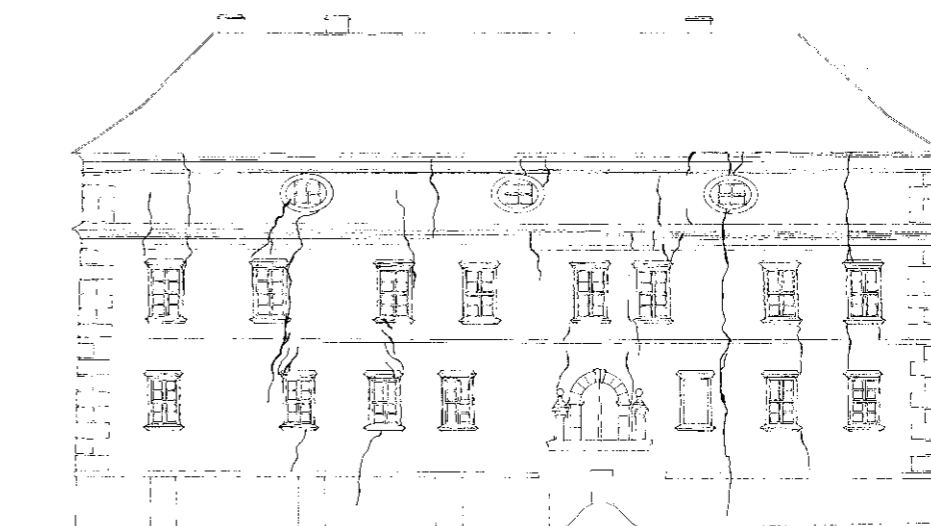

ŘEZ PODÉLNÝ² (z roku 1977)

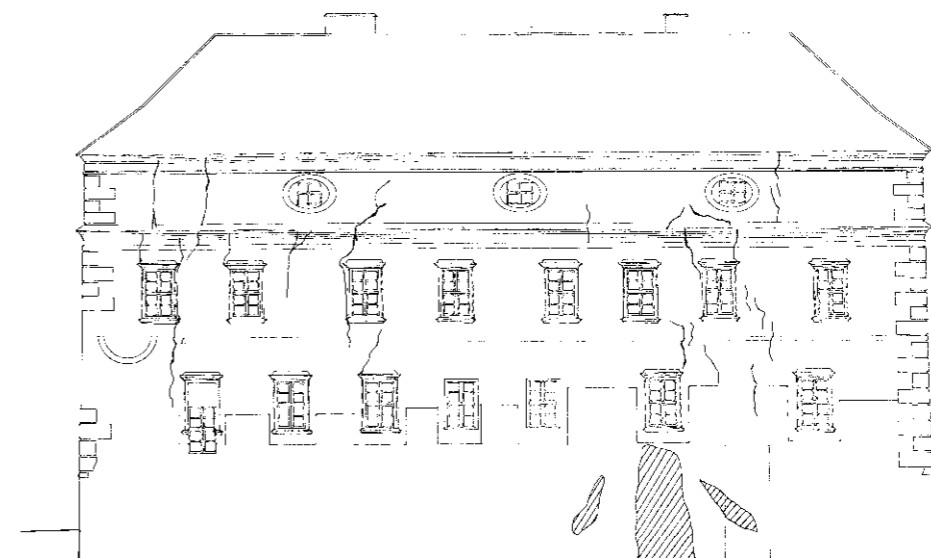
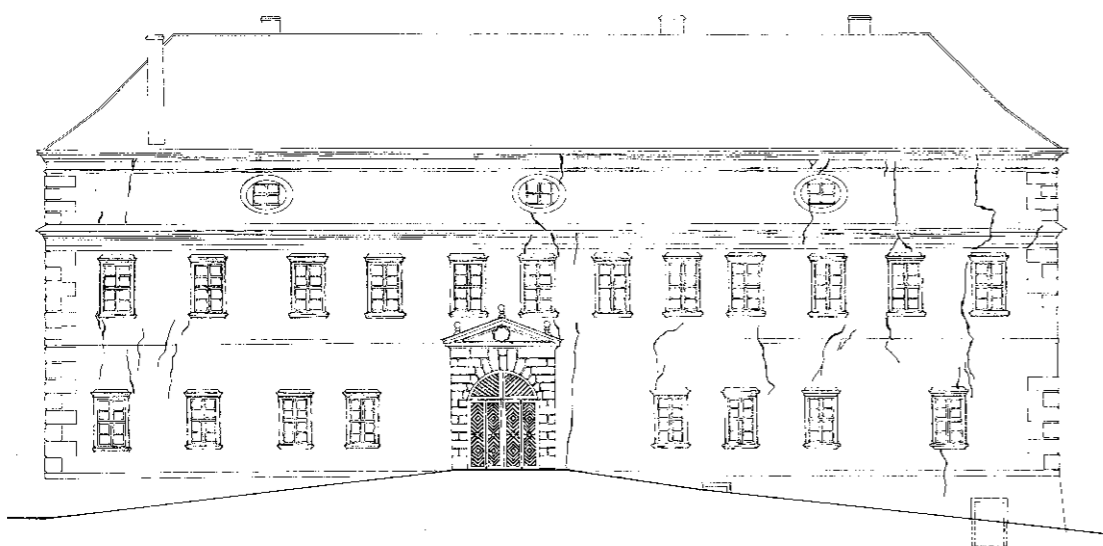
POHLED SEVERNÍ⁴ (z roku 1973)

POHLED ZÁPADNÍ³ (z roku 1973)

POHLED JIŽNÍ⁵ (z roku 1973)

Prvotní úvahy o konceptu

Práce se zabývá revitalizací zámeckého areálu v obci Stvolínky, který se skládá z budovy samotného zámku, bývalého hospodářského dvora a přilehlé zahrady. Jak je podrobně rozebíráno v navazující části stavebněhistorického průzkumu, celý areál již delší dobu chátral. Nejen v zájmu obce je obnova zámecké budovy, na které v nedávné době již proběhly stavební úpravy a má se na nich nadále pokračovat. Z přilehlého hospodářského dvora zůstala pouze budova stodoly a to ve své nepůvodní formě. V zámecké zahradě se zachovala hlavní komunikační osa v podobě pěšiny lemované lipovou alejí, o kterou se obec stará.

Návrh diplomového projektu se zakládá na obnovení historické zástavby hospodářského dvora v původních stopách a to z několika zásadních důvodů. Jsou jimi paměť daného místa a čitelnost urbanistických vazeb a souvislostí mezi budovou zámku a bývalým hospodářským dvorem. Toto revitalizované uspořádání budov dvora vycházející z historických hmot bude svými funkcemi adaptováno pro aktuální potřeby obce a obyvatel. Nejen bývalý dvůr přišel o svou původní zástavbu, také centrum obce obsahuje několik proluk do své historické struktury.

Analytický rozbor obce znázorněný v této části práce ukazuje, jakým směrem se bude obec dále rozvíjet a jaké jsou její aktuální potřeby a požadavky. Středobodem projektu je obnova zámku a jeho zpřístupnění veřejnosti. Pro jeho potřeby bude vhodné vybudovat zázemí správy zámku a návštěvníků. S rozvojem obce stoupne poptávka po bydlení a na to navazujících službách - od chybějící mateřské školy, odpovídající prodejny základních potřeb, po restaurační zařízení či prostoru pro konání společenských událostí. Obnovený zámecký areál přitáhne také množství turistů, kteří se v současné době nemají téměř kde ubytovat. Místo je atraktivní nejen svou historií, ale také okolní krajinou.

S obnovou zámku jde ruku v ruce také revitalizace zahrady, která těsně přilehá k historickému dvoru.

Funkce jednotlivých bývalých hospodářských budov, jejich vyobrazení a přístupové a funkční schéma dvora je dále rozebráno v navazující části diplomové práce.

Arcidiecézní muzeum v Olomouci

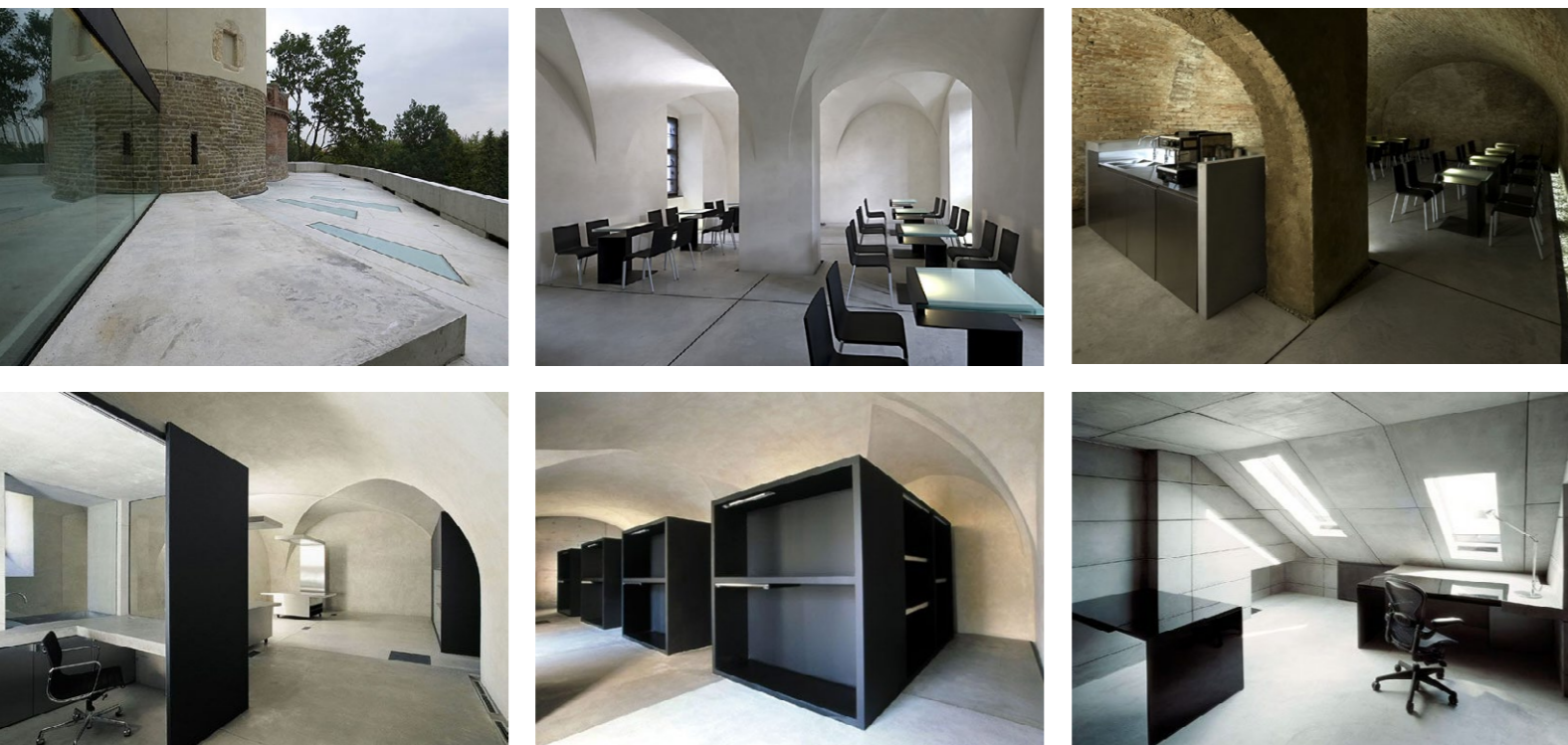
Arcidiecézní muzeum vzniklo v areálu olomouckého Přemyslovského hradu - národní kulturní památky. Hrad se skládá z objektů románského biskupství, kapitulního děkanství, hospodářského dvora, dómu sv. Václava a kostelu sv. Anny.

Architektonickou soutěž z roku 1998 vyhrál návrh atelieru HŠH s autory Petrem Hájkem, Tomášem Hradečným a Janem Šépkou. Návrhem bylo zásahy do památkové podstaty objektu redukovat na minimum, pouze na funkčně a provozně nezbytné prvky, které využívají moderních materiálů - betonu, skla a kovu - a působí v prostředí kontrastně. Nejvýraznějším zásahem do historické struktury je propojení kapitulního děkanství a biskupského paláce, navržené jako železobetonový objekt.

Hospodářský dvůr

V prostoru hospodářského dvora se nachází nezbytné zázemí sousedního Arcidiecézního muzea, stejně tak, jako bylo zázemím pro bývalé Kapitulní děkanství. Skládá se z kanceláří zaměstnanců, depozitáře, restaurátorské dílny, fotoateliéru a velínu s ostrahou. Konceptem návrhu je vložení nových prvků formou kontejnerů a buněk kontrastně do rekonstruovaného objektu. Cílem bylo navrácení především interiérů areálu do původní geometrie a podoby. [Web-archiweb]

Při změně funkce jakékoliv historické budovy dochází k menším, či větším zásahům do její stavební podstaty. Autoři návrhu zvolili kontrastní způsob doplnění starých prostor novými prvky. Při pohledu do interiéru se zejména vložené buňky zdají být čistým a méně drastickým řešením pro vložení potřebné funkce.

Obr. 014 - 021 Arcidiecézní muzeum, hospodářský dvůr [Web-archiweb]

Obr. 022 - 026 Zámek v Dolních Břežanech [Web-ASB-portal]

Rekonstrukce arcibiskupského zámku v Dolních Břežanech na hotel

Původní měšťanská tvrz na těchto místech stála od počátku 14. století. Renesanční a barokní doba přinesla zásadní stavební úpravy, na sklonku 18. století zde proběhla výrazná přestavba, jejíž výsledek v podobě hmotového a dispozičního řešení zámku je dochován dodnes.

Autory projektu z let 2014-2016 jsou Šafer Hájek architekti - Hájek, Šafer, Lesenský, Koníř, Kostřížová. V současnosti funguje tento bývalý arcibiskupský zámek jako luxusní hotel. V jeho okolí byla obnovena již neexistující zámecká zahrada. Prostor nádvoří zámku byl z důvodu jeho využití zastřešen skleněnou stanovou střechou. V prostoru vzniklo hotelové lobby s recepcí, barem s společenským prostorem. Obsahuje také skleněný panoramatický výtah, který neměl narušovat historické konstrukce. [Web-ASB-portal]

Areál svým provedením na návštěvníka září. Pohled do interiérů potvrzuje luxus hotelu a jeho zařízení. Barevné provedení exteriéru do zářivé bílé barvy příliš neodráží historickou podstatu dané budovy, pro kterou je tento odstín netypický. Výsledkem projektu s vysokou architektonickou kvalitou je úspěšné propojení nového a starého bez jeho poškození a s navrácením života.

Obnova a rehabilitace zámku v Písečném

Zámecký areál v Písečném na Vysočině byl za uplynulých 100 let zmrzačen v jeho základních funkcích. Autory projektu obnovy a rehabilitace jsou ARCHATT PAMÁTKY spol. s r. o., Ateliér Krejčíkovi s. r. o.

Obnovený zámek s přílehlým lihovarem se staly sídlem zemědělského holdingu. V budově zámku se nachází reprezentativní prostory a lihovar byl upraven pro funkci administrativní. V historické stopě byla obnovena komunikace, která navazuje na nově navrženou cestní síť. Návrat vodních prvků v podobě vodního kanálu s chovem drobných ryb, protipovodňová opatření vytvořena přirozenou hranicí areálu s řekou Dyjí a využití do zahrady zakomponovaných tepelných čerpadel pro vytápění areálu vytváří v návrhu ekologický přínos.

Kromě rehabilitované části zámku návrh zahrnuje i obnovu lihovarského komína, novostavbu technologického objektu se skleníkem, rekonstrukci hospodářských stavení na jízďárnu a muzeum historických traktorů. Výrazným příspěvkem je založení nové zámecké zahrady na místech bývalé skládky stavební huti. V současnosti probíhají stavební práce na přílehlých objektech sýpky, zázemí, seníku a koňských stájí s výběhem. [Web-ASB-portal]

Jedná se o unikátní obnovu devastovaného objektu zámku s použitím tradičních i novodobých postupů stavitelství. Bylo využito nových technologií s cílem minimalizovat narušení historické stavební podstaty objektu při změně jeho funkce.

Obř. 027 - 031 Zámek v Písečném [Web-ASB-portal]

Jinonický zámek

Renovace záměčku v Jinonicích na Praze 5 je druhou etapou developerského projektu zahrnujícího celý Jinonický dvůr. Nemovitá kulturní památka by měla projít citlivou renovací, která si klade za cíl zachovat historické architektonické prvky. Autory projektu jsou Milan Ševčík, Tomáš Filgas, Michal Ryšavý, Martin Studnička; MS Architektura a Design.

Historicky zde patrně stával dvorec, jenž nepřežil třicetiletou válku. Na tomto místě zde v 17. století vyrostl barokní záměček, který v 19. století prošel klasicistními úpravami.

Návrh obsahuje komerční prostory a 46 bytů zahrnujíc 4 ateliéry. Tyto prostory obslouží společné podzemní parkoviště. Nové komunikační prostory jsou navrženy jako přiznané novotvary v podobě celoprosklených tubusů. V současné době probíhá realizace projektu.

Pro úspěch projektu, jak komentuje projektový manažer V Invest Michal Honěk, je zde důležitá komunikace a spolupráce investora, architektů a památkářů. [Web-ASB-portal]

Historicky i architektonicky hodnotné prvky areálu byly zachovány. Nově navržené funkce respektují stavební podstatu památky a podřizují se svými požadavky. Výraznými při pohledu na dvůr jsou kontrastní vertikální komunikace.

Venkovská usedlost na Vysočině

Rozlehlá usedlost se nachází nedaleko Telče v kraji Vysočina. Autorem návrhu je 3K Architects s. r. o. s Romanem Kučírkem a Janem Komárkem a stavba byla dokončena v roce 2019.

Konceptem návrhu uspořádání objektů usedlosti do tradiční venkovské zástavby. Kompozice budov tvoří polouzavřený dvůr, který se skládá z rodinného domu a stodoly.

Obytný dům byl z důvodu prostorových nároků rozdělen do dvou hmot, které lépe zapadnou do okolní zástavby. Propojení je řešeno vstupním krčkem s množstvím úložného prostoru. Severní budova obsahuje obytný prostor s pracovnou a zázemím, v jižní budově se nalézají ložnice a samostatný vejmínek.

Stodola je dispozičně rozdělena na 3 části, ve kterých se nachází 2 parkovací stání, sklad zahradního a sportovního náčiní a černá kuchyně s ohništěm.

Materiály použité pro usedlost byly vybrány tradiční - dřevo, kámen a omítka. [Web-StavbaWEB]

Stavby svým hmotovým i materiálovým řešením bezpečně zapadají do daného prostředí. Interiéry jsou navrženy v tradičním stylu, vyznačují se z nich útulnost, pohodlí i praktičnost.

Obr. 037 - 042 venkovská usedlost na Vysočině [Web-StavbaWEB]

Základní údaje o obci

Obec Stvolínky. Dostupné: <https://www.obec-stvolinky.cz/> [cit. 16. 1. 2021]

Wikipedie. Stvolínky. Dostupné: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Stvol%C3%ADnky> [cit. 16. 1. 2021]

Širší vztahy

Mapy.cz. Stvolínky. Dostupné: <https://en.mapy.cz/zakladni?x=14.4434595&y=50.6382396&z=14&source=muni&id=1644> [cit. 17. 1. 2021]

IDOS.cz. Vlaky + autobusy + MHD. Dostupné: <https://idos.idnes.cz/vlakyautobu-symhdvse/spojeni/> [cit. 17. 1. 2021]

Wikipedie. CHKO České středohoří. Dostupné: https://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast_%C4%8Cesk%C3%A9_st%C5%99edoho%C5%99%C3%AD [cit. 17. 1. 2021]

Wikipedie. Dostupné: https://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast_Koko%C5%99%C3%ADn-sko_%E2%80%93_M%C3%A1ch%C5%AFv_kraj [cit. 17. 1. 2021]

Mapy Google. Stvolínky. Dostupné: https://www.google.com/maps?q=google+maps+stvol%C3%ADnky&rlz=1C1AVFC_enCZ875CZ875&um=1&ie=UTF-8&sa=X&ved=2ahUKEwiVvLTV1ZHwAhXRvosKHZPxwQ_AUoAnoECAEQBA [cit. 17. 1. 2021]

Doprava a občanská vybavenost

GisOnline.cz. Stvolínky. Dostupné: <https://app.gisonline.cz/stvolinky> [cit. 18. 1. 2021]

Mapy.cz. Stvolínky. Dostupné: <https://en.mapy.cz/zakladni?x=14.4434595&y=50.6382396&z=14&source=muni&id=1644> [cit. 18. 1. 2021]

Mapy Google. Stvolínky. Dostupné: https://www.google.com/maps?q=google+maps+stvol%C3%ADnky&rlz=1C1AVFC_enCZ875CZ875&um=1&ie=UTF-8&sa=X&ved=2ahUKEwiVvLTV1ZHwAhXRvosKHZPxwQ_AUoAnoECAEQBA [cit. 18. 1. 2021]

Územní plán

Obec Stvolínky. *Územní plán Stvolínky. Hlavní výkres.* Dostupné: <https://www.obec-stvolinky.cz/obec/uzemni-plan/> [cit. 19. 1. 2021]

Plánovaný obchvat

Ředitelství silnic a dálnic. *Silnice I/15 - Stvolínky, obchvat. INFORMAČNÍ LETÁK, stav k 11/2020.* Dostupné: https://mapapp.rsd.cz/Upload/Stavby/167/infoletak_s15-stvolinky-obchvat.pdf [cit. 19. 1. 2021]

Referenční stavby

Archiweb. Arcidiecézní muzeum - Hospodářský dvůr. Dostupné: <https://www.archiweb.cz/b/arcidiecezni-muzeum-hospodarsky-dvur> [cit. 1. 3. 2021]

Archiweb. Arcidiecézní muzeum Olomouc. Dostupné: <https://www.archiweb.cz/b/arcidiecezni-muzeum-olomouc> [cit. 1. 3. 2021]

ASB-portal. Zámek v Dolních Břežanech. Dostupné: <https://www.asb-portal.cz/architektura/historicke-stavby/zamek-v-dolnich-brežanech> [cit. 28. 2. 2021]

ASB-portal. Citlivá rekonstrukce zámku v Písečném. Dostupné: <https://www.asb-portal.cz/architektura/historicke-stavby/citliva-rekonstrukce-zamku-v-pisecnem> [cit. 2. 3. 2021]

ASB-portal. Jinonický zámek. Dostupné: <https://www.asb-portal.cz/architektura/historicke-stavby/jinonicky-zamek> [cit. 28. 2. 2021]

StavbaWEB. Venkovská usedlost na Vysočině. Dostupné: <https://www.stavbaweb.cz/venkovska-usedlost-na-vysoin-23806/clanek.html>. 2020 [cit. 2. 3. 2021]

Vstupní podklady

- 1 Půdorysy zámku - 1.PP, 1.NP, 2.NP, 3.NP, krov - byly poskytnuty od: Mgr. Michal Panáček
- 2 SÚRPMO Praha. *Řez B-B'*. 1977
- 3 SÚRPMO Praha. *Západní pohled*. 1973
- 4 SÚRPMO Praha. *Severní pohled*. 1973
- 5 SÚRPMO Praha. *Jižní pohled*. 1973

STAVEBNĚ HISTORICKÝ PRŮZKUM

FUNGOVÁNÍ ZÁMKU V PRŮBĚHU JEHO EXISTENCE
FUNGOVÁNÍ ZÁMECKÉHO AREÁLU A CENTRA OBCE

Vedoucí práce: doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

Cílem části stavebně historického průzkumu je rozšířit stávající znalosti o vývoji stvolínského zámku.

Pro výzkum historie bylo použito vícero literárních pramenů pojednávajících o Stvolínkách, od základního popisu v *Hradech, zámcích a tvrzích království Českého* do Augusta Sedláčka, po *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* od Karla Kuči, ve kterém mimo jiné rozebírá možná centra vrcholně středověkého osídlení.

Důležitým souhrnným pramenem poznání je *Standartní stavebněhistorický průzkum* od Mgr. Elišky Nové a Mgr. Michala Panáčka z roku 2013. Jsou zde shrnuty pro mou práci klíčové inventáře majetku panství v průběhu let, podrobné architektonické popisy objektu, jeho možný stavební vývoj z tvrze po zámek a další informace.

O stavebním vývoji a obecně o historii stvolínské tvrze a později zámku pojednává několik publikací, z nichž některé jsou *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III* (1984) a *Encyklopedie českých tvrzí III* (2005).

Publikace *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska* od Karla Kibice a Zdeňka Fišery z roku 2010 zmiňuje stvolínskou radnici, ale ve svém obsahu si odporuje se starší publikací z roku 1983 *Československo A-Z* a také s leteckým měřičským snímkem z 1963.

Na kostel Všech svatých ve Stvolínkách se podrobně zaměřil stavebně historický průzkum od Heleny Ammerich, Elišky Fechnerové a Zoi Spyranti.

• 1197 – 1. doložená zmínka – Blahoslavený Hroznata věnuje újezd Stvolínky Zdeslavovi a jeho bratrům¹

• **Konec 13. století** – zřejmě v této době dochází k poněmčení české vsi

• 1352 – doložena fara² a farní kostel³

• 1358-1380 – Hynek z Klučova majitelem Stvolínek¹

• 14. století – Jindřich majitelem Stvolínek; Jindřichův syn Václav (nejpozději) staví na místě bývalého vladyckého dvorce gotickou tvrz¹

• 1427 – patrně doložený stojící hrad Ronov - vyrostl zřejmě na počátku 15.století²

• **Konec 30. let 15. st** – Stvolínky a Ronov získává Vilém z Illburka (za jeho vlády probíhají Husitské války)¹

• 1440 – Stvolínky majetkem hradu Ronov²

• 1444 – vypálení vsi a tvrze Lužičany; možný vznik statutu městečka a s tím souvisejícího náměstí⁴

• 1505 – Stvolínky jsou městečko¹; je doložena tvrz postavena za Václava z Klučova na místě vladyckého dvorce (přiléhá 10 - 12m široký vodní příkop)²

• 1520-1538 – manželka Viléma II Anežka z Halfenštejna přestavuje tvrz na renesanční zámek – ke gotické tvrzi je přistaveno nové východní křídlo; z téže doby pochází zbytky věžovité budovy stojící před hradební zdí u můstku na severu; nová správní budova postavena před příkopem; přesun panstva z Ronova do Stvolínek

• 1575 – Anežky dcera Anna (manželka Jindřicha Kurcpacha z Milíče a Trachenburku) přistavuje západní část zámku – ke gotickému jádru je přistavena na západě další renesanční část; dochází k prodloužení gotické věže na severu

• 1589 – zbourána brána tvrze¹

• 1591 – připojení Blíževedlů k panství Stvolínky²

• 16. století – značný rozvoj obce (významné trhy)

• 90. léta 16. století – získává panství Jáchym Malcán z Pencelinu

• 1603 – koupila ho od něj Alžběta z Vartemberka¹; Kravaře se stávají součástí panství Ronov²

• 1608 – panství získává Adam Hrzán z Harasova; hrad Ronov je uváděn pustý

• 1609 – postaven obecní špitál

• **Počátek 17. st** – Adam Hrzán dokončuje přestavbu tvrze na renesanční zámek – dostaveno východní křídlo, představeny arkády nesoucí ochoz

• Dalším majitelem panství je Zdeslav Hrzán – účastnil se Stavovského povstání a musel emigrovat, ale předtím prodal Stvolínky manželce Alžbětě, která ho tím zachránila před konfiskací majetku a pak mu ho opět odkázala

• 1623 – Zdeslav Hrzán kupuje od kravařských měšťanů pivovárenské právo a staví pivovar

• 1647 – kupuje Stvolínky kardinál Harrach pro nové biskupství litoměřické za 53 zlatých

• Maxmilián Rudolf Šlejnic je správcem panství jako litoměřický probošt¹

• 1651 – Maxmilián Rudolf Šlejnic začíná stavět hospodářské budovy

• 1655 – 1663 – značně poškozený renesanční zámek po třicetileté válce je přestavován v raně barokní zámek – ucelená hmota kolem obdélného nádvoří, otevřené arkády po všech stranách²

• 1655-75 – za Maxmiliána Rudolfa ze Šlejnic patrně vznikl znak městečka, nebo byl doplněn o štítek se šlejnickým znakem⁵

• Protože je zámek letním sídlem biskupů, buduje se zde barokní zahrada s fontánou

• Za biskupa Vratislava z Mitrovic je zámek vybaven cenným mobiliářem

• 1680 – selské povstání – poddaní přepadli zámek, ale vojáci generála Haranta je donutili k poslušnosti

• 1682 – biskup Jindřich ze Šternberka městečku obnovuje svobody – potvrzuje trhové výsady, (je možné, že také uděluje městský znak)

• 1722-1733 – probíhají (vnější) úpravy zámku za biskupa Jana Adama Vratislava z Mitrovic¹

• 1723 – obnovení fary²

• 2. pol. 18. st. – rokokové adaptace na letní sídlo biskupů¹

- 1732 – postaven zděný barokní most s figurální výzdobou⁶
- 1775 – další selské povstání¹
- 1811 – přestavba kostela v empírovém stylu – kruchta, prodloužení presbytáře²
- 1848 – zrušení poddanství
- 1850 – obce se stávají samostatnými správními jednotkami
- 1851 – úprava interiérů zámku; zřízení chlapecký seminář⁴
- **Ve 2. polovině 19. století** jsou zasypány zbytky příkopu a park rozšířen
- 1854 – Stvolínky povýšeny na městys²
- 1881 – zřízení pošty¹
- 1883 – stavební úpravy kostela Všechn svatých²
- 1887 – obec Stvolínky je odtržena od okresu Ústěk a připojena k České Lípě
- 1895 – zavedení telegrafu v obci
- 1908 – buduje se vodovod
- **Na počátku 20. st.** – biskupství zřizuje v zámku rekreační letovisko pro litoměřické děti (v této době zde žije 624 obyvatel)
- **Za 1. sv. války** byla v Sudetech bída, po válce v roce 1918 se zde vytvořila autonomní oblast Deutch-Böhmen, která bojkotovala ČSR (protože pohraniční Němci pohrdali nově vzniklým státem). Teprve po roce situace ustala, ale přetrvávaly problémy s dodávkami jídla¹
- 1931 – oprava kostela²
- **Za 2. sv. války** obsazení Sudet Němci. Po odsunu Němců po válce došlo k dosídlování obcí¹
- 1945 – po tomto roce jsou Stvolínky obcí⁷
- 1950 – zámek přidělen státnímu statku a začal být využíván pro bydlení zaměstnanců, sklady
- 1970 – úpravy zámku na okresní archiv, depozitář pro okresní muzeum
- 1975 – injektáž základů a restaurátorský průzkum¹

- 1976 – poškození střechy vichřicí⁴
- 1979 – 1988 – rekonstrukce střechy
- **Od 1974** – v obci bylo vystavěno společenské středisko (1978 dokončení sálu vedle restaurace)
- 1979 – začátek budování transformovny Babylon (rozvodna pro Českolipsko, Liberec, Děčín, Ústí i Litoměřice)
- 1990 – odtržení Stvolínek od Kravařů, staly se opět samostatné
- **Od 1990** – generální oprava veřejného osvětlení, oprava obecního úřadu, oprava cesty k nádraží vč. můstku
- 1999 – obec získává zámek¹

POJEDNÁNÍ O VZNIKU STVOLÍNEK

Dle díla *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* z roku 2008 od Karla Kuči existuje více teorií lokace založení Stvolínek.

Archeologické nálezy svědčí o umístění vsi ve 13. století na pravém břehu Bobřího potoka. Teorii, že ve Stvolínkách došlo k vrcholně středověké vesnické lokaci, může napovědět vztah obdélného prostoru s umístěním kostela a panského sídla, v té době patrně v podobě tvrze.

Podle J. V. Šimáka náměstí vzniklo až povýšením Stvolínek na městečko. Obec byla založena v sousedství jiné, starší obce, jejíž pozůstatek se dodnes nachází v oboustranné zástavbě podél silnice do Žandova. Šlo ale z velké míry o obydlí bez půdy, což vylučuje středověké stáří. Patrně jde tedy naopak o mladou část obce.

Dle autora lze původní zástavbu situovat ve vidlicovém návěsním prostoru západně od současné návsi. Protíná ho komunikace směr Kravaře-Česká Lípa a vychází zde silnice do Žandova. „Vidlicová forma by mohla odpovídat i raně středověkému původu Stvolínek.“ Tuto možnost podporují i záznamy počtu domů z let 1654 a 1713, jež dokládá celkem 128 domů, zatímco dřívější pouze 48. Toto číslo by mohlo odpovídat zástavbě kolem náměstí a v západním vidlicovém útvaru.

Kniha dále upozorňuje na rozvolněnou zástavbu na pravém břehu Bobřího potoka. Z východní strany ji uzavírá hřbitovní kaple sv. Justýna z 16. století. Tomuto osídlení však nelze spolehlivě určit stáří.

Ze statistických informací lze konstatovat, že sídelní vývoj obce byl zakončen do roku 1713.⁸

VÝVOJ NÁZVU OBCE

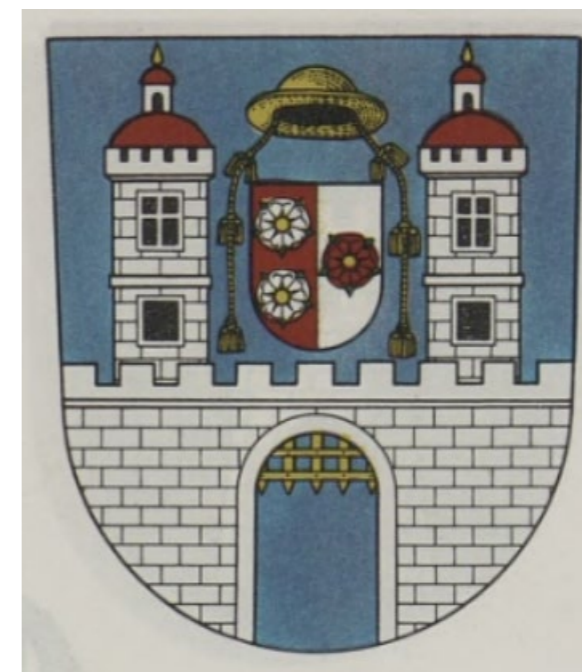
Dílo z roku 1972 - *Čeština všední i nevšední* - od Jaroslava Kuchaře a Slavomíra Utěšeného pojednává o původu názvu obce Stvolínky.

Text je uveden větou „... zvláště krásný příklad pro takové bohaté vývojové proměny skýtá název malého severočeského městyse Stvolínky.“

Dle nejstarších dochovaných zápisů, které pocházejí z 13. století, se osada nazývala Stvolenec. Brzy poté to byl Stvoleník nebo také Stvolník. Od 14. století se objevuje název Stvolenka. Tyto obměny názvů v krátkém časovém úseku obsahovaly základ slova stvol, k němuž byly přidávány různé přípony.

V 16. století se začal kořen názvu stvol spojovat se slovem stůl. Tímto vznikaly podoby názvu Stvolínky a Stvolínky.

V době po třicetileté válce byla osada poněmčena do podoby Drum, kterou nalézáme také na historických mapování. Toto slovo patrně znamenalo „uřatý kmen“. V podobě Drummy či Drmy bylo jméno přijato i českými obyvateli. V roce 1848 má městyse celkem 4 názvy: Stvolínky, Stvolenky, Drmy a německy Drum.⁹

VZNIK MĚSTSKÉHO ZNAKU

Vznik a popis stvolínského městského znaku pojednává dílo *Městské znaky v českých zemích* z roku 1985, jehož autory jsou Jiří Čarek a Stanislav Valášek.

Město Stvolínky je doloženo roku 1505, ale kdy získalo znak, není známo. Erb pánů ze Šlejnic, který je do znaku zakomponován, značí, že vznikl, nebo byl doplněn, za litoměřického biskupa Maxmiliána Rudolfa Šlejnice ze Šlejnic (1655-1675).

Znak vyobrazuje stříbrnou hradební zeď z kvádrů a s cimbuřím na modrém podkladu. Uprostřed je brána bez vrat se zlatou, vytaženou mříží. Za hradební zdí se tyčí 2 věže, též stříbrné s kvádry. Každá oplývá dvěma okny, cimbuřím a červenou kupolí s lucernou a zlatou makovicí. Mezi věžemi se nachází zmíněný erb pánů ze Šlejnic. Na svisle děleném stříbrno-červeném poli ční tři růže, jedna červená na stříbrném pozadí a dvě stříbrné na červeném pozadí. Erbu koruní biskupský klobouk se dvěma šňůrami. Počet je zjednodušen od předepsaných šesti párů střapců, též se v literatuře maluje klobouk zlatě, ale předpisy udávají barvu zelenou.¹⁰

1818-1819

Obr. 002 Stvolínky [Web-zamekstvolinky]

1899

Obr. 003 Stvolínky [Muzeum Česká Lípa]

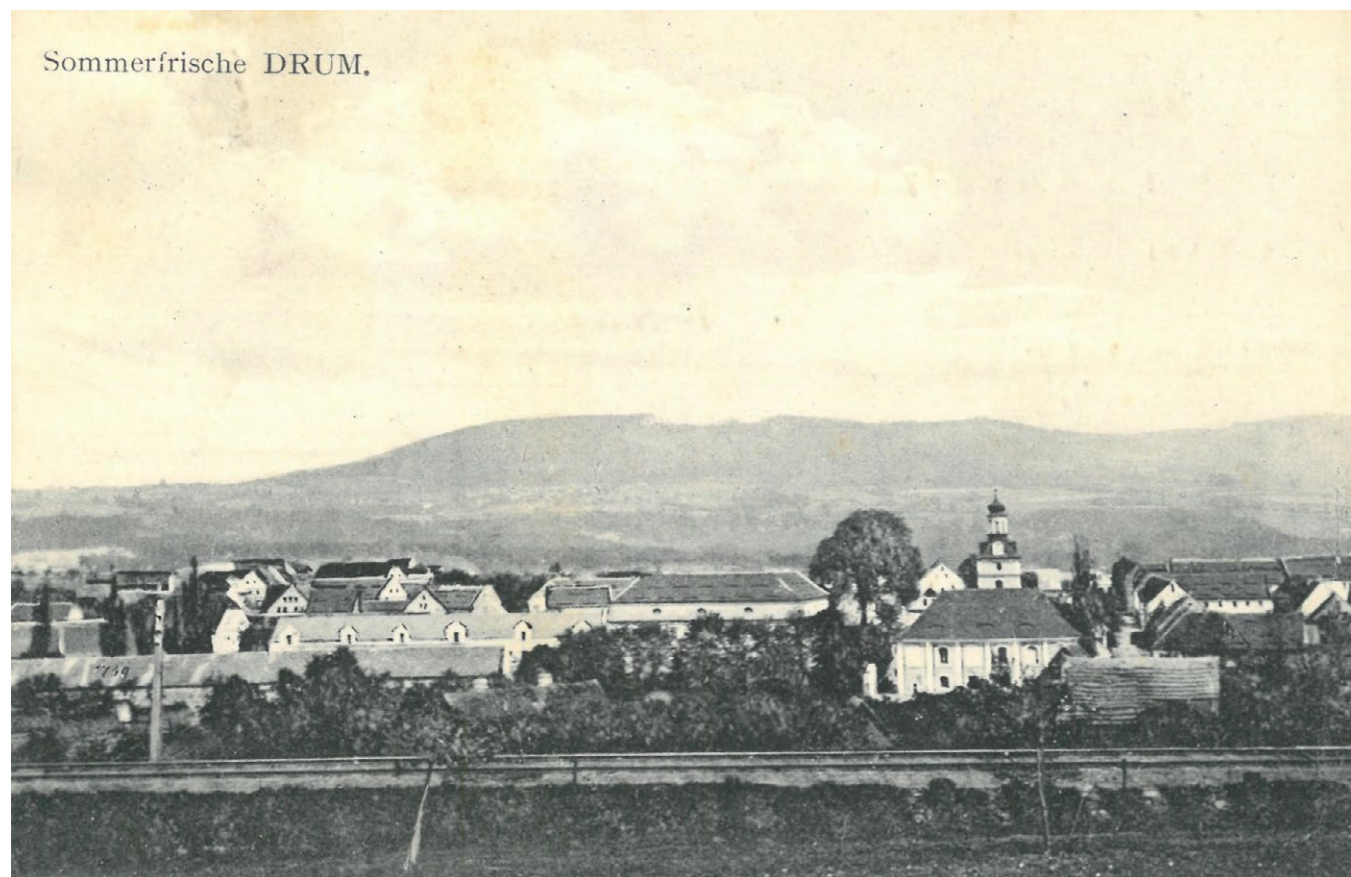

1902

Obr. 004 Stvolínky [Web-pofila]

Obr. 005 Stvolínky [Web-akpool]

1917

Obr. 006 Stvolínky [Muzeum Česká Lípa]

před 1945

Obr. 007 Stvolínky [Muzeum Česká Lípa]

2021

Obr. 008 Stodola [foto autorka]

Autorem veduty obce z let 1818-1819 je malíř Jan Antonín Venuto.¹¹ V pohledu se nachází celý hospodářský dvůr se zámekem a přilehlé okolí. Pozornost přitahuje podlouhlá jižní hospodářská stavba s hrázděným patrem a sedlovou střechou se čtyřmi komíny. Dle císařských povinných otisků, originální mapy stabilního katastru a mapy pozemkového katastru z roku 1931 má tato stavba hořlavé konstrukce, což by odpovídalo obrazu. Vyobrazení z doby pozdější zachycuje tuto stavbu pouze přízemní, zřetelné jsou vikýře na sedlové střeše a půdorysný zlom promítnutý do konstrukce. Budova patrně svůj půdorysný tvar nezměnila.

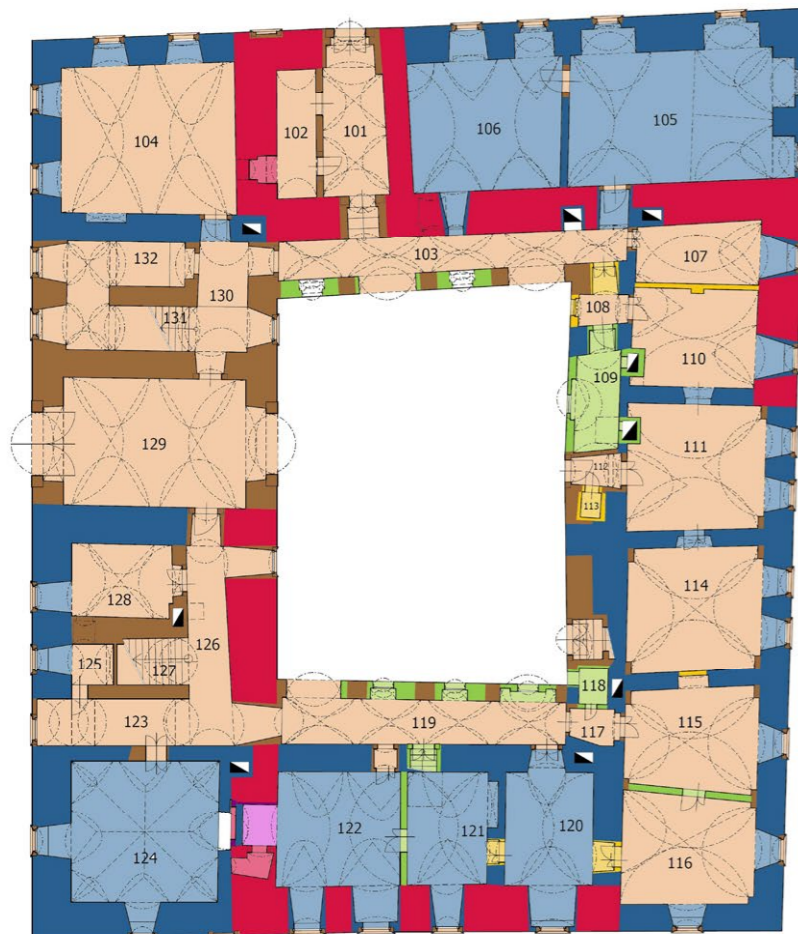
Zřetelnou je i sousední budova půdorysného tvaru L, s patrovou i přízemní částí, také kolna, obě opatřené mansardovou střechou. Zdá se, že také sýpka v blízkosti hlavního příjezdu s polovalbovou střechou je zde znázorněna, stejně také patrová panská konírna severně od zámku. Lesknoucí hladina jižně od zámku nejspíše znázorňuje přítomné sádky, přilehlá přízemní budova opatřená sedlovou střechou by mohlo být obydlí sádkaře.

Naopak zde stále chybí podlouhlá budova chléva na severu i stodola u zahrady. Z roku 1899 pochází vyobrazení s pohledem na jižní fasádu zámku.¹² Zřetelná je již existující budova chléva opatřená střešními vikýři. Podlouhlá stavba naproti se stala přízemní. Dále můžeme pozorovat domek vrátného při východním vstupu do areálu a stromořadí lemující zámek dokola. Obdobný výjev se nám naskýtá na vyobrazení z roku 1902.¹³

Na snímku z roku 1917¹² přitahují pozornost již vzrostlé a neřezané stromy lemující zámek.

Na fotografii současného stavu je zachycena jižní štítová fasáda stodoly. Lze na ni pozorovat zazděná oválná okna a původní strmější sklon střechy.

PŮDORYS PŘÍZEMÍ

Analytické půdorysy přízemí a prvního patra zámku byly zhotoveny v roce 2013 v rámci stavebněhistorického průzkumu, autoři: D. Otáhal, M. Panáček.

Konstrukce	Prostory	
■	■	Pozdně gotické (2. pol. 15. stol.)
■	■	Goticko-renesanční (ok. 1550)
■	■	Renesanční (před 1608)
■	■	Rané barokní (1655-1663)
■	■	Vrcholně barokní (1736)
■	■	Klasicistní (kolem 1900)
■	■	19. století
■	■	20. století

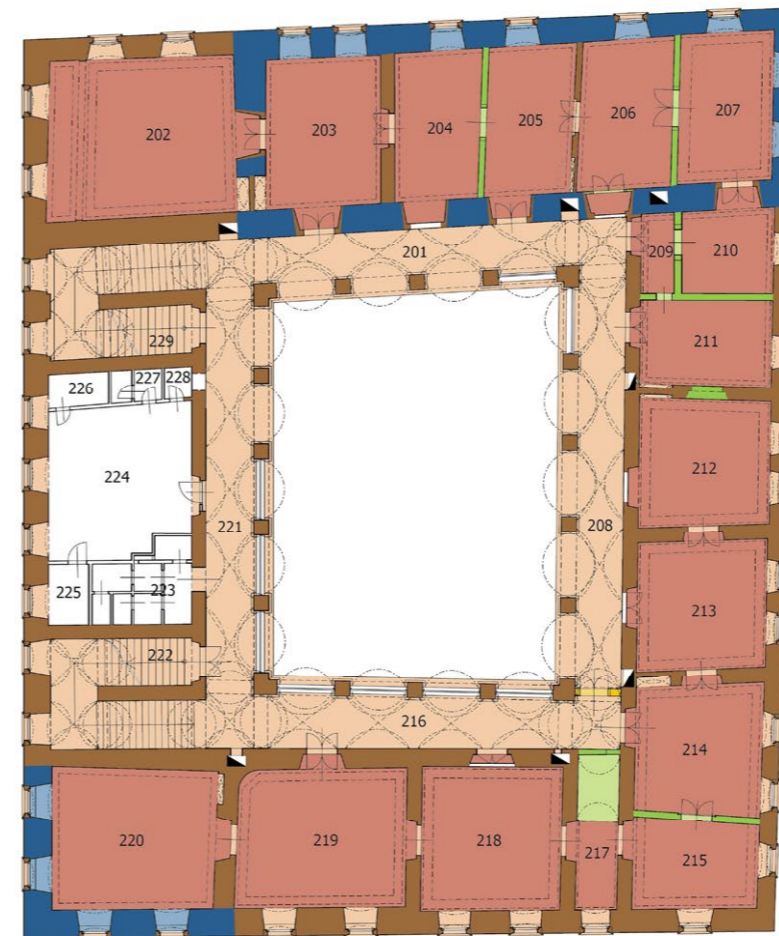
Obr. 009 Půdorys přízemí [SHP, 2013]

Obr. 010 Půdorys přízemí [SHP, 1973]

Analytické půdorysy přízemí a prvního patra zámku byly zhotoveny v roce 1973 jako součást stavebně-historického průzkumu Jarmilou Antořovou v SÚRPMO Praha.

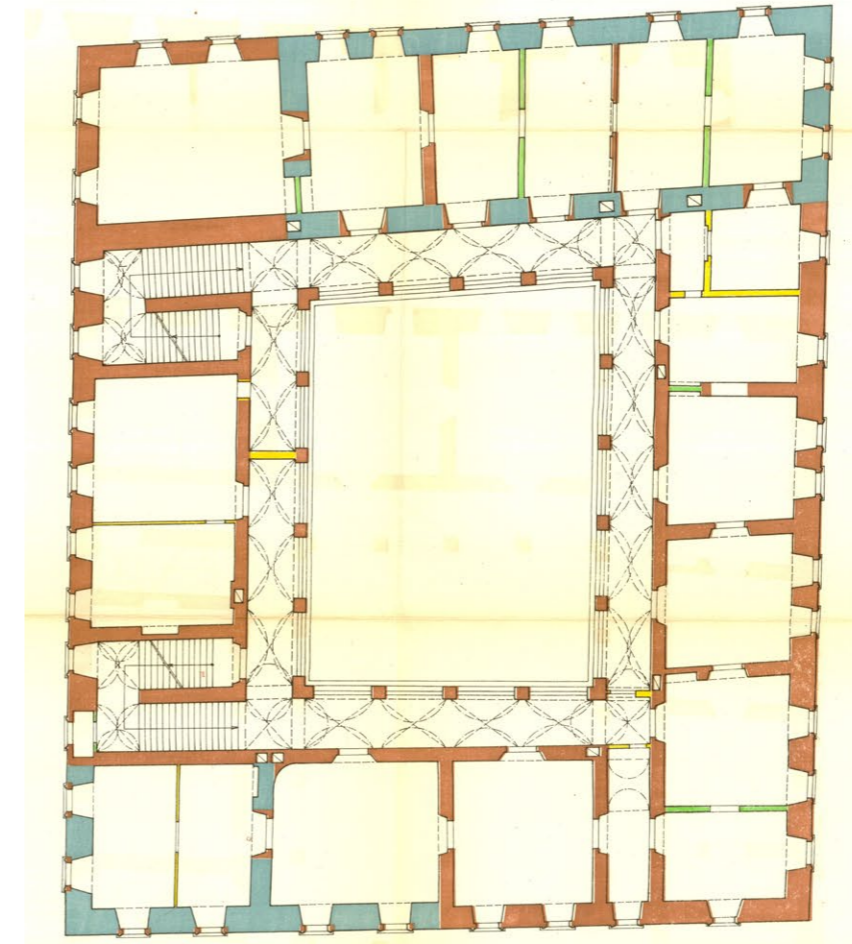
■	gotické zdivo
■	pozdně gotické zdivo
■	renesanční zdivo
■	barokní zdivo
■	klasicistní úpravy
■	novodobé úpravy

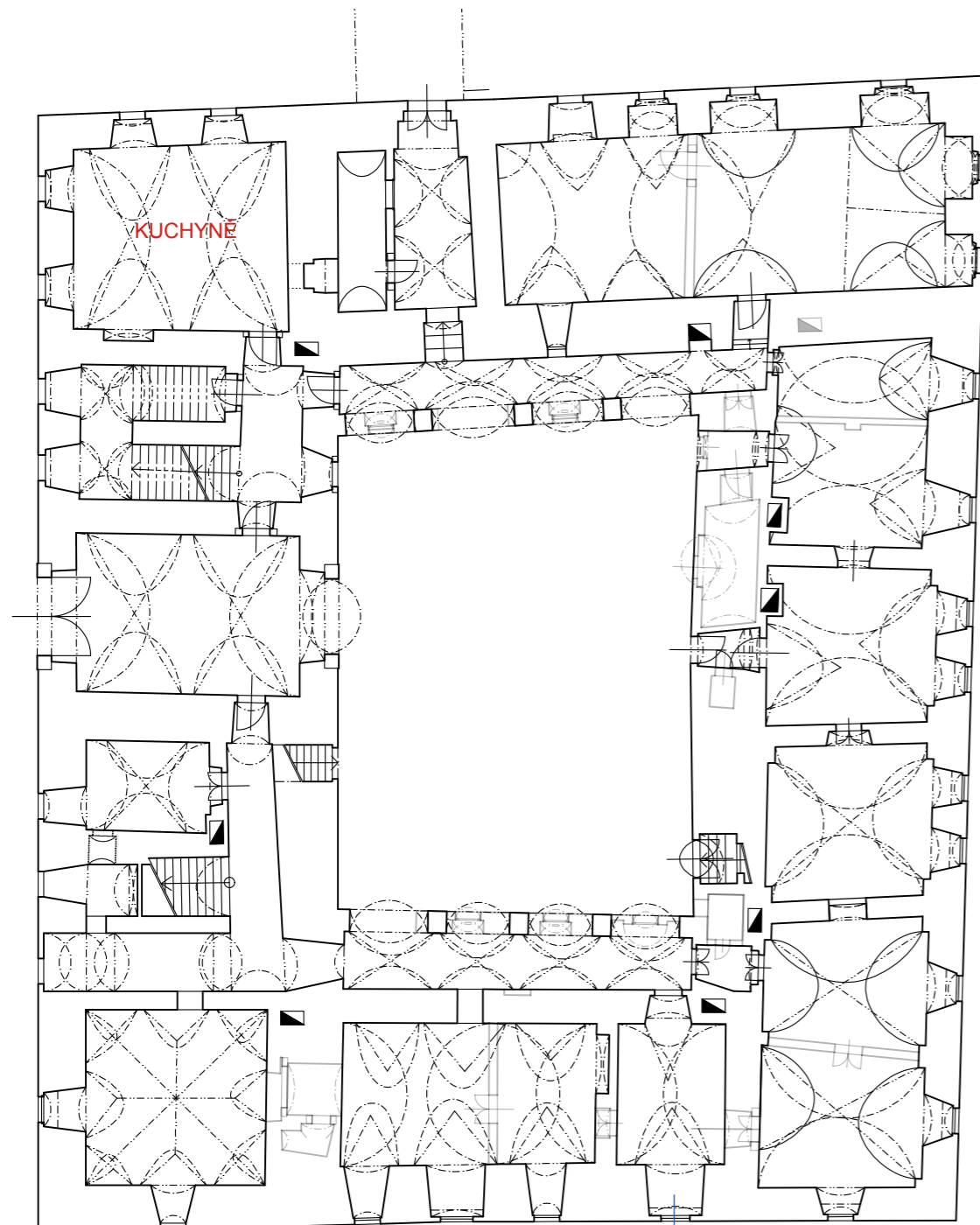
PŮDORYS 1. PATRA

Obr. 011 Půdorys patra [SHP, 2013]

Obr. 012 Půdorys patra [SHP, 1973]

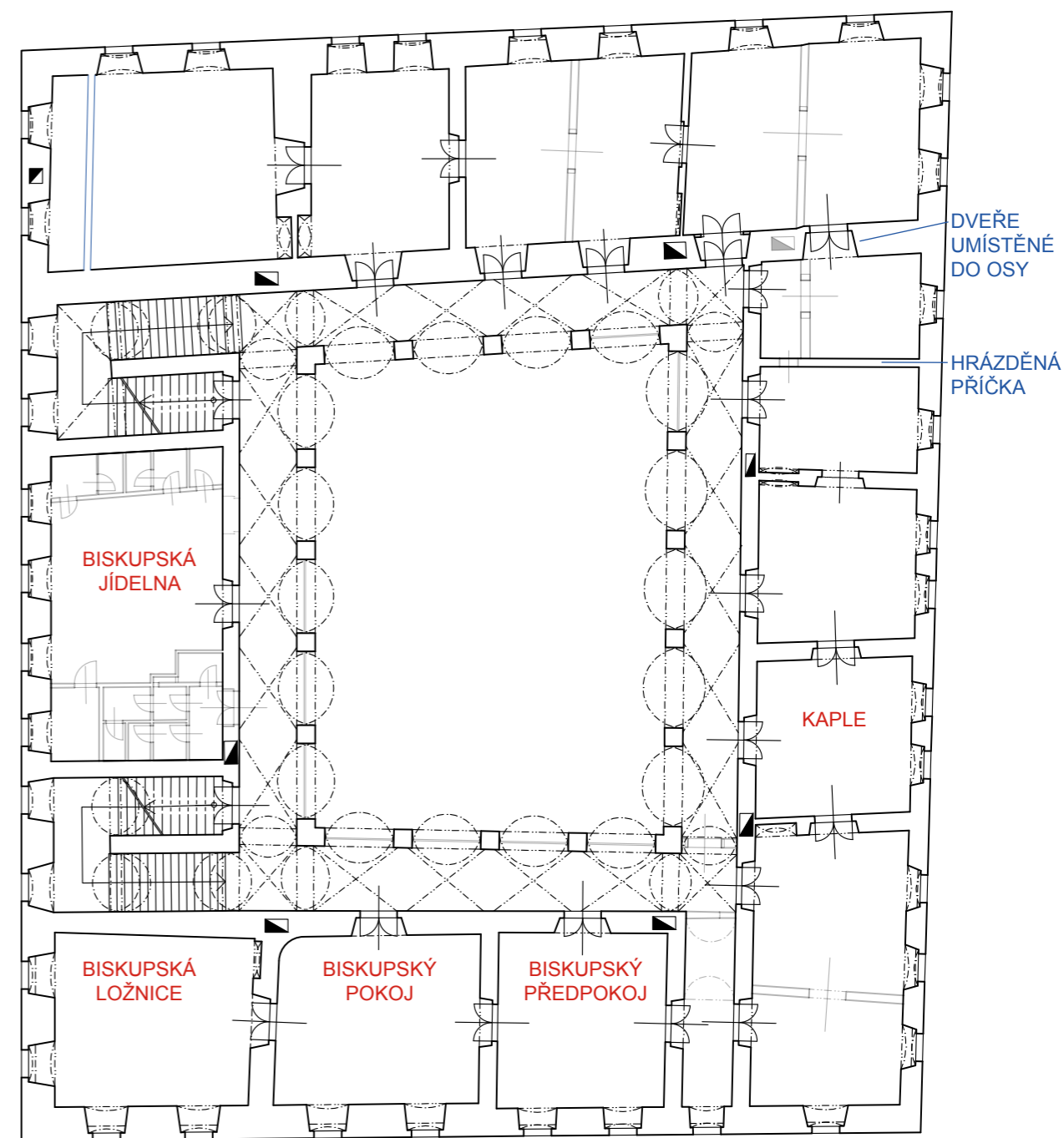
VCHOD NA PAVLAČ
VEDOUČÍ DO KOSTELA

Popis místností vychází z informací obsažených v kopii inventáře mobiliáře roku 1676, kdy nastoupil do funkce nový biskup Jaroslav ze Šternberka. Popis místností neobsahuje jejich stavební podobu, nelze je proto takto identifikovat.

V přízemí se kromě kuchyně dále nachází studniční kvelb, jehož umístění není známo.

Zbýlé místnosti nejsou v inventáři zaznamenány pravděpodobně z důvodu, že předměty v místnostech obsažené nebyly hodnotným panským majetkem, nebo byly majetkem soukromým.

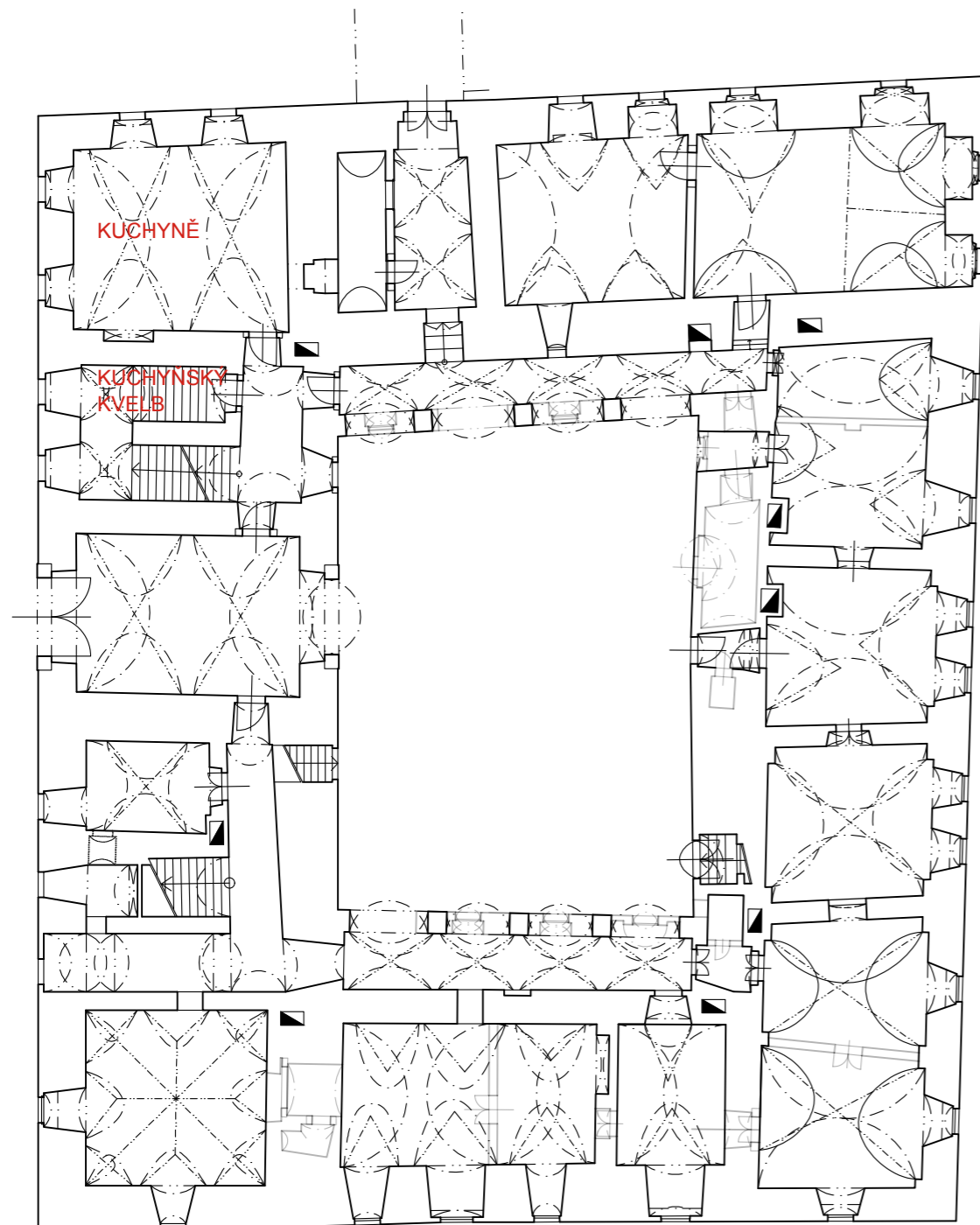
Druhé okno zleva jižní fasády jižního křídla bylo pravděpodobně vstupem na pavlač, které vedla do kostela Všech svatých. Tato chodba byla zrušena zřízením kaple v patře východního křídla zámku.

Kromě vyznačených místností se v patře dále nachází: komorníkuv pokoj, nově vystavěný pokoj, 2 pokoje pro hosty. Mohl se zde nacházet kaplanův pokoj, pokoj lokajů a 2 úřednické pokoje, které se mohly nacházet také v přízemí, ale jejich celkový počet odpovídá počtu místností v patře.

Místnost severní části východního křídla je v současnosti rozdělena klasicistní příčkou. V době pořízení inventáře byla pravděpodobně rozdělena obdobně - starší hrázděnou příčkou. Předpoklad vychází z přítomnosti 2 dveřních otvorů podobného stáří a kompozice odsazení oken.

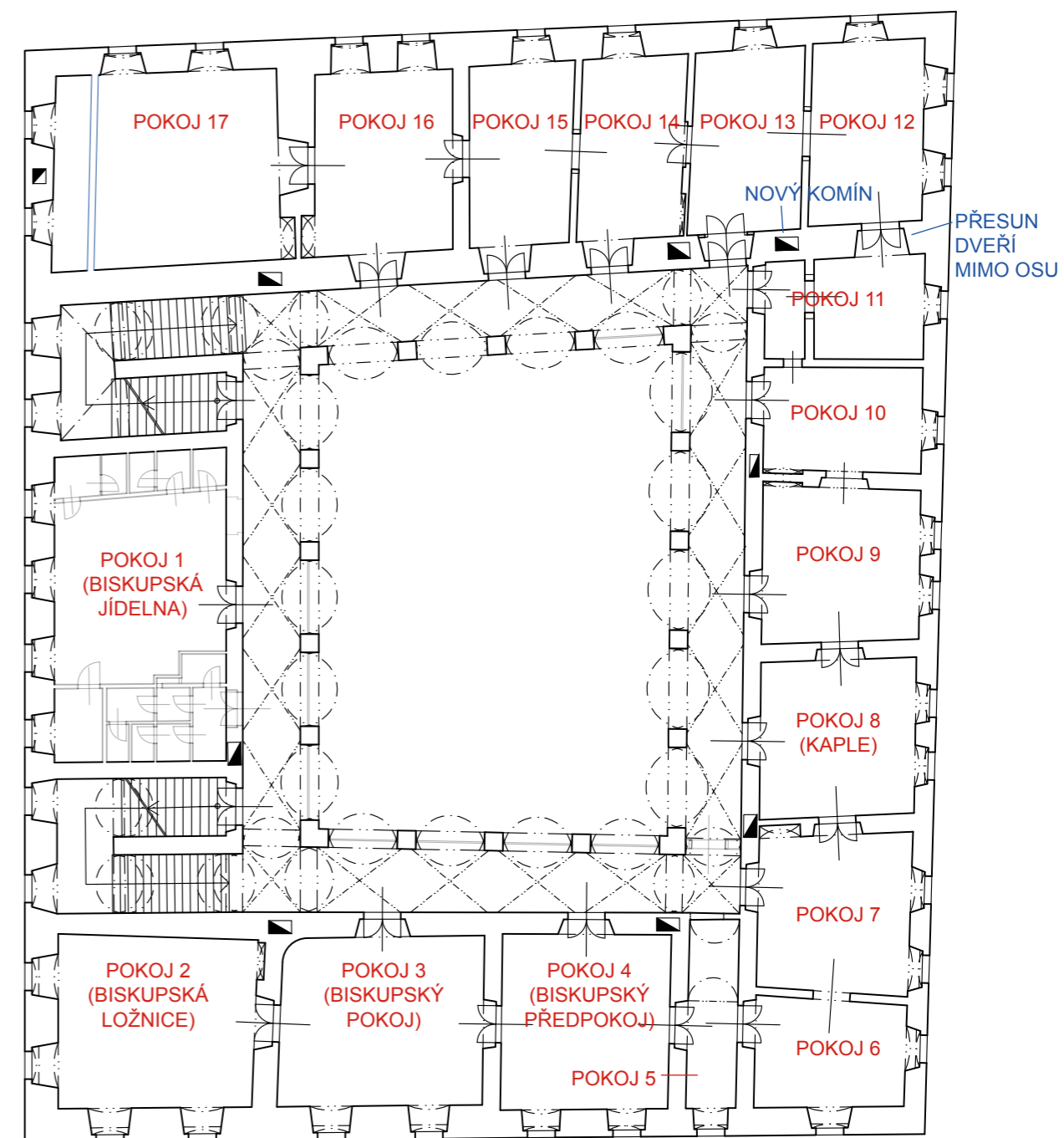
Dveře vedoucí ze zmíněné místnosti do severní rohové jsou v současnosti osazené mimo osu a mají dřevěnou zárubeň. V této době zde chyběl přilehlý komínový průduch i příčka dělicí rohovou místnost, dveře proto mohly stát v ose. Tato hypotéza vyžaduje sondážní průzkum.

Popis místností z tohoto období vychází z inventáře panství s popisem budov z roku 1789. Byl pořízen po smrti biskupa Valdštejna.

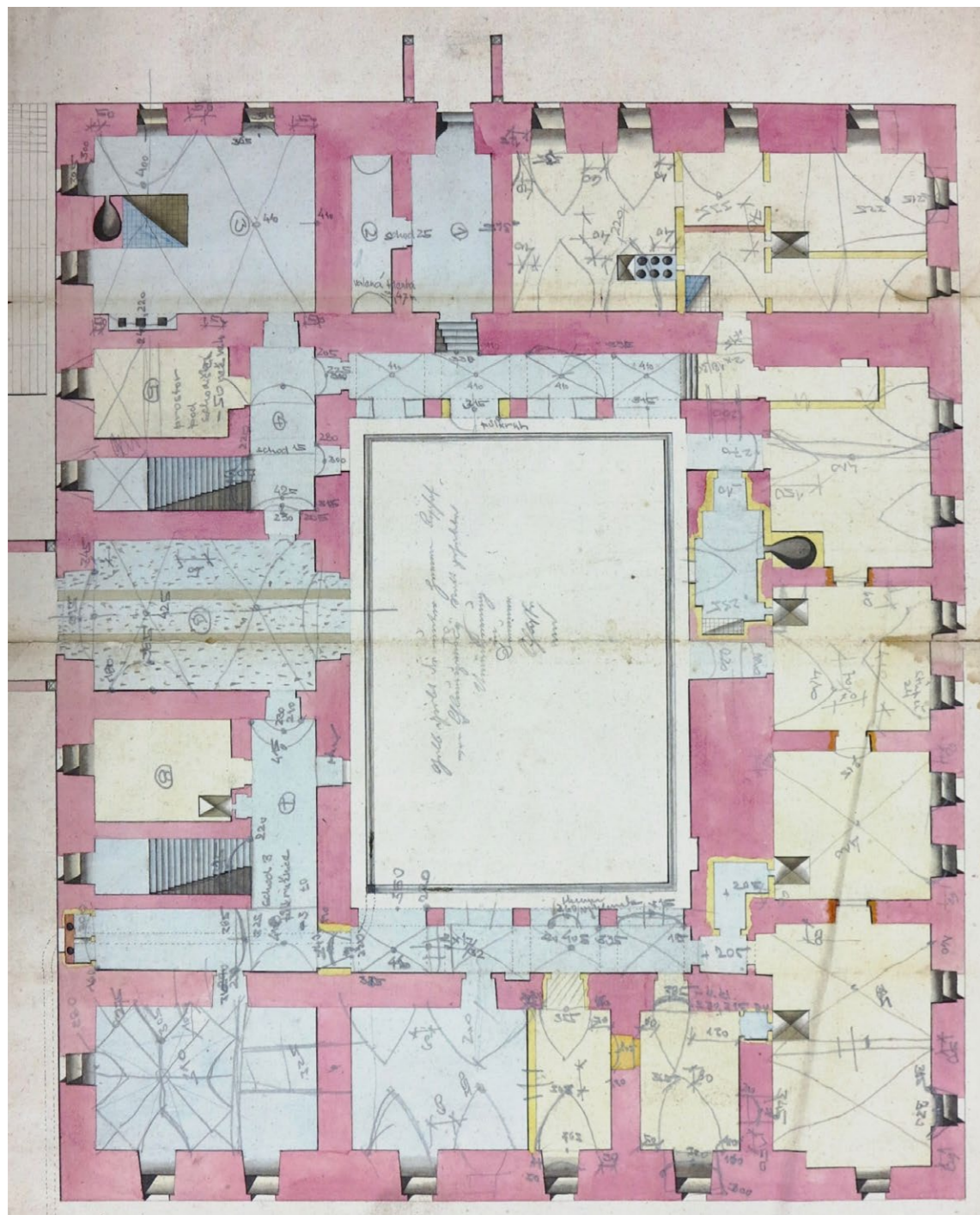
V přízemí se kromě kuchyně a přilehlého kuchyňského kvelbu nachází také 3 další kvelby, 2 sklepy a uhelná komora. Dále zde nalezneme 7 pokojů, jež můžeme pouze odhadem situovat do východního a části severního, popřípadě jižního křídla.

V této době se obydlí ředitele nacházelo stále v patře budovy severně od zámku, tedy nad klenutými pozdně gotickými až renesančními panskými stájemi pro 12 koní. Skládalo se ze 3 pokojů, kuchyně a kuchyňského kvelbu. Nechal ho zde údajně zřídit poslední zesnulý biskup.

Dle inventáře se v patře zámecké budovy nachází 17 pokojů. Předpokládáme, že místnosti „biskupská jídelna, biskupská ložnice, biskupský pokoj, biskupský předpokoj a kaple“ si ponechaly své původní i nastávající umístění.

Zda je údaj o 17 pokojích pravda, zachycuje popis z roku 1789 v patře celkem 4 klasicistní příčky obdobného stáří. Ta, která dělí pokoje 10 a 11, nahradila starší, patrně hrázděnou příčku. Pro vytápění pokoje číslo 12 byl zbudován nový komín a byla potřeba osadit kamna, pro která se vytvořilo místo posunutím dveří.

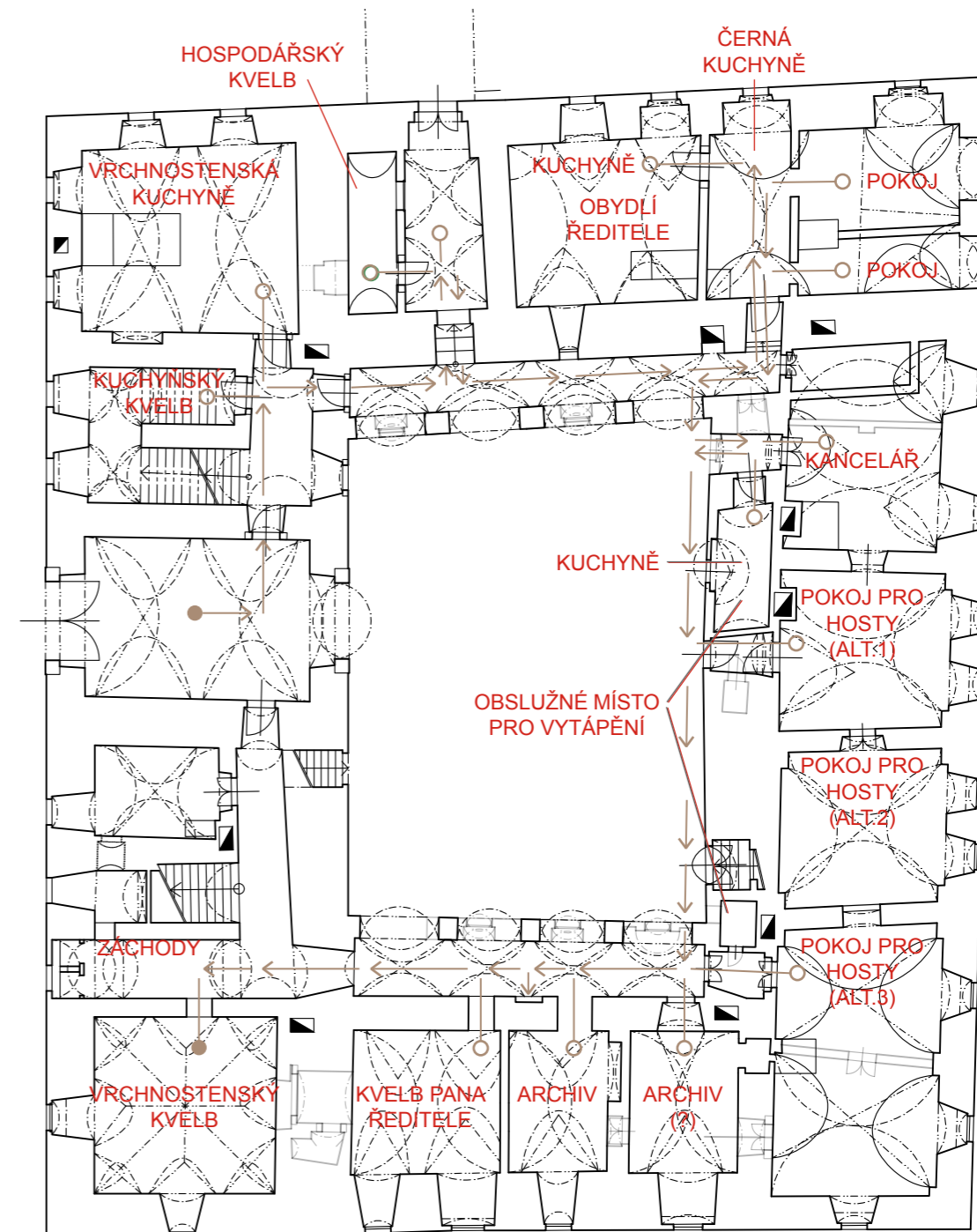

Nedatovaný plán přízemí zámku se dochoval ve fondu Velkostatek Stvolínky. Jedná se o plán stavitele Proksche a zachycuje stavební úpravy za biskupa Chlumčanského. Mým předpokladem je datace plánu těsně před inventarizací zámku v letech 1807, 1808 a 1809, která zachycuje plánem navržené příčky již jako stávající.

Žluté konstrukce jsou nové, růžově jsou značené stávající. Modře značené podlahy se zdají býti dlažbou a růžově značené prkenou podlahou.

Stavební úpravy zahrnují nové příčky, úpravy topenišť a vstupy. Konkrétně se jedná primárně o zřízení bytu ředitele v severovýchodním rohu budovy, nových záchodů v západním křídle a topenišť pokojů pro hosty v křídle východním.

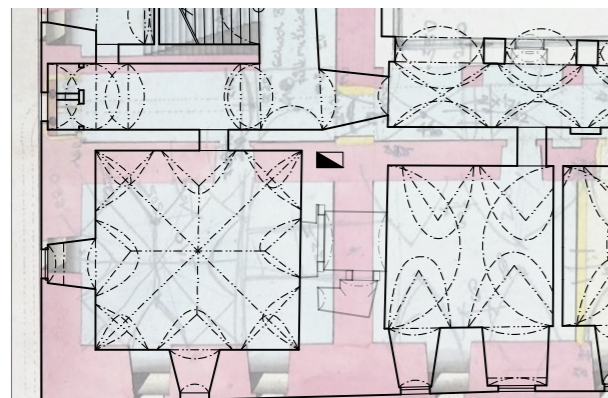
Plán byl ve 2. polovině 20. století znehodnocen vkreslením kleneb a kót.

Z let 1807, 1808 a 1809 je dochován podrobný inventář zámku, z něhož vychází schéma pro toto období. Jednotlivé místnosti jsou očíslované, z čehož lze vyčíst trasu, kterou zřizovatelé absolvovali při zapisování. Také lze poměrně snadno identifikovat umístění jednotlivých místností. Zapisovatelé započali trasu v patře a poté pokračovali jedním ze schodišť do přízemí.

Byt ředitele se přesunul z budovy severně od zámku do severního křídla, výhled na vstup do areálu mu zůstává. Ve východním křídle vznikají nová místa pro obsluhu vytápění, severnější z nich mohlo být zároveň kuchyní. Inventář po místě vytápění popisuje pokoj pro hosty, který lze přiřadit vícero místnostem jižní poloviny východního křídla. Archiv se mohl nacházet ve dvou místnostech jižního křídla, i když je přinejmenším pochybné propojení archivu s obsluhou kamen. Trasa zapisovatelů se po archivu ubrala do vrchnostenského sadbového a vinného sklepu, které se pravděpodobně nacházely v nižším podlaží a schodiště do něj leží mezi archivem a kvelbem pana ředitele.

PŮDORYS PŘÍZEMÍ - VÝŘEZ

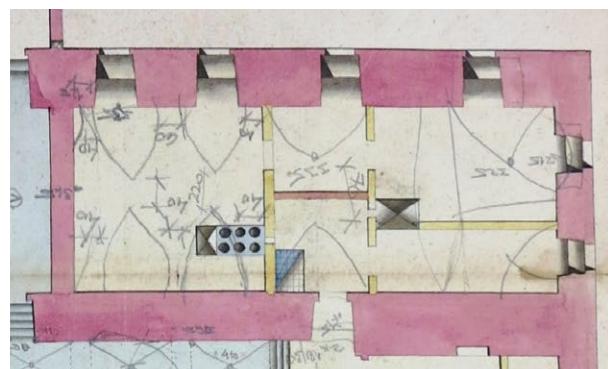

Obr. 019 Půdorys přízemí [SHP, 2013]

Při srovnání novodobě zpracovaného historického půdorysu přízemí byla nalezena kolize v umístění a počtu oken západní části jižního křídla.

K chybě pravděpodobně došlo, když si stavitel Prokeš při zpracování plánu před rokem 1807 nevšiml, že druhé okno zleva jižní fasády je okno slepé. Při zákresu půdorysu sítě pak došlo k nepřesnostem.

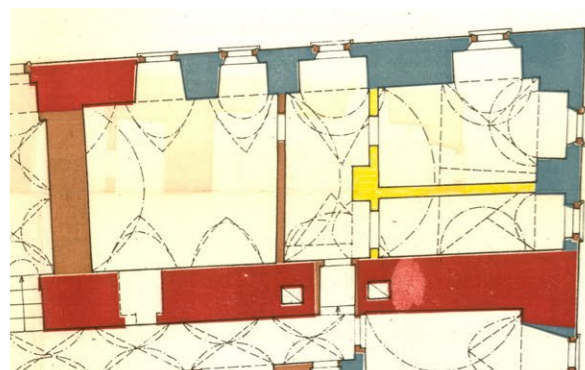
Důvod k zákresu pouze jednoho z oken ve vedlejším kvelbu pak mohl být jeho zazdění. Také okno v pozdně gotickém zdivu bylo v této době pravděpodobně zazděné a došlo k nepřesnému zákresu tlušťky zdi.

Obr. 020 Půdorys přízemí [SHP, 2013]

Historický plán nám dále říká, že veškeré příčky nově zřízeného obydlí pana ředitele byly v té době navrženy. Jediná v současnosti stávající příčka je přitom analytickým půdorysem z roku 2013 řazena do doby renesanční s raně barokním ostěním dveří. Analytický půdorys z 20. století ji zakreslil jako barokní.

Při prohlídce bylo příčce přiděleno až pozdně barokní stáří a bylo patrné druhotně použité ostění dveří.

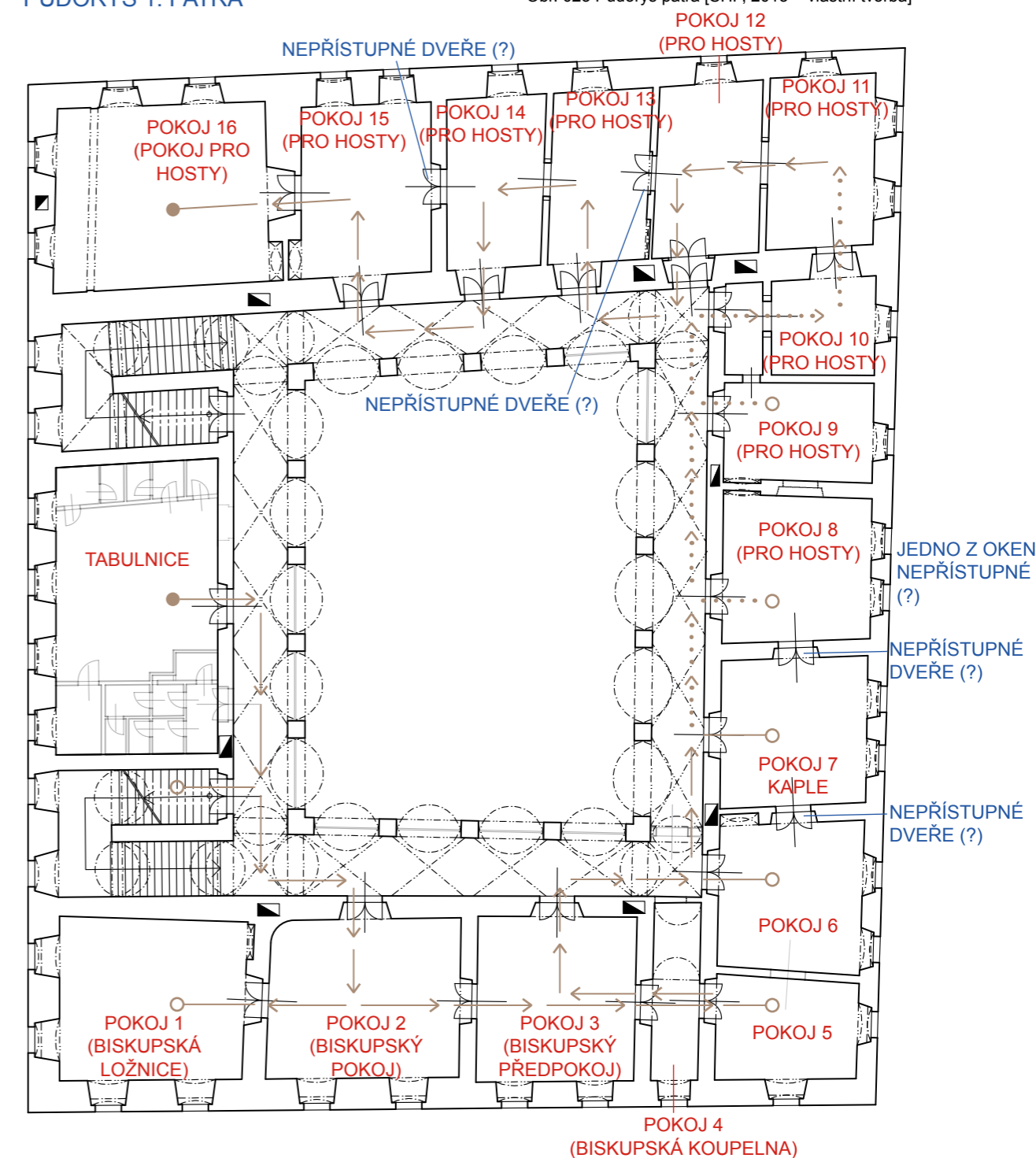
Obr. 021 Půdorys přízemí [SHP, 1973]

Obr. 022 Půdorys přízemí [SHP, 2013]

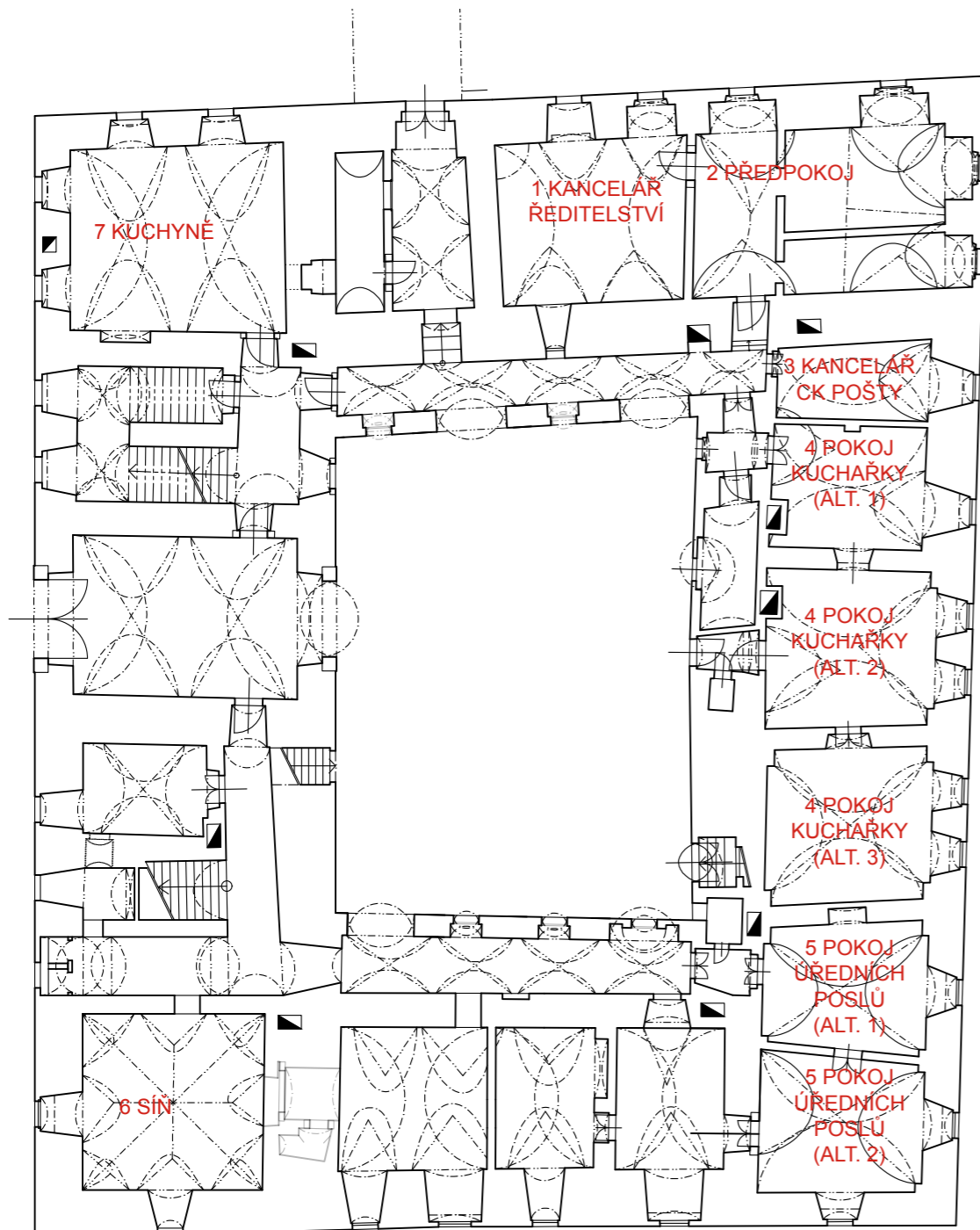
PŮDORYS 1. PATRA

Obr. 023 Půdorys patra [SHP, 2013 + vlastní tvorba]

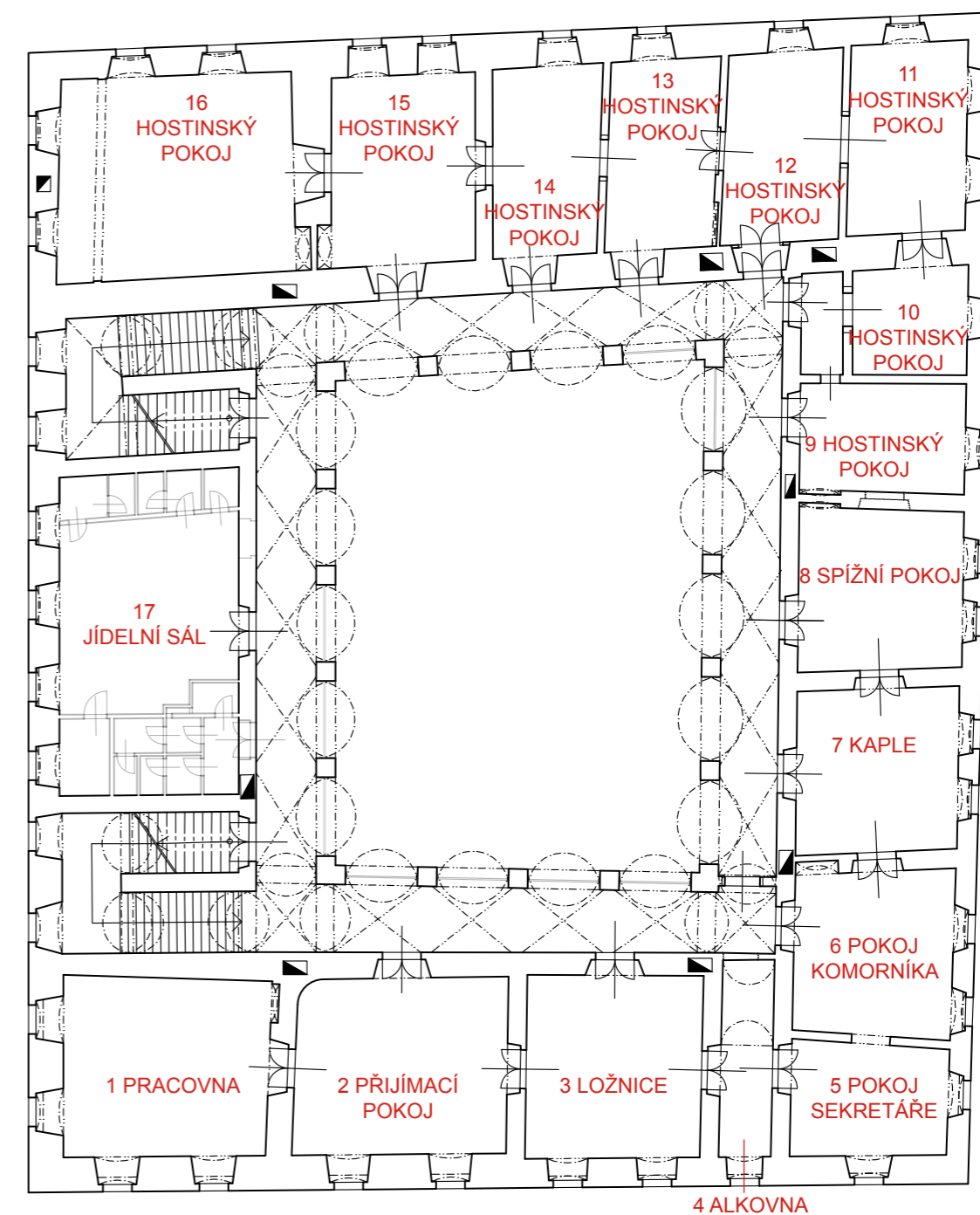
Inventář v patře popisuje místnosti i s mobiliářem, název je uveden pouze u kaple, ostatní pokoje lze identifikovat pomocí vybavení.

Zápis začíná v tabulnici a pokračuje jižním křídlem dále. Jistota směru trasy končí opuštěním kaple, když zapisovatelé vkročí do místnosti s pouze jedním oknem a dveřmi. Trasa popisem navazuje až pokojem 11, který jde bezpečně identifikovat třemi okny. Mezi předchozími třemi popsányi místnostmi nenalezneme 2 okna zároveň, tudíž je mým předpokladem, že pokoj 8 je skutečně sousedící s kaplí na jihu, ale jedno z oken mohlo být zakryté, či zastavěné. Často popis nesouhlasí s počtem dveří, i když téměř s jistotou známe umístění pokoje. Tento důvod také příkládám možnému zastavění a zneprístupnění dveří. Poslední poznámka patří rohovému pokoji severního a západního křídla, poté zapisovatelé pokračují o patro níže. Pokoje 5 a 14 nebyly pravděpodobně vytápěny.

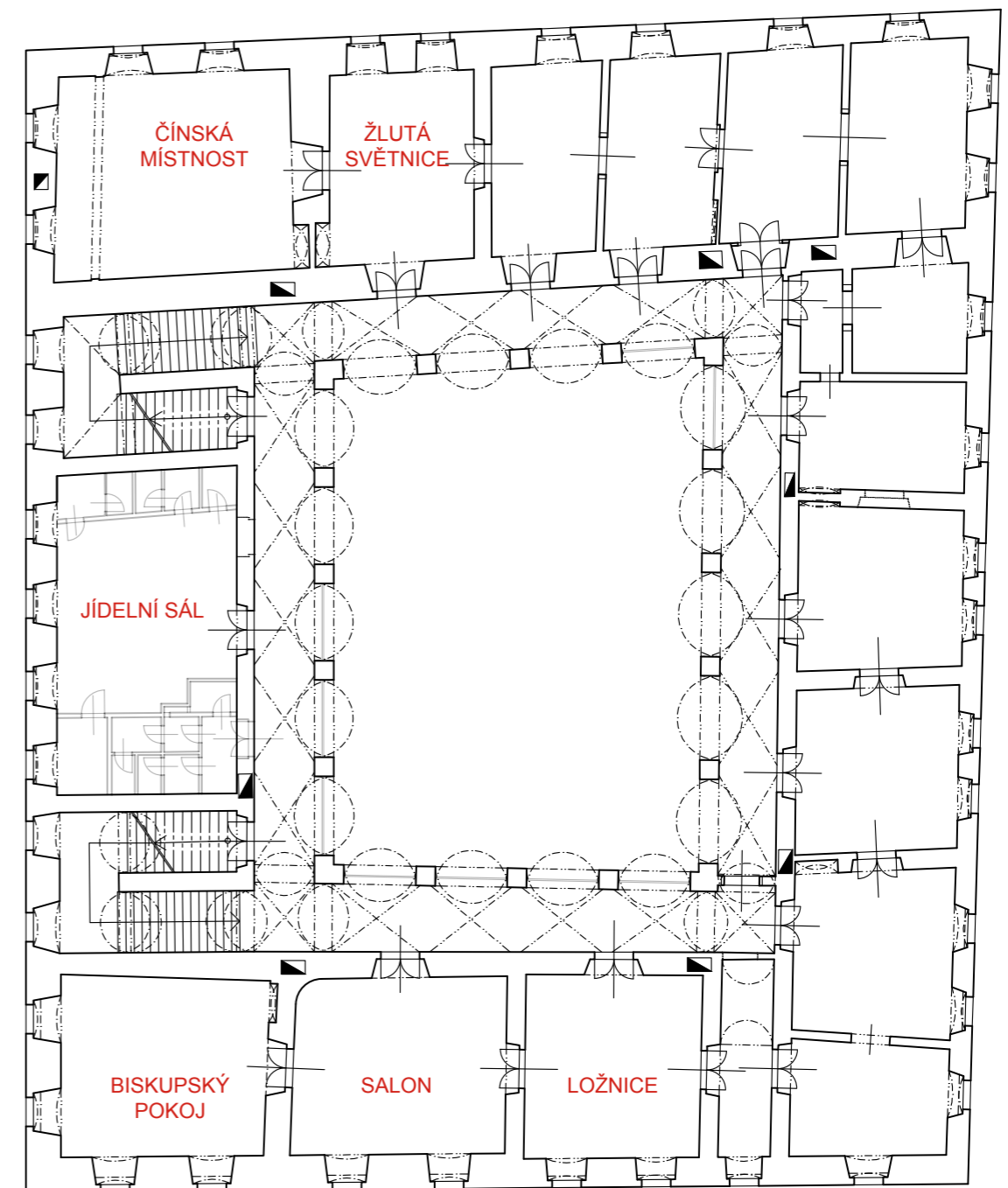
V roce 1882 byl pořízen inventář zámku. Tento již uvádí pouze mobiliární vybavení místností, které jsou ale pojmenovány dle své funkce. Také jsou místnosti, stejně jako v předešlém soupisu, očíslovány, tudíž lze alespoň částečně určit jejich umístění.

Pokoj kuchařky se pravděpodobně nacházel v blízkosti severního obslužného místa pro vytápění, které dříve fungovalo jako kuchyně. Proto se zde nabízí vícero možných pokojů ve východním křídle. Pokoj úředních poslů následuje v soupisu po kuchařce, bude jím pravděpodobně jedna z jižních místností východního křídla. Trasa v přízemí započala v kanceláři ředitelství a skončila v kuchyni.

Trasa zapisovatelů v patře vedla obdobně, jako tomu bylo v letech 1807, 1808 a 1809.

Tentokrát započali rohovou pracovnou a pokračovali východním směrem. Po kapli následuje spížní pokoj, lze předpokládat, že průchod mezi nimi nebyl užíván a ani odemčený. Hostinské pokoje 10 a 11 jsou společně psané do jednoho řádku ve výpisu. Mým předpokladem je, že do pokoje 11 se vstupovalo z pokoje 10 a tím musely být propojeny. Trasa končí v jídelním sále a pokračuje se dále do přízemí.

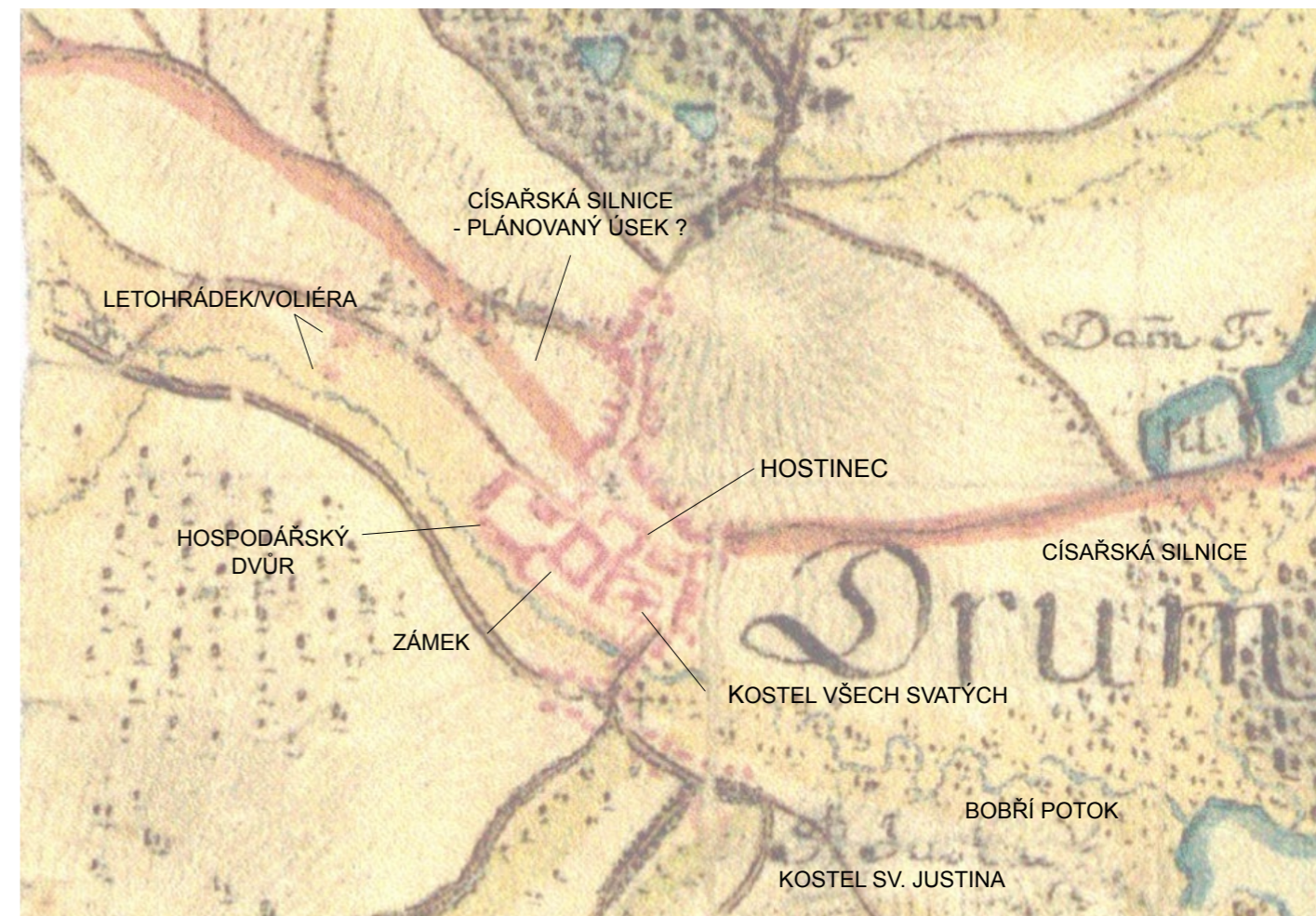

V díle A. Paudlera „Ein deutsches Buch aus Böhmen I“ z roku 1894 se lze dočíst o mobiliáři a vybavení zámku ve 2. polovině 19. století.

Pokoje svou funkcí navazují na inventář z roku 1882, jen v knize mohou být nazvány odlišně. V patře jsou popsány další místnosti, které nelze dle popisu přesně zakreslit do schématu. Je jím byt biskupského tajemníka, který lze pouhým odhadem situovat do jiho-východního rohu. Dále se zde dle popisu nacházel byt správce s vlastní tabulnicí a archiv.

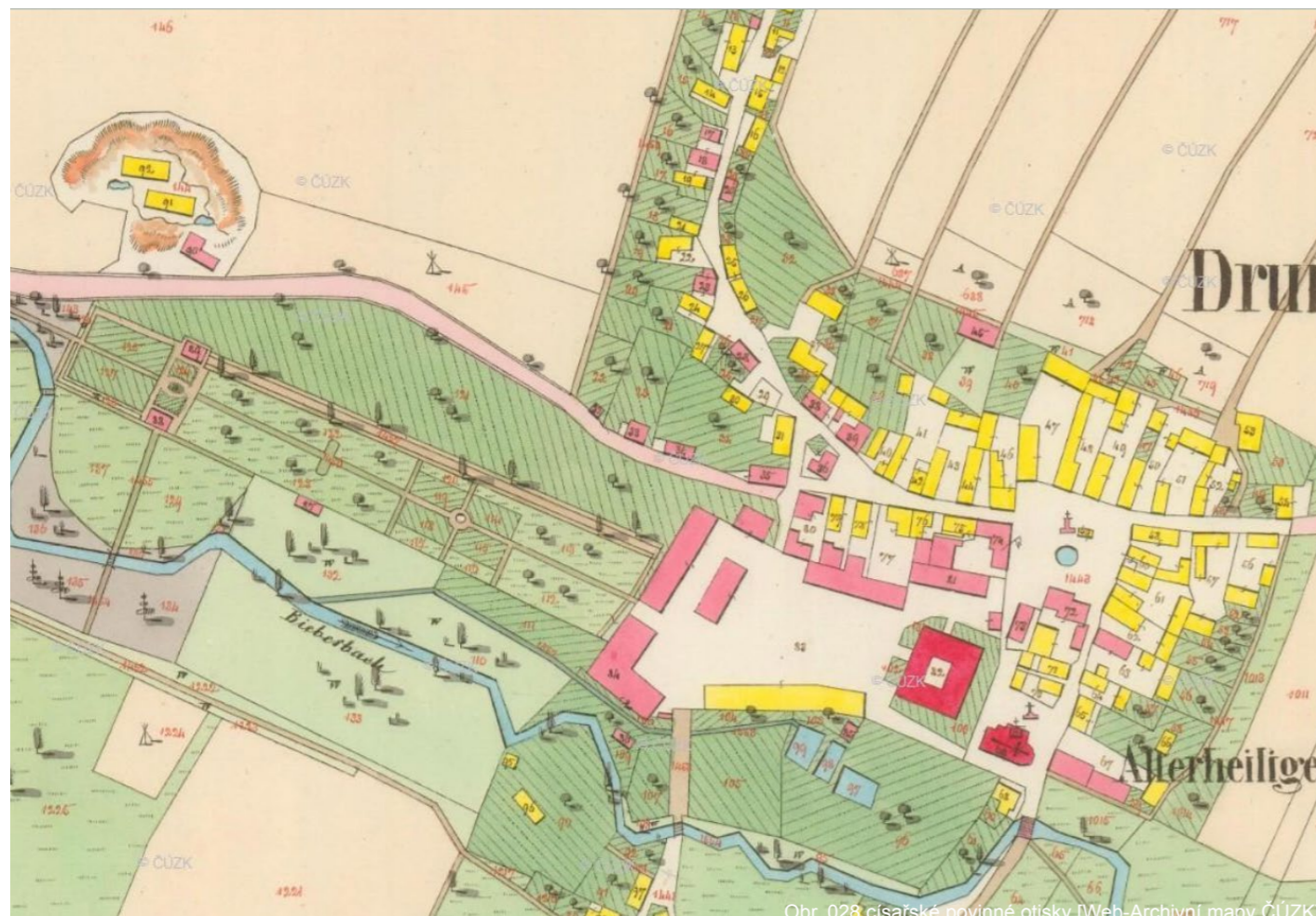
Obr. 027 1. vojenské mapování [Web-Oldmaps]

V mapování spatřujeme stvolínecký zámek již v kompaktní čtyřkřídle formě, na něj přiléhající hospodářský dvůr, kde lze rozeznat budovy stodoly, chléva a podlouhlou jižní budovu.

Zřetelný je zde „špalíček“ druhotně vestavěný do prostoru náměstí a nedaleko stojící rohová budova hostince.

Císařská silnice je červeně zakreslena směrem obec Kravaře na jiné komunikaci, než je tomu později na císařských otiscích z roku 1843. Může se jednat o plánovaný a dále nerealizovaný úsek, nebo chybu v kreslení.

Obr. 028 císařské povinné otisky [Web-Archivní mapy ČÚZK]

Císařské povinné otisky stabilního katastru je nejstarším zobrazením podrobné situace v obci.

Zámek obklopuje zasypaný bývalý vodní příkop. Jsou zde vyznačeny oba vchody do budovy: vjezd od hospodářského dvora na západě jako vchod hlavní a severní, sloužící pro příchod od náměstí pro vyřízení potřebných úředních záležitostí. Naproti vedlejšímu vstupu severně se nachází panské stáje. Budova mívala v patře zřízený byt pro ředitele, který se nejdéle na přelomu 18. a 19. století přesunul do přízemí severního křídla zámku.

V hospodářském dvoře se dále nachází budova chléva se seníkem a kolna uprostřed dispozice. Budova průjezdné stodoly osově navazuje na zámeckou zahradu - obslužná zahradní komunikace vychází z prostřední ze tří vjezdů do stodoly. Dispozici dvora uzavírají dvě budovy, jejichž přesnou funkci neznáme. Inventář panství z roku 1789 zmiňuje mimo jiné také pivovar jako součást panského majetku.

Dále 3 budovy, jejichž funkce jsou domek pro vrátného, sádkáře a bažantníka a jejichž určení na mapě je pouze odhadem, ale vychází z logických předpokladů. Ve svazku věnovaném Středohoří v tzv. *Ottových Čechách* (1892) nalezneme zmínku o zahradním letohrádku.

Na náměstí je zřetelný druhotně dostavený „špalíček“. Pozemek jižně od náměstí je složen ze dvou budov s pouze jedním vstupem z náměstí a se společným majitelem. V díle *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska* se této budově přisuzuje historicky funkce radnice. Od 30. letech 19. století tato stavba patrně slouží obytné funkci.¹⁴

V této době byly Stvolínky stále obcí, nebyla zde potřeba radnice.

Obr. 029 stabilní katastr [Web-Archivní mapy ČÚZK]

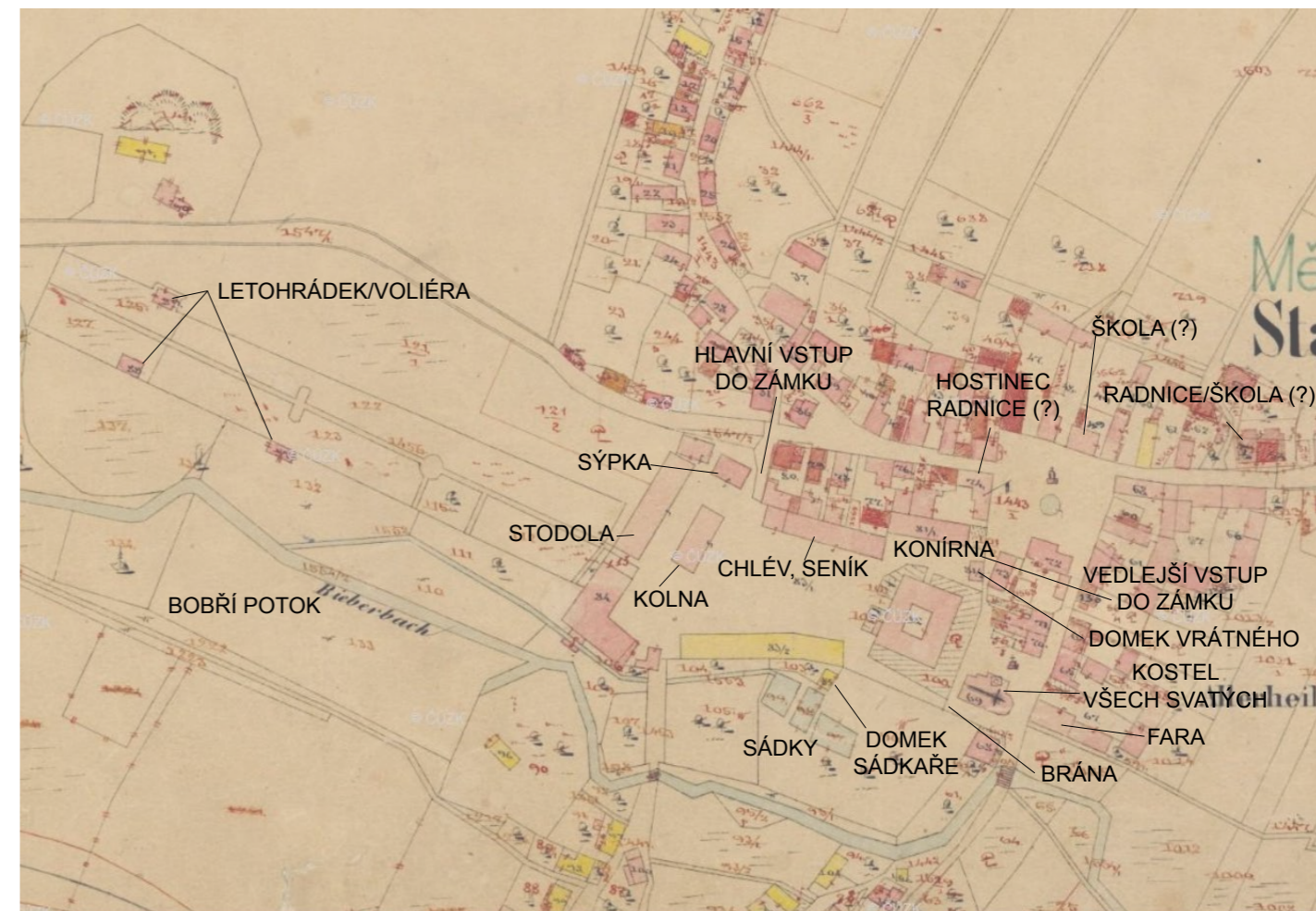
Mezi změnami oproti záznamu z roku 1843 je dostavba budovy chléva v prostoru hospodářského dvora. Dále lze pozorovat zahradní úpravy v místě sádků jižně od dvora.

Stvolínky byly v roce 1854 povýšeny na městyse¹⁵ a bylo potřeba opětovně zřídit radnici. Budova, která funkci historicky zastávala, byla dříve patrně prodána z vrchnostenského majetku a v této době již sloužila obytným účelům. Funkce radnice byla tedy vsazena do nárožní budovy hostince.

Zřetelná je přestavba budovy severně od náměstí, č.p. 49, jejíž funkce byla v průběhu historie škola¹⁶. Mapa zachycuje přístavbu k původní budově a možný vznik funkce školy.

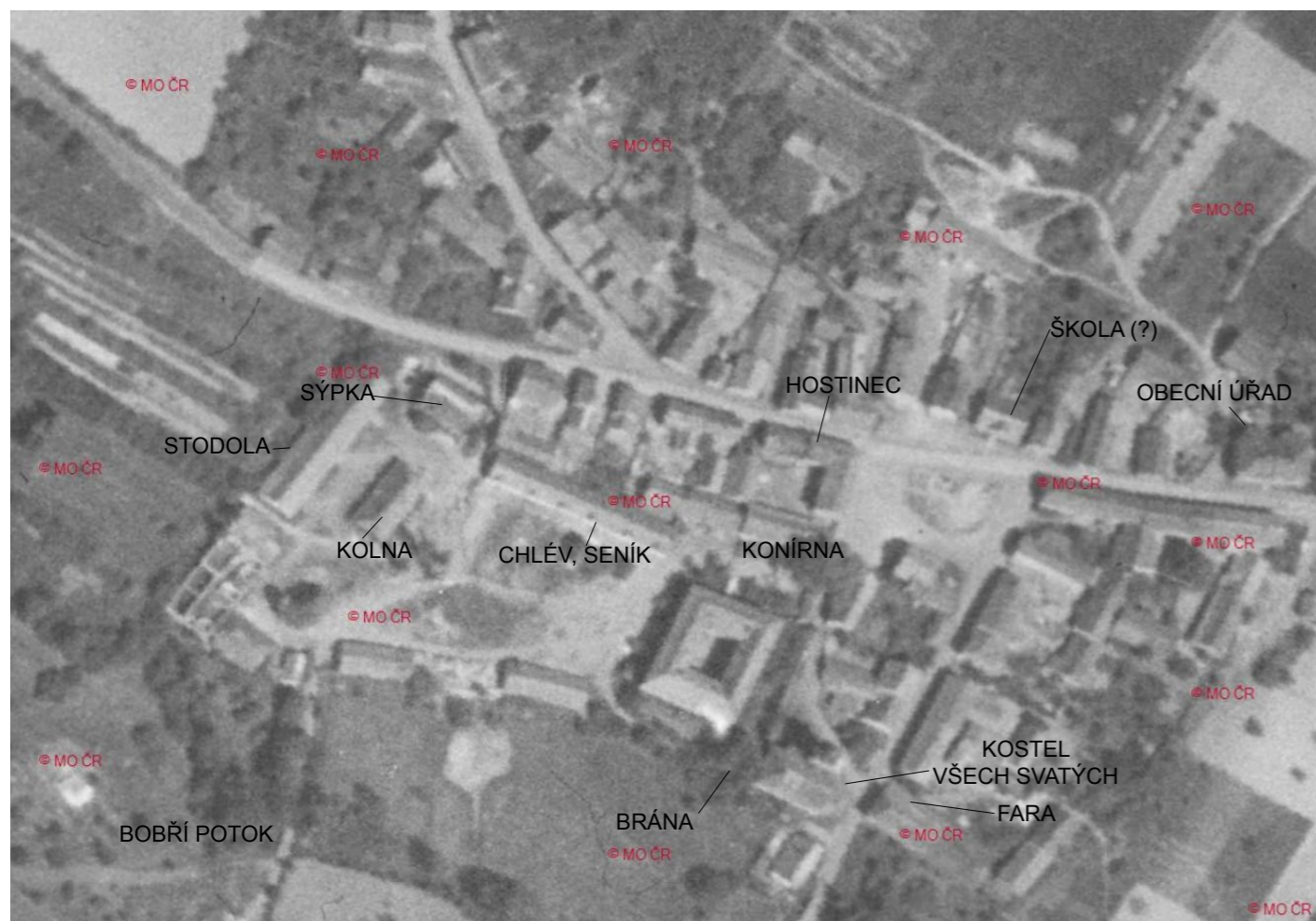
Obr. 030 pozemkový katastr [Web-Archivní mapy ČÚZK]

Do třicátých let 20. století se urbanistická situace obce příliš nezměnila.

Stvolínky, dle mnou zjištěných informací, byly v tomto roce stále městysem. Umístění radnice je zde ale nejasné. Mohla stále přetrvávat v budově společně s hostincem, ale potřebné fotografie z této doby pro výzkum chybí. Zřetelnou je stavební úprava budovy současného obecního úřadu, která získala dnešní půdorysný tvar. Je proto možné, že funkce byla přesunuta sem. Dle *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska* byla tato budova také historicky školou.¹⁴

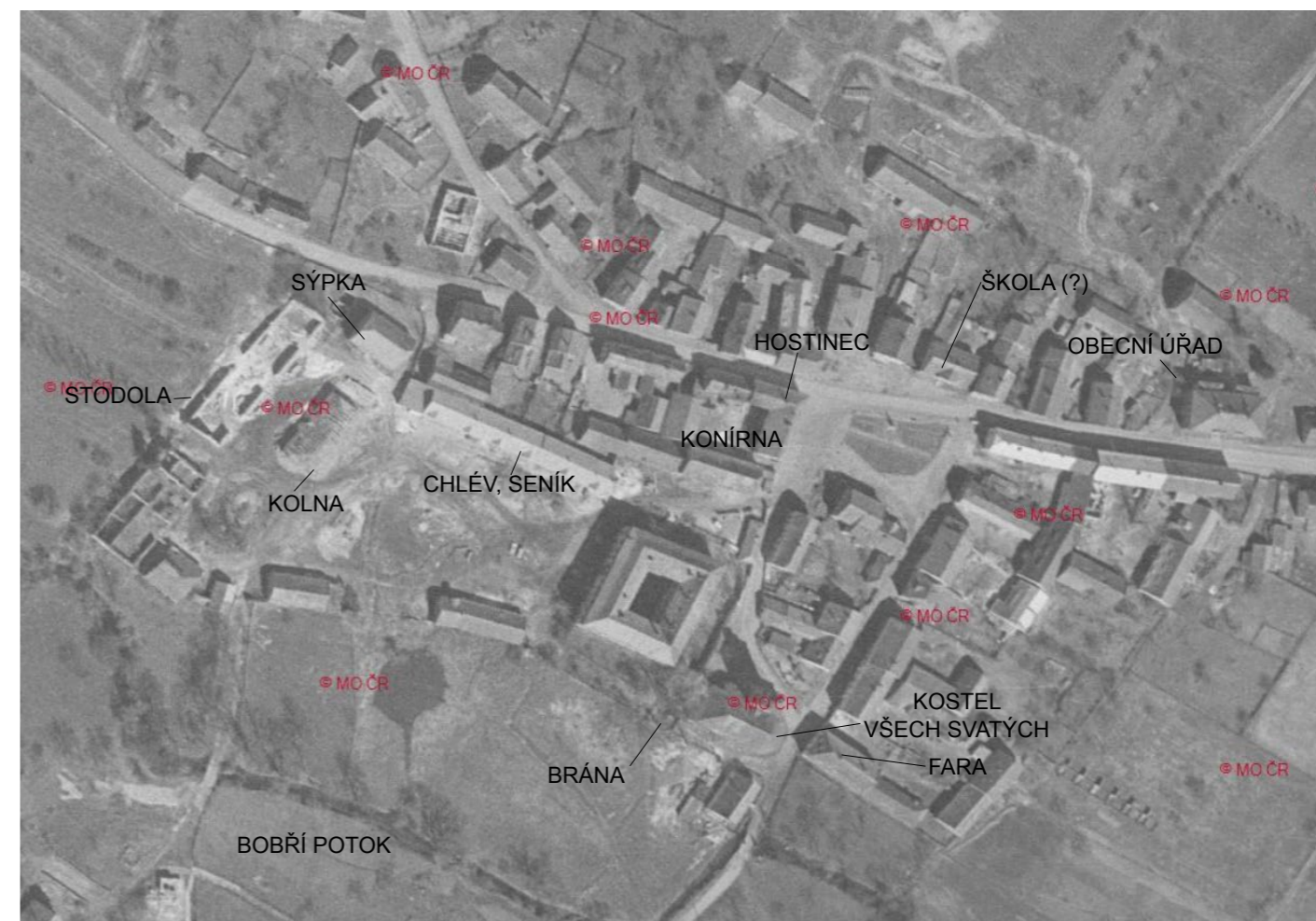
Areál hospodářského dvora přišel o domek bažantníka. Mapa ukazuje změnu koryta Bobřího potoka.

Obr. 031 letecký měřičský snímek [Web-Letecké měřičské snímky ČÚZK]

Na snímku z roku 1954 lze pozorovat pokračující demolici řady budov. Zámecký park již neobsahuje žádnou stavbu. V prostoru hospodářského dvora je zbourána střední část podlouhlé jižní budovy dvora a částečně zdemolována patrová část budovy půdorysného tvaru L, jež odhalila svou vnitřní dispozici. Také domek vrátného je v dezolátním stavu.

Po roce 1945, kdy se Stvolínky staly obcí¹⁴, byla pravděpodobně funkce obecního úřadu již na svém stávajícím místě.

Obr. 032 letecký měřičský snímek [Web-Letecké měřičské snímky ČÚZK]

O 5 let později je částečně zdemolována budova stodoly. Na leteckém snímku lze pozorovat zbylé štíty a obvodové zdi s otvory pro vjezdy.

Obr. 033 letecký měřičský snímek [Web-Letecké měřičské snímky ČÚZK]

V roce 1963 je již budova stodoly přestavěna. Na fasádách lze v současnosti pozorovat původní dveřní a okenní otvory a strmější sklon střechy.

Demolice hospodářských budov pokračuje kolnou a zbytkem budovy ve tvaru L. Z bývalé radnice v této době již zbývá jen vyšší z budov jižně na návsi.

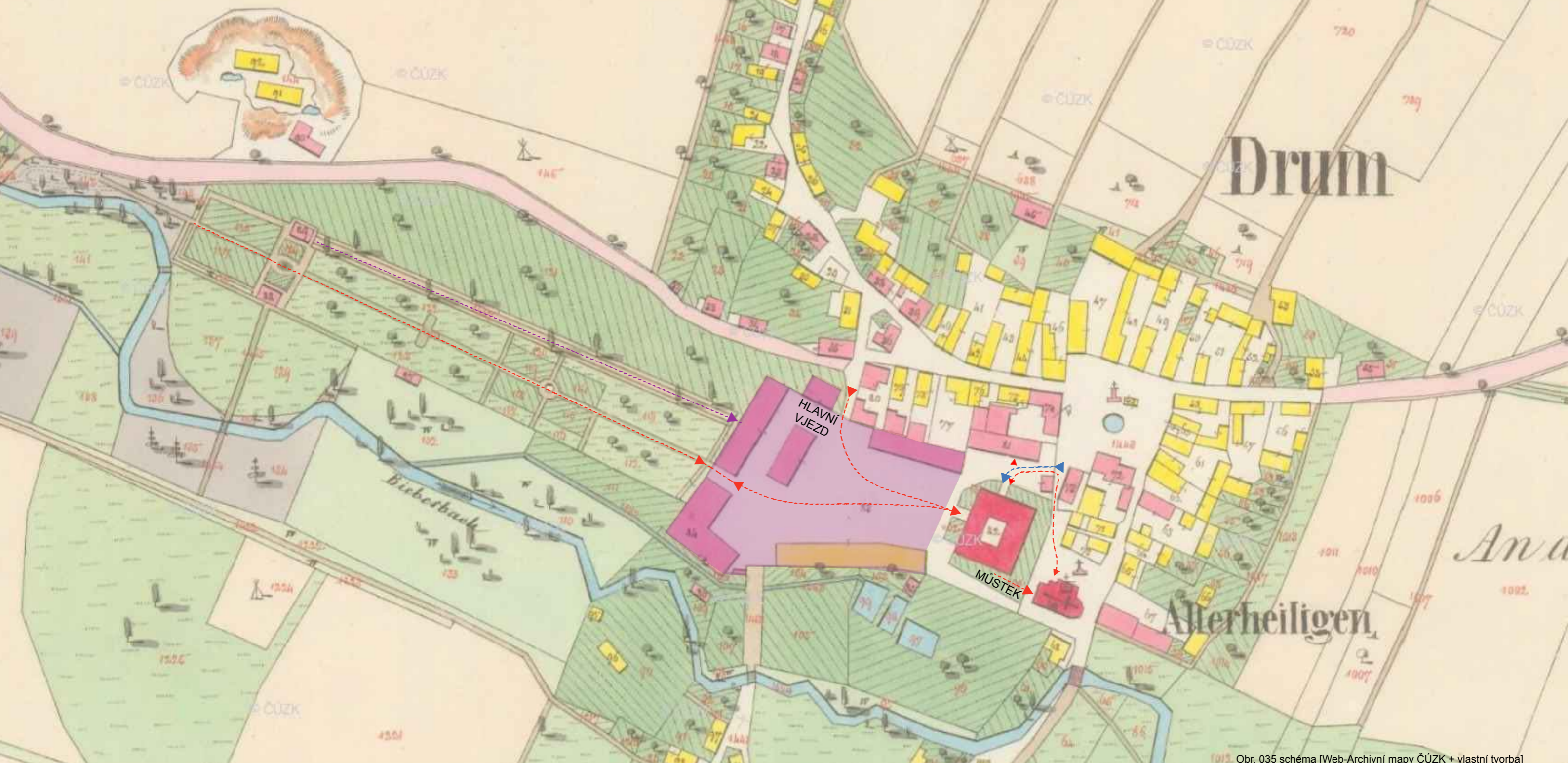

Obr. 034 letecký snímek [Web-GisOnline]

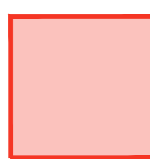
Téměř současnou situaci zobrazuje snímek z roku 2019, na kterém můžeme pozorovat jedinou stávající budovu hospodářského dvora. Je jím přestavěná stodola.

Od roku 1963 došlo k odstranění zbytku jižní budovy, která zde již v roce 1965 nestála. Chlív na severu dvora a sýpka v blízkosti historického příjezdu byly odstraněny až nedávno - mezi lety 2012 a 2015.

Zmizela také patrová budova panských koníren severně od budovy zámku a rohová budova hostince na návsi. Budova bývalých koníren je zachycena na snímcích od SÚRMO z roku 1973, ale na fotografiích z roku 1987 od Fotosbírka NPÚ lze pozorovat již prázdný prostor.

Obr. 035 schéma [Web-Archivní mapy ČÚZK + vlastní tvorba]

Biskup

Hospodářský provoz dvora

Obyvatel obce

Přístupové a funkční schéma zámeckého areálu je zpracováno na podkladu Císařských povinných otisků stabilního katastru z roku 1843.

Budova zámku má dva vstupy. Severní vstup je historicky starší - dle stavebně historického průzkumu z roku 1973 od Jarmily Antošové, SÚRPMO, již v letech 1520-1540 existoval tento vstup do tamní tvrze¹⁷ a své umístění si patrně zachoval pro zámek až do současnosti. Vstup západní s možností vjezdu byl nejspíš zřízen až v době, kdy panství bylo v majetku biskupství, tedy v letech 1655-1663 tu patrně již stál. Při pohledu na analytické půdorysy přízemí¹⁸ je zřejmé, že při jeho umístění nebylo příliš na výběr - pouze v těchto místech chyběla zástavba jinak již téměř uzavřené dispozice.

Možná první zmínka o existenci dvora sahá do roku 1603, kdy tvrz patřila Vartenberkům¹⁸, ale jak dlouhou dobu tu již stál, nevíme.

Z uvedených datací vyplývá, že pro přichozího biskupa byl podmíněn vjezd do areálu a dále do zámku přes hospodářský dvůr. Stejně také při cestě do zámeckého parku, jenž byl zřízen za přítomnosti biskupů, bylo třeba projít hospodářským dvorem.

Severní, starší ze vstupů, který byl blíže k náměstí, mohl sloužit pro obyvatele obce při návštěvě budovy zámku, která ve svém přízemí skýtala různé veřejné funkce.

Co se týče vztahu zámku a kostela Věch svatých, je zde možnost propojení můstkem historické tvrze s budovou kostela.¹⁷ Tato pavlač mohla vést z přízemí v jižním křídle z východní místnosti a končit na západní fasádě kostela s přístupem na panskou tribunu. Při přestavbě budovy na zámek byla v patře východního křídla zřízena kaple, která svým půdorysným tvarem nevyčívá z dispozice.

10./20. léta 20. století

Obr. 036 Náves [Web-ukp98]

po 2. světové válce

Obr. 037 Náves [Web]

Obr. 038 Náves [foto autorka]

Obr. 039 Náves [Web]

Historické fotografie neznámého data zobrazují pohled severozápadním směrem na návěs.

Snímek vrchní byl patrně pořízen za doby 1. světové války, či ve 20. letech. Byl nalezen na pohledu společně s fotografií směřující k zámku na nadcházející straně. V centru návěsi se historicky nacházela také kašna. V době utvoření snímku zde stojí už jen socha sv. Valentina¹⁸ a čtveřice stromů okolo.

Jiný snímek, jehož doba vzniku byla odhadnuta nedlouho před 2. světovou válku, zobrazuje tyto stromy již vzrostlé a je zde zřetelně zobrazeno probíhající dláždění veřejného prostoru. Můžeme tedy předpokládat, že povrch návěsi na prvním snímku nebyl zpevněn.

V porovnání s fotografií současnou, tedy z roku 2021, je zde také patrná chybějící budova hostince a radnice na nároží.

Na druhém snímku pozorujeme již počestěný název „hostinec“ a dlážděný povrch návěsi. Tato fotografie byla patrně pořízena nedlouho po 2. světové válce.

V místech sochy se v současnosti nachází pomník Rudé armády.

Sommerfrische Drum

Obr. 040 Náves [Web-delcampe]

2021

Obr. 042 Náves [foto autorka]

1913

Obr. 041 Náves [Web-Böhmisch Leipa]

Snímky pohlíží na jihuzápadní část návsi, v jejichž záběru se vyjímá budova hostince a radnice, čemuž nasvědčuje zřetelný nápis „GASTHOF ZUM RATHHAUS“. Fotografie zachycují také částečně kostel Všech svatých se zástavbou „špalíčku“ a za vzrostlým stromem u vedlejšího vstupu do areálu i samotný zámek se zříceninou hradu Ronov v pozadí. Snímky se svým obsahem velmi podobají, jediným rozdílem je skupina lidí s povozem v místech brány u hostince.

Vrchní snímek byl nalezen na pohledu společně s fotografií návsi z druhé strany, která byla popsána na předchozí straně. Jeho datace není známá.

U fotografie spodní je datace předpokládána do roku 1913, neboť autorem originálu je fotograf Julius Schwarz, který podnikal výlety po okolí a od něhož pochází řada snímků obce.¹⁹

Kromě vzrostlého stromu se u vstupu do zámeckého areálu nacházel také domek vrátného, jehož budova je na historických snímcích zobrazena a svou hmotou navazuje na vcelku vysokou ohradní zeď.

2020

Obr. 043 Zámek [foto autorka]

2020

Obr. 044 Zámek [foto autorka]

2020

Obr. 045 Zámek [foto autorka]

Ohradní zeď v místech dnes již neexistujícího domku vrátného byla v průběhu let snížena, jak zobrazuje snímek z roku 2020.

V současné době lze stále pozorovat torzo vstupní brány a na něj navazující historická zpevněná komunikace vedoucí z návsi do areálu.

1913

Obr. 046 Náves [Web-Böhmisch Leipa]

2021

Obr. 047 Náves [foto autorka]

Snímek patrně pocházející z roku 1913, jejímž autorem je taktéž fotograf Julius Schwarz, zobrazuje pohled na severní zástavbu „špalíčku“ historického náměstí.¹⁹

Jak již bylo popsáno, publikace *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska* od Karla Kibice a Zdeňka Fišery z roku 2010 popisuje dnes již neexistující přízemní budovu okapově orientovanou k dnešní návsi jako historickou radnici. Je zde mylně popsán tvar střechy budovy.²⁰

Publikace z roku 1983 *Československo A-Z* se pouze stručně zmiňuje o empírové radnici z roku 1837.²¹

Obě budovy stály na stejném pozemku a z fotografie je zřejmé, že vstup z náměstí se nacházel pouze v budově pravé. Pozornost také přitahuje fakt, že budova vpravo byla do náměstí více vystrčena a naopak budova levá zastrčena do „špalíčku“.

Na snímku je zřetelný nezpevněný povrch dnešní návsi a stromy nižšího věku v okolí pomníku se sochou sv. Valentina.

konec 20. let/30. léta

Obr. 048 Náves [Web]

2021

Obr. 049 Náves [foto autorka]

Poslední z pohledů na náves zobrazuje snímek neznámého data, který dle již viditelně zřízeného telefonního i silového vedení lze datovat do končících 20. let, nebo let 30. 20. století. Fotografie směřuje severovýchodním směrem.

Na fotografii vlevo se nachází budova, jejíž funkce mohla být historicky škola. Zřetelným je na snímku také pomník se sochou sv. Valentina²² v centru historického náměstí s drobnou úpravou zeleně, který byl patrně později opatřen plotem. Povrch náměstí v této době již mohl být zpevněný, na snímku tato skutečnost není zřetelná.

před 1920

Obr. 050 Most [Web]

2021

Obr. 052 Most [foto autorka]

1913 Obr. 051 Most [Web-Böhmisch Leipa]

Pohled datovaný před rokem 1920 zobrazuje cestu vedoucí od železniční stanice na náměstí. Publikace *České středohoří* z roku 1977 od Ivana Beneše se o Stvolínkách zmiňuje pouhou jednou větou, ve které se píše „Cestou k železniční stanici pískovcové sousoší z Braunovy školy.“²³ V díle *Umělecké památky Čech III* z roku 1980 je zmíněno sousoší na můstku u zámku, které zahrnuje sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Josefa v barokním stylu.²⁴

Na snímku od fotografa Julia Schwarze z roku 1913 se patrně díváme druhým směrem na totožné sousoší.

V publikaci *Přehled technických památek v českých zemích* z roku 1970 je zmínka o zděném barokním mostu z roku 1732 s figurální plastickou výzdobou²⁵, který by s tímto souhlasil.

1962

Obr. 053 Zámek s kostelem [Web]

před 1918

Obr. 054 Zámek s kostelem [Muzeum Česká Lípa]

2021

Obr. 055 Zámek s kostelem [foto autorka]

Obr. 056 Zámek s kostelem [foto autorka]

Obr. 057 Zámek s kostelem [Web-Böhmisch Leipa]

1913 (?)

1913 (?)

Obr. 058 Zámek s kostelem [Web-Böhmisch Leipa]

2021

Obr. 059 Zámek s kostelem [foto autorka]

Na snímcích různého data je zobrazen pohled na jižní fasádu zámku s kostelem Všech svatých.

Poslední dvě fotografie pocházejí rovněž od fotografa Julia Schwarze, patrně jsou také letopočtu 1913.¹⁹ Lze tu pozorovat stromořadí podél jižní fasády zámku a také pozdější podobu podlouhlé hospodářské budovy na jihu dvora, která měla historicky pravděpodobně hrázděné patro.

1913

Obr. 060 Zahrada [Web-Böhmisch Leipa]

1913

Obr. 061 Zahrada [Web-Böhmisch Leipa]

102

2021

Obr. 062 Zahrada [foto autorka]

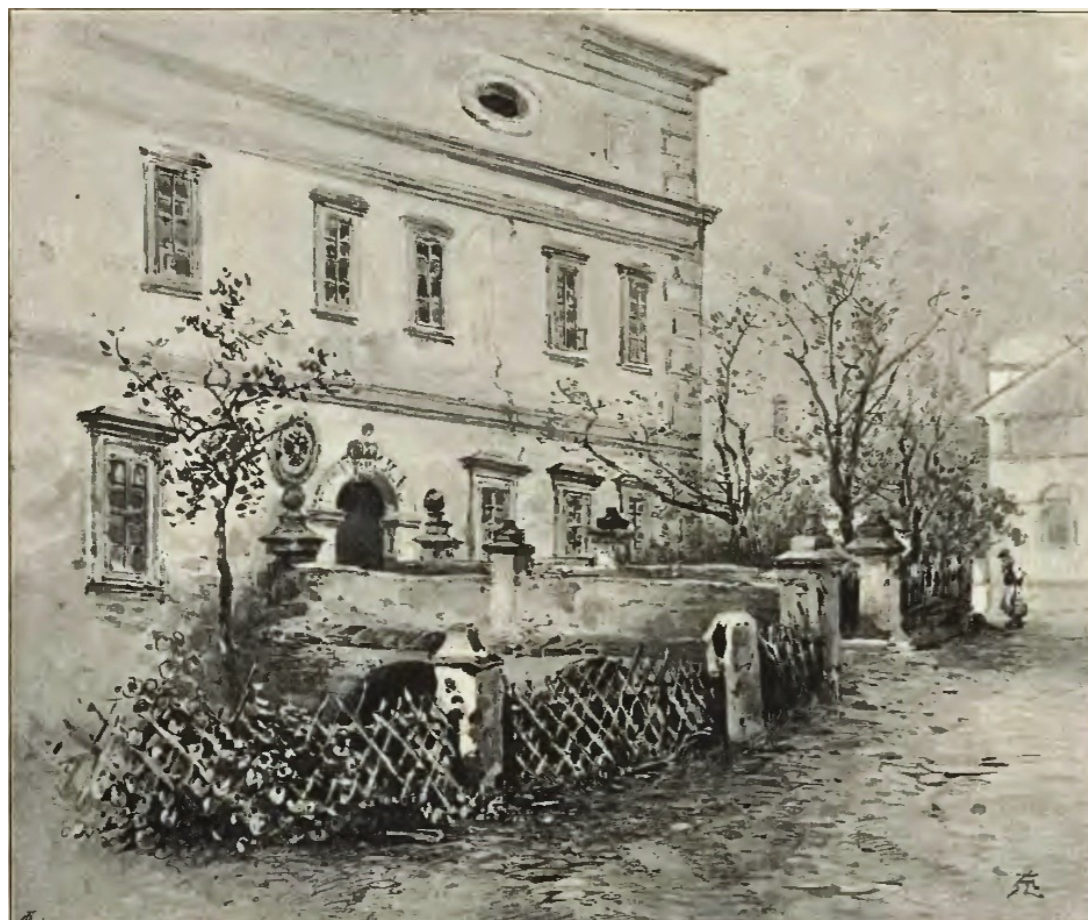
Obr. 063 Zahrada [foto autorka]

Již zmíněný fotograf zdokumentoval také stav zámecké zahrady v roce 1913.¹⁹

Zřetelnou je vzrostlá lipová alej, květinová zahrada i kašna se sochou.

103

1892

Obr. 064 Zámek [Antonín Levý, 1892]

2021

Obr. 065 Zámek [foto autorka]

Autorem historického nákresu severního vstupu do zámku je Antonín Levý a vyobrazen je v publikaci *Čechy, díl VII, Středohoří* z roku 1892.²⁶

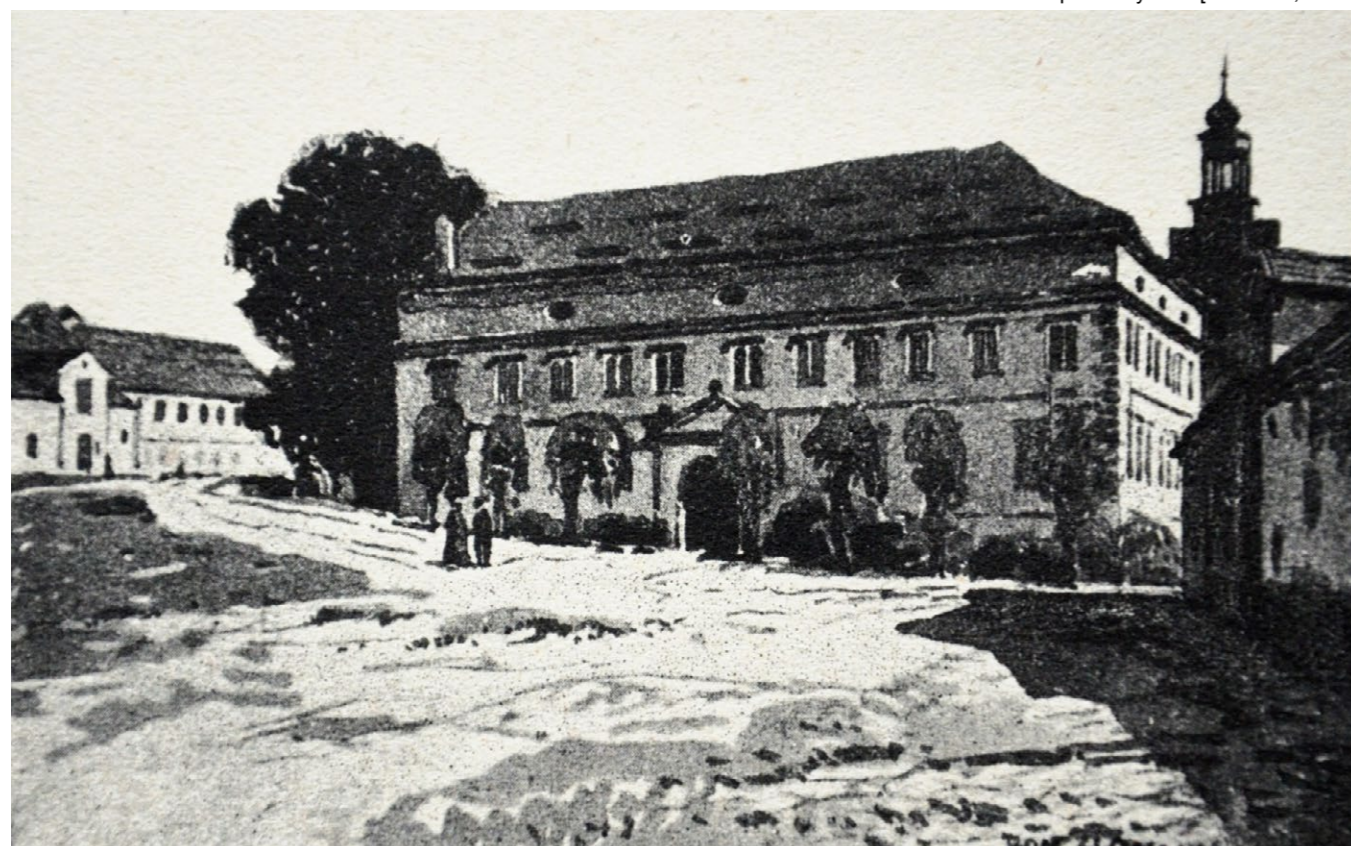

1899

Obr. 066 Hospodářský dvůr [Muzeum Česká Lípa]

1936

Obr. 067 Hospodářský dvůr [Sedláček, 1936]

1913

Obr. 068 Hospodářský dvůr [Web-Böhmisch Leipa]

Obr. 069 Hospodářský dvůr [foto autorka]

2021

Historická vyobrazení různého data obsahují pohled od hospodářského dvora na západní, hlavní vstup do zámku.

Kromě budovy zámku je zde vyobrazena také podlouhlá jižní hospodářská budova, částečně chlévy i konírny.

Na vyobrazení (pravděpodobně) z roku 1899²⁶ jsou dobře zřetelné vikýře budovy vpravo, tedy jižní hospodářské budovy. Tuto přízemní podobu měla v době pořízení obrázku již půl století. Stromořadí lemující celou západní fasádu se skládá z řezaných stromů, které svým vzhledem připomínají lípu.

Na obrázku z roku 1936 jsou lépe viditelné budovy chléva a konírny.²⁶

Snímek z roku 1913 od fotografa Schwarze zachycuje řadu stromů v neřezané podobě a všechny budovy ve stejné podobě na svém místě.¹⁹

1973

Obr. 070 Zámek [SÚRPMO Litoměřice, Protiva 1973]

1973

Obr. 071 Zámek [SÚRPMO Litoměřice, Protiva 1973]

108

2021

Obr. 072 Zámek [foto autorka]

Snímky z roku 1973 pořízené SÚRPMO Litoměřice zachycují severní fasádu se vstupem do budovy zámku. Zřetelnou změnou oproti současnému stavu je probourání menších obdélných okenních otvorů. Ohradní zeď byla v celém areálu jen částečně ponechána a část viditelná vpředu na snímku byla výrazně snížena.

Na dolní fotografii je zachycena západní fasáda budovy koníren, severně od zámku.²⁶

1973

Obr. 073 Zámek [SÚRPMO Litoměřice, Antošová 1973]

1973

Obr. 074 Zámek [SÚRPMO Litoměřice, Protiva 1973]

2021

Obr. 075 Zámek [foto autorka]

Další ze snímků z téhož roku a od téhož autora zachycuje jižní fasádu koníren, stojící naproti budově zámku. Na spodním snímku lze pozorovat pozdně gotické přízemí s vloženou renesanční klenbou, ve kterém bylo místo pro 12 koní. V patře se nacházelo obydlí ředitele, které zde nechal zřídit patrně biskup Valdštejn. To bylo poté přesunuto do přízemí zámku.²⁶

V současné době se zde nachází dětské hřiště.

1973

Obr. 076 Zámek [SÚRPMO Litoměřice, Antošová 1973]

1987

Obr. 077 Zámek [Fotosbírka NPÚ, Skoumalová 1987]

2021

Obr. 078 Zámek [foto autorka]

Obr. 079 Zámek [foto autorka]

1987

Obr. 080 Zámek [Fotosbírka NPÚ, Skoumalová 1987]

1987

Obr. 081 Zámek [Fotosbírka NPÚ, Skoumalová 1987]

114

2021

Obr. 082 Zámek [foto autorka]

Obr. 083 Zámek [foto autorka]

115

1973

Obr. 084 Zámek [Fotosbírka NPÚ, Skoumalová 1987]

1987

Obr. 085 Zámek [SÚRP MO Litoměřice, Protiva 1973]

2021

Obr. 086 Zámek [foto autorka]

Dvouobloukový klenutý most pojí severní vstup do budovy zámku se vstupem do areálu od centra obce a překonává příkop v nejhlubším místě. Oblouky nestejných rozměrů byly mezi lety 1973 a 1987 opatřeny obetonováním ztuženým ocelovou sítí, tuto realizaci zachycuje spodní fotografie z roku 1987.²⁶

1987

Obr. 087 Zámek [Fotosbírka NPÚ, Skoumalová 1987]

2021

Obr. 088 Zámek [foto autorka]

Pohled od východu na most do severního vstupu zámku byl zachycen v roce 1987.²⁶ Na pravé straně snímku vidíme okolní hospodářská stavení a štítovou fasádu chléva na severu hospodářského dvora. Pohled na stodoly sousedních parcel značí, že nejspíše již v této době zde nestála budova koníren, která by byla v tomto pohledu vidět.

Úvodní snímek

Archivní mapy ČÚZK.cz. Císařské povinné otisky stabilního katastru.
Dostupné: <https://ags.cuzk.cz/archiv/> [cit. 20. 1. 2021]

Časová osa

- 1 Obec Stvolínky. *Historie*.
Dostupné: <https://www.obec-stvolinky.cz/obec/historie/> [cit. 14. 1. 2021]
- 2 KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 7. Str-U*. Praha, 2008. Str. 175-177
- 3 AMMERICH, Helena, Eliška FECHNEROVÁ, Zoi SPYRANTI. *Nové poznatky ke stavebnímu vývoji kostela Všeoh svatých ve Stvolínkách*. Str. 95
- 4 PANÁČEK, Michal, Eliška NOVÁ. *Stvolínky. Zámek čp. 1. Standardní stavebněhistorický průzkum*. 2013. Str. 4-26
- 5 ČAREK, Jiří, Stanislav VALÁŠEK. *Městské znaky v českých zemích*. Praha, 1985. Str. 366
- 6 VONDRA, Jiří, Karel ČERNÝ. *Přehled technických památek v českých zemích*. Praha, 1970. Str. 51
- 7 KIBIC, Karel, Zdeněk FIŠERA. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. Praha, 2010. Str. 334-335

Historické zajímavosti

- 8 KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 7. Str-U*. Praha, 2008. Str. 177
- 9 KUCHAR, Jaroslav, Slavomír Utěšený. *Čeština všední i nevšední*. Praha 1972. Str. 422
- 10 ČAREK, Jiří, Stanislav VALÁŠEK. *Městské znaky v českých zemích*. Praha, 1985. Str. 366

Historické vyobrazení obce

- 11 Zámek Stvolínky. *Historie*.
Dostupné: <https://www.zamekstvolinky.cz/messages/show-detail/63?lastPage=24> [cit. 20. 3. 2021]
- 12 PANÁČEK, Michal, Eliška NOVÁ. *Stvolínky. Zámek čp. 1. Standardní stavebněhistorický průzkum*. 2013.
- 13 Aukce pohlednic POFILA.
Dostupné: <https://www.pofila.cz/archiv/180/2/okres-ceska-lipa> [cit. 20. 3. 2021]

Vývoj fungování zámku

Hlavním podkladem pro výzkum byl *Standardní stavebněhistorický průzkum* z roku 2013 od Michala Panáčka a Elišky Nové. Str. 4-26

Půdorysy zaměření zámku byly zaslány autorem SHP.

Vývoj fungování obce

PANÁČEK, Michal, Eliška NOVÁ. *Stvolínky. Zámek čp. 1. Standardní stavebněhistorický průzkum*. 2013. Str. 4-26

Oldmaps. 1. vojenské mapování. Dostupné: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce&map_list=c028 [cit. 20. 1. 2021]

Archivní mapy ČÚZK.cz. Císařské povinné otisky stabilního katastru.
Dostupné: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=cioc&i-drastru=B2_a_6C_7522-1_2 [cit. 20. 1. 2021]

14 KIBIC, Karel, Zdeněk FIŠERA. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. Praha, 2010. Str. 334-335

HOSNEDL, Jiří. *Československo A-Z*. Praha, 1978. Str. 374

Archivní mapy ČÚZK.cz. Originální mapy stabilního katastru.
Dostupné: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=omc&i-drastru=B2_a_4C_1503_5 [cit. 20. 1. 2021]

15 KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 7. Str-U*. Praha, 2008. Str. 175

16 Wikipedie. Stvolínky. Dostupné: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Stvol%C3%ADnky> [cit. 20. 1. 2021]

Archivní mapy ČÚZK.cz. Katastrální mapy evidenční.
Dostupné: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=kmevidc&i-drastru=B2_a_14C_7522-1A_05 [cit. 20. 1. 2021]

Letecké měřičské snímky ČÚZK.cz. 1954
Dostupné: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&i-drastru=WMSA08.1954.DUBA41.00998> [cit. 20. 1. 2021]

Letecké měřičské snímky ČÚZK.cz. 1959
Dostupné: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&i-drastru=WMSA08.1959.DUBA31.00613> [cit. 20. 1. 2021]

Letecké měřičské snímky ČÚZK.cz. 1963
Dostupné: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&i-drastru=WMSA08.1963.DUBA31.11960> [cit. 20. 1. 2021]

GisOnline.cz. Stvolínky. Dostupné: <https://app.gisonline.cz/stvolinky> [cit. 18. 1. 2021]

Přístupové a funkční schéma

17 PANÁČEK, Michal, Eliška NOVÁ. *Stvolínky. Zámek čp. 1. Standardní stavebněhistorický průzkum*. 2013. Str. 5

Porovnání fotografií

18 Wikipedie. Stvolínky.
Dostupné: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Stvol%C3%ADnky> [cit. 20. 1. 2021]

Delcampe.net. Stvolinky Gasthof Rathaus.
Dostupné: <https://www.delcampe.net/es/coleccionismo/postales/alemania/sudeten/ak-drum-stvolinky-gasthof-rathaus-a-boehmisch-leipa-ceska-lipa-graber-kravare-zossnitz-sezimky-bleiswedel-auscha-hohlen-423537526.html> [cit. 18. 1. 2021]

19 Böhmisches Leipa. Stvolínky. Dostupné: http://www.bohmischleipa.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=240&Itemid=226 [cit. 18. 1. 2021]

20 KIBIC, Karel, Zdeněk FIŠERA. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. Praha, 2010. Str. 334-335

21 HOSNEDL, Jiří. *Československo A-Z*. Praha, 1978. Str. 374

22 Wikipedie. Stvolínky. Dostupné: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Stvol%C3%ADnky> [cit. 20. 1. 2021]

23 BENEŠ, Ivan. *České středohoří*. Praha, 1977. Str. 6

24 POCHE, Emanuel. *Umělecké památky Čech*. Praha, 1980. Str. 460

25 VONDRA, Jiří, Karel ČERNÝ. *Přehled technických památek v českých zemích*. Praha, 1970. Str. 51

26 PANÁČEK, Michal, Eliška NOVÁ. *Stvolínky. Zámek čp. 1. Standardní stavebněhistorický průzkum*. 2013

NÁVRHOVÁ ČÁST

REVITALIZACE ZÁMECKÉHO AREÁLU STVOLÍNKY

Vedoucí práce: prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Hana Vidláková
datum narození: 25.10.1995
akademický rok / semestr: 2020/2021 letní semestr
obor: Architektura a urbanismus
ústav: 15114 Ústav památkové péče
vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa
doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.
téma diplomové práce: Revitalizace zámeckého areálu Stvolínky
viz přihláška na DP (modul památkové péče)

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Diplomní projekt se zabývá revitalizací zámeckého areálu v obci Stvolínky. Malá obec venkovského charakteru se nachází na Českolipsku v Libereckém kraji a protíná tranzitní spojnici mezi Českou Lípou a Litoměřicemi. Zámek i přilehlý kostel Všech svatých jsou chráněny jako nemovité kulturní památky. Budova zámku byla po roce 1990 vyprázdněna již ve stavu chátrání a od té doby nevyužívána. Z přilehlého hospodářského dvora se dochovala pouze budova stodoly v nepůvodním stavu a prostor slouží chovu zvěře. Zámecký park je zanedbaný, dochovala se centrální komunikace s přilehlou alejí. V centru Stvolínek, tedy v okolí návsi, se nachází několik proluk do historické zástavby obce a návěs samotná svou strukturou a s protínající rušnou silnicí ztrácí svůj původní účel.

Součástí diplomního projektu modulu památkové péče bude částečný stavebně historický průzkum, jehož poznatky budou, pokud možno, využity při tvorbě návrhu. Cílem projektu bude nelézt vhodně funkční využití zámku i nově navrženým budovám bývalého hospodářského dvora, jež budou vycházet z jeho původní podoby. Navržené využití by mělo zdůraznit historickou hodnotu celého areálu a zároveň využít potenciálu místa pro jeho oživení. Diplomní projekt se bude zároveň zabývat obnovou zámeckého parku a urbanistickým doplněním historické zástavby centra obce.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

a) Část SHP

Cílem části stavebně historického průzkumu je rozšířit stávající znalosti o vývoji Stvolínského zámku. Souhrnný stavebně historický průzkum zámku byl proveden v 70. letech 20. století, na který dále navazuje a aktualizuje ho průzkum z roku 2013. Proběhne částečná aktualizace zjištěných poznatků, která bude prezentována na půdorysech, historických plánech a mapách, fotografiích a v textu. Budou vypracována dispoziční schémata zámku pro vybraná období. Dále budou vypracována funkčně provozní schémata zámeckého areálu a přilehlého centra obce na podkladu historických plánů a fotografií, jež budou popsány a porovnány se stávajícím stavem.

b) Část návrhová

Hlavním předmětem návrhu je revitalizace zámeckého areálu, která zahrnuje rekonstrukci a dostavbu bývalého hospodářského dvora, obnovu zámecké zahrady a využití stávající zámecké budovy. Dále bude práce obsahovat urbanistické doplnění historické zástavby obce v oblasti návsi.

Stavební program

Zámek bude zpřístupněn veřejnosti prohlídkovým okruhem, který budou doprovázet výstavní prostory. V jeho blízkosti, při vstupu do areálu, se bude nacházet zázemí pro návštěvníky v podobě infocentra s prodejem vstupenek a toalety, dále také zázemí pro správu zámku. Náplní obnoveného dvora bude podpora turistického ruchu a zároveň občanské vybavenosti obce Stvolínek. Pro turisty zde bude možnost ubytování a návštěvy restaurace v obnovené rohové budově na návsi. Dvůr bude dále obsahovat obchody smíšené i typické venkovskému životu, zázemí správy a obsluhy dvora a obnovené zámecké zahrady. Vzniknou zde obecní byty nejen pro mladé rodiny a eventuálně mateřská škola, která v obci schází. Pro místní zde bude i sál pro konání společenských akcí s hospodským posezením.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

a) Část SHP

Dispoziční schémata zámku pro vybraná období: půdorysná schémata, textová část, fotodokumentace.

Funkčně provozní schémata zámeckého areálu a centra obce: popis historických map, textová část, porovnání s popisem historických a současných fotografií

b) Část návrhová

průvodní zpráva

výkres širších vztahů (1:5000-1:10000)

návrhová situace (urbanismus obce; 1:500-1:1000)

dokumentace návrhu: půdorysy, řezy, pohled (1:200-1:500)

půdorysy s vyznačenými stavebními úpravami

vizualizace návrhu: exteriér, interiér (minimálně 5 záběrů)

vybrané architektonické detaily

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Veškeré části diplomního projektu:

Fyzický model zámeckého areálu ve vhodném měřítku (1:200-1:1000)

2x portfolio ve formátu A4

Předepsané výkresy celkové plochy

2x CD s projektem

Prohlášení diplomanta

Zadání

Datum a podpis studenta

[Signature] 19.2.2021

Datum a podpis vedoucího DP

20.2.21 *[Signature]*

Datum a podpis děkana FA ČVUT

[Signature]

registrováno studijním oddělením dne

01-03-2021

[Signature]

[Signature]

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Hana Vidláková
AR 2020/2021, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) Revitalizace zámeckého areálu Stvolínky
(AJ) Revitalization of the castle area in Stvolínky

JAZYK PRÁCE: český

Vedoucí práce:	prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.	Ústav: 15114 Ústav památkové péče
Oponent práce:	Ing. arch. Karel Kuča	
Klíčová slova (česká):	Stvolínky, zámek, hospodářský dvůr, obnova, revitalizace, bytový dům, penzion, multifunkční sál, zámecká zahrada	
Anotace (česká):	Diplomový projekt se zabývá revitalizací zámeckého areálu v obci Stvolínky. Hlavním předmětem práce je dostavba a obnova prostoru bývalého hospodářského dvora, dále také návrh obnovy zámecké zahrady, využití stávající zámecké budovy a urbanistické doplnění historické zástavby obce v oblasti návsi. Práce má tři části: nejdříve byly zpracovány analýzy obce, poté následoval stavebně-historický průzkum zámku a obce a posléze architektonický návrh.	
Anotace (anglická):	The diploma thesis deals with the revitalization of the castle area in Stvolínky. The aim of the architectural study is the completion and reconstruction of area of the historical farmstead, renewal of a public park, new functions for the castle and completion of the gaps into the historical structure of Stvolínky. The thesis is divided into three parts: analysis of the municipality, study of the castle and village history and architectural study.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

19.5.2021

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

A. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

A.1 Identifikační údaje

A.1.1 Údaje o stavbě

Název stavby: Revitalizace zámeckého areálu Stvolínky
Místo stavby: parcely 82/3, 83/3, 84/1, 84/2, 84/3, 84/4, 84/5, 84/6, 84/7, 85, 86, 105, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1553, k.ú. Stvolínky [758655], obec Stvolínky [562114]

Předmět dokumentace: novostavby bytových domů, novostavba penzionu s obchodním parterem, novostavba infocentra, novostavba multifunkčního sálu, rekonstrukce stodoly, vznik nového veřejného prostranství, obnova zámeckého parku, určení využití zámku

A.1.2 Údaje o žadateli
Fakulta architektury ČVUT
Thákurova 9, 160 00 Praha 6
DIČ: CZ6840770

A.1.3 Údaje o zpracovateli dokumentace:
Zpracovatel: Bc. Hana Vidláková
Vedoucí diplomové práce (návrh):
prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá

A.2 Seznam vstupních podkladů

Historické mapy, plány a snímky
Fotodokumentace stavu
Ortofoto mapy
Katastrální mapa
Stavebně historické průzkumy zámku poskytnuté obcí
Územní plán obce

A.3 Údaje o území

a) Rozsah řešeného území

Řešené území se nachází na parcelách 82/3, 83/3, 84/1, 84/2, 84/3, 84/4, 84/5, 84/6, 84/7, 85, 86, 105, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076 k.ú. Stvolínky [758655]. Na tomto území se nachází zámek, historická stodola, veřejný park a zbytky hospodářských staveb z 20. století.

b) Dosavadní využití a zastavěnost území

Na většině území se nachází prostor pro soukromý chov zvířete. Zámek je v současnosti využíván minimálně pro společenské události. Objekt stodoly není využíván. Prostor bývalého zámeckého parku je přístupný veřejnosti a je zanedbaný.

c) Údaje o ochraně území podle jiných právních předpisů

Areál zahrnuje zámek, který je chráněn jako nemovitá kulturní památka. Areál také zasahuje do části území archeologických nálezů, do ochranného pásma silnice 1. třídy. V zámeckém parku se nachází 2 památné stromy.

d) Údaje o odtokových poměrech

Srážkové vody budou vsakovány v parku, splaškové vody budou vypouštěny do kanalizačního potrubí.

A.4 Údaje o stavbě

a) Nová stavba nebo změna dokončené stavby

Novostavby bytových domů, novostavba penzionu s obchodním parterem, novostavba multifunkčního sálu, novostavba infocentra, rekonstrukce stodoly.

b) Účel užívání stavby

Bydlení, ubytovací zařízení se stravováním (snídárna), konání společenských událostí, infocentrum, hospodářské potřeby.

c) Trvalá nebo dočasná stavba

Stavby trvalé.

d) Údaje o ochraně stavby podle jiných právních předpisů

Areál zahrnuje zámek, který je chráněn jako nemovitá kulturní památka. Areál také zasahuje do části území archeologických nálezů, do ochranného pásma silnice 1. třídy. V zámeckém parku se nachází 2 památné stromy.

e) Navrhované kapacity stavby

Zastavěná plocha novostaveb: 2854 m²
Obestavěný prostor: 14270 m²
Užitná plocha: 3736 m²

Funkční jednotky, jejich velikosti a předpokládané počty uživatelů:

Název jednotky	Poč. uživ.	počet jedn.
Byt 3 + kk, 65 m ²	3	32
Celková kapacita: 96 osob		
Apartmán, 36 m ²	3	5
Apartmán, 47 m ²	5	2
Apartmán, 59 m ²	4	1
Snídárna	29	1
Celková kapacita: 29 osob		
Obchod s komerční plochou 92 m ²		1
Obchod s komerční plochou 80 m ²		1
Obchod s komerční plochou 38 m ²		1
Multifunkční sál, 97 m ²		1
Kavárna, 61 m ²	16	1
Infocentrum, přednáškový sál, terasa, 266 m ²	62	1
Parkovací stání		
U příjezdu do areálu		37 (vč. 2 bezb.)
U bytových domů celkem		35 (vč. 2 bezb.)
U penzionu/obchodů		1 + 2 pro zásobování
U multifunkčního sálu		1 zásobování
Ve stodole a u stodoly		2 + 4
U infocentra		2 + zásobování
Celková kapacita: 85 stání		

B. SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

B.1 Popis území stavby

a) Charakteristika stavebního pozemku

Většinu území zabírá nevyužívaný prostor a soukromý chov zvěře. Stavby se zde nacházejí pouze 2, budova zámku a zemědělská stavba (stodola). Prostor bývalého zámeckého parku je přístupný veřejnosti a je zanedbaný. Stále se zde nachází lipová alej, torzo fontány a 2 památné vzrostlé stromy.

Areál těsně sousedí s tokem Bobřího potoka, který byl v minulosti také využíván. Nenachází se zde záplavové území.

Terén je mírně svažité směrem k údolí potoka a také východně směrem k budově zámku. Areál je přístupný ze všech stran: ze severu od silnice 1. třídy, z východu od návsi a od kostela Všetech svatých, z jihu můstkem přes potok a ze západu parkem. V území je zavedený vodovod. Kanalizační řad je zaveden v hlavní ulici přilehlé severně od areálu. V blízkosti území prochází vedení vysokého napětí.

b) Výčet a závěry provedených průzkumů a rozborů

Byl proveden stavebně-historický průzkum zámku a jeho přilehlého okolí. Dokládá vývoj fungování zámku v jednotlivých místnostech od 17. století a vývoj fungování obce od 18. století.

c) Stávající ochranná a bezpečnostní pásma

Areál zahrnuje zámek, který je chráněn jako nemovitá kulturní památka. Areál také zasahuje do části území archeologických nálezů, do ochranného pásma silnice 1. třídy. V zámeckém parku se nachází 2 památné stromy.

d) Poloha vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.

Tato území nezasahují do areálu.

e) Vliv stavby na okolní stavby a pozemky, ochrana okolí, vliv stavby na odtokové poměry v území

Stavba nebude mít negativní vliv na okolní stavby a pozemky. Areál obsahuje dostatečné množství zelených ploch pro vsakování a tím neovlivní odtokové poměry v území.

f) Požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin

Na parcelách 84/3 a 84/4 budou demolována torza bývalých hospodářských budov z 20. století.

Na řešeném území zámku a bývalého dvora se nenachází žádné vzrostlé stromy, pouze nálety, které budou odstraněny. V parku budou odstraněny nálety v prostoru lipové aleje a okolí.

g) Požadavky na maximální zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa

Okolní zemědělské ani lesní pozemky nebudou stavbou ovlivněny.

h) Územně technické podmínky

Areál je přístupný ze všech stran: ze severu od silnice 1. třídy, z východu od návsi a od kostela Všetech svatých, z jihu můstkem přes potok a ze západu parkem. V území je zavedený vodovod. Kanalizační řad je zaveden v hlavní ulici přilehlé severně od areálu. V blízkosti území prochází vedení vysokého napětí.

i) Věcné a časové vazby stavby, podmiňující, vyvolané, související investice

Diplomová práce neřeší.

B.2 Celkový popis stavby

B.2.1 Účel užívání stavby, základní kapacity funkčních jednotek

Soubor 3 bytových domů

Bytové jednotky celkem: 32

Kapacita bytů celkem: 96 osob

Penzion s obchodním parterem

Kapacita apartmánů celkem: 29 osob

Kapacita snídárny (pro ubytované): 29 osob

Komerční prostory: Prodejna smíšeného zboží, půjčovna cyklistického vybavení, kadeřnický a kosmetický salón

Multifunkční sál s kavárnou

Kapacita posezení: 16 osob

Infocentrum

Kapacita posezení uvnitř: 16 osob

Kapacita posezení terasa: 16 osob

Kapacita přednáškového/kino sálu: 30 osob

Hospodářská stavba (stodola)

Užitná plocha: 617 m²

Parkovací stání

U příjezdu do areálu: 37 míst (vč. 2 bezb.)

U bytových domů celkem: 35 (vč. 2 bezb.)

U penzionu/obchodů: 1 stání + 2 stání pro zásobování

U multifunkčního sálu: 1 stání pro zásobování

Ve stodole a u stodoly: 2 stání pro správce dvora, 4 stání veřejné

U infocentra: 2 stání + zásobování

B.2.2 Celkové urbanistické a architektonické řešení

a) Urbanistické řešení

Řešené území se rozkládá jihozápadně od centra obce Stvolínky. Hlavní vstup do areálu zámku na východě navazuje přímo na náves. Jižní okraj celého území ohraničuje Bobří potok. Severně areál navazuje na stávající zástavbu a zámecký park, který lemují hlavní silnice. Detailně řešená revitalizace areálu bývalého hospodářského dvora navazuje na historickou zástavbu a tím i na centrum obce. Celý areál zůstane veřejně přístupný, pouze u bytových domů se objeví soukromé zahrádky.

Projekt vychází z obnovy zámecké budovy a její zpřístupnění veřejnosti prohlídkovým okruhem, který budou doprovázet výstavní prostory. Takto zásadní proměna počítá s přílivem obyvatel a turismu do obce a projekt na to reaguje návrhem zástavby prostoru historického hospodářského dvora těsně přiléhajícího k zámku. Zástavba je obnovena ve svých původních stopách, respektuje paměť daného místa a urbanistické vazby mezi dvorem, zámkem a obcí a svými funkcemi je adaptována pro aktuální potřeby obyvatel. Historický dvůr byl zřízen dříve, než se panské sídlo stalo zámkem a než vznikla zámecká zahrada. Z tohoto důvodu byl později prostupným při cestě do parku, či při příjezdu do areálu, který byl historicky severně od budovy stodoly. Návrh tyto komunikační vztahy zachovává.

Areálem prochází centrální komunikace na ose „zámek - zahrada“. Vjezd do areálu dvora je na svém původním místě z hlavní silnice a je zde možnost parkování.

Jižní část zástavby zaujímají bytové domy, které jsou tím odkloněny od hlavních turistických komunikací a akusticky izolovány stromořadím. Zástavba je hmotově rozdělena do tří budov, aby svou strukturou nenarušila okolí.

Severní stranu areálu zaujímá budova penzionu s komerčními prostory v parteru. Je rozdělena na dva objekty spojené krčkem s vertikální komunikací. Důvodem je adekvátnější včlenění do zástavby a také provozní rozdělení parteru na prostory penzionu na pravé straně a komerční prostory na straně levé. Umístěna je záměrně blíže k příjezdu a turistickému ruchu, apartmány jsou umístěné v patře pro zachování soukromí.

Přízemní budova ve středu dispozice, blízko centrální osy „zámek - zahrada“ a vjezdu do areálu vybízí k veřejnému užívání. Nachází se zde multifunkční sál s drobným posezením a výhledem nejen na zámek.

K obnovenému zámku je zřízena novostavba infocentra s prodejem vstupenek. Ta zaujímá prostor bývalých koníren naproti severnímu vchodu do zámku a přímo u brány z návsi.

Jedinou stávající budovou je stodola sousedící s parkem. Na ní historicky navazovala obslužná komunikace zahrady, která měla roli okrasnou i hospodářskou. Návrhem je obnovení zahrady i stodoly do původní podoby.

Okolí zámku a prostor dvora na sebe historicky těsně přiléhaly. Návrh zástavbě přisuzuje nové funkce, které s provozem zámku nesouvisejí, proto zde vzniká nízká zídka s brankou uprostřed. Zídka lemuje celé okolí zámku, aby ho opticky i provozně oddělila.

Projekt počítá s využitím stávajících parkovacích ploch v obci a navrhuje nové, které kapacitně obslouží celý areál. Hlavní parkovací plocha se nachází u příjezdu z hlavní silnice, bytové domy obslouží parkování v jejich těsné blízkosti. Menší počet parkovacích míst se nachází i u penzionu, u infocentra, u multifunkčního sálu, u stodoly a ve stodole pro správce dvora.

Povrchy hlavních a pojízdných komunikací budou dlážděny kamenem, ostatní cestní síť a parkování mlatové. Větší parkovací plochy budou opatřeny štěrkovým trávníkem pro zachování venkovského rázu. Okolí zámecké budovy bude taktéž opatřeno kamenným dlážděním, hlavní a obslužná komunikace zahrady bude mlatová.

V současné době je na proluce naproti zámku u návsi dětské hřiště, které projekt přesouvá do prostoru mezi bytovými domy na západě areálu.

Součástí řešení širších vztahů je také návrh dostavby proluk do historické zástavby v centru obce. Jedná se o hmotové doplnění struktury s inspirací v historii. Rohový pozemek u návsi byl historicky hostincem a tuto funkci nově navržené budově projekt navrácí a počítá s ní při detailním řešení dvora.

Dále navrhuji, aby v obci byla zřízena potřebná mateřská škola, kterou tento projekt neřeší.

a) Architektonické řešení

Zástavba dvora se inspiroje půdorysnou stopou, hmotovým řešením i částečně architektonickými prvky v historii hospodářského dvora. Jedná se o přízemní objekty, či přízemní budovy s využitým podkrovím se sedlovými střechami, opatřené omítkou. Funkcemi se přizpůsobují aktuálním potřebám obce a obyvatel.

Bytové domy

Součástí zástavby dvora jsou celkem tři samostatné bytové domy, které jsou dispozičně i vizuálně řešeny obdobně. Jedná se o přízemní budovy s využitým podkrovím a s podzemním podlažím. Sedlová střecha je pokryta keramickými taškami, stěny opatřeny omítkou s krémovou barvou. Výrazným architektonickým prvkem na fasádách jsou vikýře se sedlovou střechou, které se inspirojí v historické podobě dvora. Na jedné straně osvětlují prostor schodiště a straně druhé vytváří zádveří v parteru a ložii v patře. Okapy jsou schované do říms a okna opatřena jednoduchou ozdobnou šambránou, vše opatřené stejnou krémovou barvou, jako okolní fasády.

Penzion s komerčními prostory

Na místě podlouhlé budovy bývalého chléva je navržen objekt penzionu s komerčními prostory v parteru. Jedná se o přízemní objekt s využitým podkrovím. Hmoty je rozdělena na dvě části propojené krčkem s vertikální komunikací. Přízemí a spojovací krček jsou otevřeny většími prosklenými plochami do veřejného prostoru, které v místech vchodů odstíní jednoduché rolovací markýzy. Druhé podlaží osvětlují z větší části střešní okna. Exteriér je opatřen omítkami s krémovou malbou, sedlovou střechu pokrývá pálená keramická krytina, stejně také pultovou střechu nad spojovacím krčkem.

Multifunkční sál s kavárnou

V půdorysné stopě historické kolny umístěné ve středu dispozice hospodářského dvora je navržena přízemní budova multifunkčního sálu s posezením. Lehká skeletová konstrukce umožňuje otevření interiéru ven do veřejného prostoru většími prosklenými plochami. Kompozici ozvláštňují kratší plné stěny na každé z fasád, které mají funkci zavětrování. Sloupy lícují se štítovou stěnou a stejně tak jsou opatřeny omítkou s krémovou malbou. Štítový prostupuje 9 větracích otvorů na každé straně.

Infocentrum

Pro návštěvníky zámku je v jeho těsné blízkosti navržena budova infocentra. Jedná se o jednoduchou přízemní budovu se sedlovou střechou. Fasády jsou řešeny střídavě, aby nenarušily monumentalitu těsně sousedícího zámku. Exteriérové stěny jsou opatřeny omítkou s krémovou malbou, sedlová střecha je pokryta pálenou keramickou taškou.

Stodola

Jako jediná stávající budova dvora se v nepůvodním stavu zachovala průjezdná stodola. Návrhem je její obnova do historické podoby, která zachovává stávající obvodové stěny, které jsou patrně původní. Dochází k vybourání otvorů pro vrata a kruhových okenních otvorů ve štítech, snížení výšky okapní linie střechy a navýšení sklonu. Budova si svou historickou funkci ponechává a slouží k obhospodaření dvora a zahrady. Pro obnovu posloužily historické snímky a nákresy, letecký snímek a průzkum budovy, na jejíchž obvodových stěnách lze stále pozorovat zazděné otvory po vratech, oknech, nadezdívku obvodových stěn i linii původního sklonu střechy. Budova bude dále opatřena římsami a omítkami.

B.2.3 Celkové provozní řešení

Bytové domy

Jedná se o budovy s obytným podkrovím, jehož dispozice víceméně kopíruje přízemí, kde se zrcadlově ke každému vchodu nachází 2 byty. Byty v parteru mají k dispozici přilehlé zahrádky situované směrem k Bobřímu potoku do klidné přírody. V patře se nachází společná lodžie. Byty jsou navrženy především pro začínající rodiny. Dispozičně se jedná o 3+kk s užitnou plochou 65 m². Ložnice jsou umístěny směrem do dvora a pro zajištění soukromí je v přízemí od veřejné komunikace dělí 3 m široký pás zeleně a výškový rozdíl 300 mm. Obývací pokoj s kuchyňským koutem směřuje do přírody a v případě západní budovy do zámecké zahrady. V podzemním podlaží se nachází prostorné sklepní kóje pro každý z bytů, technická místnost a úklidová komora. Celkem je zde navrženo 32 bytů. Rodiny mají k dispozici přilehlé dětské hřiště, 35 parkovacích stání (včetně 2 bezbariérových) a kontejnery se směsným komunálním odpadem přímo u objektů.

Penzion s komerčními prostory

Jedná se o přízemní objekt s využitým podkrovím. Hmota je rozdělena na dvě části propojené krčkem s vertikální komunikací. Levá část parteru, blíže k parkování a vjezdu do dvora, obsahuje tři prostory: kadeřnický a kosmetický salón, půjčovnu cyklistických potřeb a prodejnu smíšeného zboží, která je v obci potřeba a která má k dispozici přilehlou zásobovací plochu. Pravou část, blíže k budově zámku, zabírá penzion. Zde se nachází vstupní prostory s recepcí a jejím zázemím, toalety a snídařna s přípravnou studených pokrmů. Pro její potřeby je východně od budovy zřízena plocha pro zásobování. Zvenčí přístupná je zde úschovna kol pro ubytované. Celé druhé podlaží obsahuje celkem 7 apartmánů. Ty jsou rozdělené dle plochy a dispozice na levou a pravou část. V levé se nachází 5 apartmánů s užitnou plochou 36 m². Jedná se o pokoje s dvoulůžkem a možností přistýlky. Nachází se zde také sklad lůžkovin. Pravá část zahrnuje 2 apartmány o 47 m² plochy se 3 lůžky a možností 2 přistýlek. Krajní apartmán je koncipován bezbariérově, zaujímá užitnou plochu 59 m², 2 lůžka a 2 přistýlky. Celkem se zde může ubytovat až 29 osob, na což kapacitně navazuje prostor snídařny.

Multifunkční sál s kavárnou

V půdorysné stopě historické kolny umístěné ve středu dispozice hospodářského dvora je navržena přízemní budova multifunkčního sálu s posezením. K sálu o ploše 97 m² je připojen prostorný sklad, který by měl pojmout uložení stolů, židlí a jiného vybavení pro multifunkčnost sálu. Zde by se mohly konat společenské události pro obyvatele obce, od tanečních večerů po přednášky, pro které je ponechána volná plocha stěny pro případné promítací plátno. V případě konání například trhů by se prostor mohl téměř zcela otevřít pomocí posuvných prosklených stěn po celém obvodu. Pro příchozí hosty a účinkující je v prostoru zázemí navržena šatna. Dále je zde možnost posezení, ale pouze drobného, z důvodu nedalekého hostince na návsi. Prostor uvnitř je volný s průhledem do dřevěného krovu a zázemí je koncipováno jako nižší vestavba do dispozice. Hlavní a bezbariérový přístup se nachází na východní fasádě, zrcadlově převrácený vstup je obslužným pro přípravu.

Infocentrum

Pro návštěvníky zámku je v jeho těsné blízkosti navržena budova infocentra. Objekt nabízí prodej vstupenek na prohlídku památky, prodej suvenýrů a naučné literatury s možností posezení při čekání na prohlídku. Dále jsou zde výstavní prostory a přednáškový či promítací sál. K dispozici je letní terasa s posezením a západně od budovy stojany na kola. Zázemí je řešeno obdobně, jako v budově multifunkčního sálu, jako nižší vestavba do volné dispozice s průhledem do dřevěného krovu.

Stodola

Jako jediná stávající budova dvora se v nepůvodním stavu zachovala průjezdná stodola. Budova si svou historickou funkci ponechává a slouží k obhospodaření dvora a zahrady. V návrhu není dispozičně řešena detailně. Prostor je rozdělen na 3 části. Prostřední slouží jako garáž velké techniky (traktor, vlečka) a také jako dočasné uskladnění ovoce pěstovaného v sadu na zahradě a náčiní a chemie pro péči o stromy. Druhá část slouží pro obhospodaření dvora, nachází se zde menší technika (sněžná fréza, sekačka na trávu...), sklady potřebného náčiní a možnost dočasného parkování správce dvora. Poslední z částí je funkcí dílna pro správce dvora a zároveň je zde možnost pronájmu dílenských prostorů. Vzhledem k umístění v blízkosti centrální osy mezi zámkem a zahradou by zde mohlo fungovat některé z tradičních venkovských řemesel.

B.2.4 Bezbariérové užívání stavby

Veřejná prostranství i veškeré novostavby jsou přístupné osobám se sníženou schopností pohybu a orientace. Přízemí bytových domů jsou bezbariérově přístupná, v případě potřeby bude do patra zajištěn přístup plošinou. Budova penzionu obsahuje jeden bezbariérový pokoj, přístup do patra je zajištěn výtahem. U snídařny se nachází bezbariérová toaleta. Vchod do multifunkčního sálu je přístupný vodorovnou plochou a využívá strmosti okolního terénu. V zázemí se nachází bezbariérová toaleta, stejně také v budově infocentra u zámku.

B.2.5 Bezpečnost při užívání stavby

Budovy jsou navrženy tak, aby nevznikalo nepřijatelné nebezpečí v průběhu jejího užívání. Všechna místa s nebezpečím pádu z výšky budou zajištěna zábradlím.

B.2.6 Základní charakteristika objektů

a) Stavební řešení

Bytové domy

Jedná se o přízemní budovy s obytným podkrovím a s podzemním podlažím. Střecha má sedlový tvar a okapní linií nasedá na budovu ve výšce, která dovoluje bytům ve druhém podlaží využívat klasických oken v obvodových stěnách a není potřeba střešních oken, které by snižovaly kvalitu bydlení.

Penzion s komerčními prostory

Jedná se o přízemní objekt, který využívá podkroví pro apartmány. Prostor svými parametry splňuje předpisy, místnosti jsou jen částečně zastřešené šikminou, větší prostor zaujímá vodorovný podhled. Výška posazení střešních oken podporuje pohodlný výhled ven. Přízemí a spojovací krček jsou otevřeny většími prosklenými plochami do veřejného prostoru. Střecha má sedlový tvar, pouze nad spojovacím krčkem je pultová. Sklonem na sebe navzájem navazují.

Multifunkční sál s kavárnou

Jedná se o přízemní budovu s volným průhledem do dřevěného krovu nesoucího sedlovou střechu. Zázemí je řešeno jako nižší vestavba do prostoru.

Infocentrum

Jedná se o přízemní budovu se sedlovou střechou. Interiér nabízí průhled do dřevěného krovu. Zázemí je řešeno obdobně, jako v budově multifunkčního sálu, jako nižší vestavba do volné dispozice.

Stodola

Přízemní budova si ze své původní podoby dochovala pouze obvodové stěny. Dochází k opětovnému vybourání otvorů pro vrata a kruhových okenních otvorů ve štítech, snížení výšky okapní linie střechy a navýšení sklonu. Původní obvodové stěny budou opatřeny římsami a vhodnou omítkou.

b) Konstrukční a materiálové řešení

Část staveb využívá stěnového nosného systému z keramických tvarovek, které budou splňovat požadavky na tepelnou izolaci. Objekt penzionu bude mít systém zděný stěnový s doplněním ocelovými sloupy v přízemí a v prostoru schodiště. Budova infocentra má stěnový nosný systém místy doplněn ocelovými sloupy. V budově multifunkčního sálu je použit železobetonový skelet s kontaktní tepelnou izolací. Vnitřní příčky budov jsou keramické zděné.

V bytových domech a penzionu jsou použity systémové keramobetonové stropní konstrukce. V případě bytů překonávají maximální rozpětí 6,5 m, v penzionu 6,9 m. Sedlové střechy jsou pokryty pálenou keramickou taškou a neseny dřevěnými krovky. U bytových domů se jedná o vaznicovou soustavu se stojatou stolicí. V penzionu se jedná také o vaznicovou soustavu. V budovách multifunkčního sálu a infocentra je použita vaznicová soustava s ležatou stolicí a ocelovým táhlem, což podporuje průhled do konstrukce krovy, který je ozvláštněn podbitím z latí. Ve stodole je použita hambálková soustava s dostatečně nadimenzovanými prvky krovy. Veškeré navržené střechy budou opatřeny tepelnou izolací z minerálních vláken s dostatečnou tloušťkou.

Schodiště v bytových domech a v penzionu jsou železobetonová monolitická. Bytové domy, penzion a infocentrum jsou založeny na betonových základových pasech do nezámrzné hloubky. Multifunkční sál využívá železobetonových patek a pasů pro založení. V případě stodoly je potřeba provést sondážní průzkum.

Římsy, které na bytových domech schovávají okap, mají subtilní plechovou konstrukci a jsou opatřené stejnou barvou, jako okolní fasády. Stejným způsobem jsou řešeny šambrány oken.

Zavětrování skeletové konstrukce multifunkčního sálu je řešeno pomocí vložení kratších plných stěn na všech fasádách po obvodu a plnými štítovými stěnami.

Okenní otvory běžných rozměrů budou dřevěné a zasklené izolačním dvojsklem. Větší prosklené plochy budou mít dřevohliníkovou konstrukci.

a) Mechanická odolnost a stabilita.

Veškeré nově navržené konstrukce budou dostatečně únosné. Únosnost bude prověřena v dalším stupni projektové dokumentace.

B.2.7 Základní charakteristika technických a technologických zařízení

a) Technické řešení

Objekty budou napojeny na distribuční síť nízkého napětí. Voda je do prostoru areálu v současnosti přivedena. Splaškové odpadní vody budou odvedeny do kanalizačního řadu pod hlavní silnicí. Dešťové vody budou vsakovány nebo použity pro zalévání. Vytápění bude zajištěno napojením na elektrickou distribuční síť.

b) Výčet technických a technologických zařízení

Ve vertikálním komunikačním prostoru penzionu bude zřízen bezbariérový výtah.

B.2.8 Požárně bezpečnostní řešení

Návrh vyhovuje potřebným požárně bezpečnostním požadavkům.

V bytových domech je pro 1 vchod 9 požárních úseků - 4 byty, 4 sklepní kóje a společné prostory bytového domu. Všechny byty přímo navazují na únikovou cestu. Objekt penzionu s komerčními prostory v parteru má celkem 16 požárních úseků: 8 apartmánů, 2 chodby k apartmánům, spojovací krček, přízemí penzionu a 3 komerční prostory. Zbytek řešených budov jsou navrženy bez únikových cest, jsou přímo spojeny s výstupem na terén. Všechny objekty budou vybaveny přenosnými hasicími přístroji. Přístup pro hasičské vozy bude po nově navržených pojízdných komunikacích.

B.2.9 Zásady hospodaření s energiemi

Všechny obvodové konstrukce novostaveb budou splňovat normativní požadavky na minimální součinitel prostupu tepla. Dešťová voda bude shromažďována v jímce a poté použita na zalévání soukromých zahrad u bytových domů, nebo veřejného prostranství. Zbytek vody bude vsakován ve vsakovací jímce.

B.2.10 Hygienické požadavky na stavby, požadavky na pracovní a komunální prostředí

a) Vodohospodářství

V areálu je v současnosti přivedena pitná voda, navržené stavby budou na tento rozvod připojeny.

V bytových domech bude teplá voda připravována lokálně. Pro objekt penzionu bude navrženo centrální ohřívání, každý z komerčních prostorů bude mít lokální ohřívání. Pro objekty infocentra a multifunkčního sálu je navrženo centrální ohřívání vody v navržených technických místnostech.

b) Likvidace odpadních vod

Splaškové vody budou svedeny do městské kanalizační sítě, dešťové vody budou využívány pro zalévání a vsakovány.

c) Likvidace odpadů

Bytové domy mají ve své blízkosti místo se směsným komunálním odpadem. U příjezdu do areálu se nachází kontejnery se směsným komunálním odpadem pro penzion s obchody a objekt sálu. Na stejném místě se nachází kontejnery s tříděným odpadem pro celý areál. Infocentrum má kontejner se směsným komunálním odpadem ve své blízkosti.

d) Vytápění

Bytový dům bude vytápěn lokálně pomocí elektrických kotlů.

Penzion bude vytápěn centrálně z prostoru technické místnosti, každý z komerčních prostorů bude vytápěn lokálně. Centrálně vytápěny budou také objekty multifunkčního sálu a infocentra.

e) Větrání

Byty, apartmány, multifunkční sál s posezením a infocentrum s přednáškovým sálem budou větrány přirozeně, ostatní prostory budou větrány nuceně pomocí vzduchotechnického zařízení.

Vzduchotechnika bude zvlášť pro penzion a obchody. Veřejné toalety budou větrány podtlakově.

B.3 Připojení na technickou infrastrukturu

Objekty budou připojeny na zavedený rozvod pitné vody, na kanalizační řad v hlavní silnici severně od areálu a na vedení nízkého napětí.

B.4 Dopravní řešení

Projekt počítá s využitím stávajících parkovacích ploch v obci a navrhuje nové, které kapacitně obslouží celý areál. Hlavní parkovací plocha se nachází u příjezdu z hlavní silnice, s kapacitou 37 míst včetně 2 bezbariérových. Bytové domy obslouží parkování v jejich těsné blízkosti, celkem se jedná o 35 míst včetně 2 bezbariérových. Drobné parkování se nachází i u penzionu (3 místa), u infocentra (3 místa), u multifunkčního sálu (1 místo), u stodoly (4 místa) a ve stodole pro správce dvora (2 místa).

B.5 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

Návrh zohledňuje stávající terén, který mírně klesá směrem na jih k potoku a východ k zámku.

V současné době se v prostoru dvora nenachází žádné vzrostlé stromy, odstraněny budou pouze nálety.

Návrh obsahuje stromořadí lemující řadu bytových domů a zrcadlově objekt penzionu, použit je javor mléč. Střed veřejného prostranství dvora je podpořen skupinou javorů jasanolistých. Dále se v prostoru dvora nachází vzrostlý javor babyka. Západní fasádu zámku historicky lemovalo lipové stromořadí, které je projektem navraceno. Stejně také vzrostlá lípa srdčitá u severovýchodního vstupu do areálu zámku. V zámecké zahradě je zachována lipová alej a památné stromy. Navržen je jabloňový sad v souvislosti s historickou výsadbou ovocných stromů.

Diplomový projekt se zabývá revitalizací zámeckého areálu ve Stvolínkách, malé obci venkovského charakteru na Českolipsku. Tamní zámek i přilehlý kostel Všech svatých jsou chráněny jako nemovitě kulturní památky. Budova zámku byla po roce 1990 vyprázdněna již ve stavu chátrání a od té doby nevyužívána. Z přilehlého hospodářského dvora se dochovala pouze budova stodoly v nepůvodním stavu a prostor slouží chovu zvířat. Zámecký park je zanedbaný, dochovala se centrální komunikace s přilehlou alejí. V centru Stvolínek, tedy v okolí návsi, se nachází několik proluk do historické zástavby obce a náves samotná svou strukturou a s protínající rušnou silnicí ztrácí svůj původní účel. Hlavním předmětem návrhu je revitalizace zámeckého areálu, která zahrnuje rekonstrukci a dostavbu bývalého hospodářského dvora, obnovu zámecké zahrady a využití stávající zámecké budovy. Součástí řešení širších vztahů je návrh hmotové dostavby stávajících proluk centra obce, který vychází z její historické podoby.

Projekt vychází z obnovy zámecké budovy a její zpřístupnění veřejnosti prohlídkovým okruhem, který budou doprovázet výstavní prostory. Takto zásadní proměna počítá s přílivem obyvatel a turismu do obce, na který projekt reaguje návrhem zástavby prostoru historického hospodářského dvora těsně přiléhajícího k zámku. Zástavba je obnovena ve svých původních stopách, respektuje paměť daného místa a urbanistické vazby mezi dvorem, zámkem a obcí a svými funkcemi je adaptována pro aktuální potřeby obyvatel. Samotný zámek je podrobně zkoumán ve stavebněhistorické části projektu. Analytický rozbor obce, který předcházal návrhu, ukazuje, jakým směrem se bude dále rozvíjet a jaké jsou její aktuální potřeby a požadavky, proto náplní obnoveného dvora je podpora růstu počtu obyvatel, občanské vybavenosti a rozvoje turismu.

Značnou část nově navržené a detailně zkoumané zástavby zaujmají obecní byty rozprostřené do tří bytových domů, které jsou koncipované především pro začínající rodiny. Zástavba je hmotově rozdělena do více budov, aby svou strukturou nenarušila okolí. Půdorysnou stopou vycházejí z bývalé zástavby. Z historických vyobrazení je zřejmé, že v těchto místech stávaly budovy patrové, tedy i tímto se navržená zástavba inspirovala. Také výrazný prvek vikýře lze pozorovat i na historických snímcích.

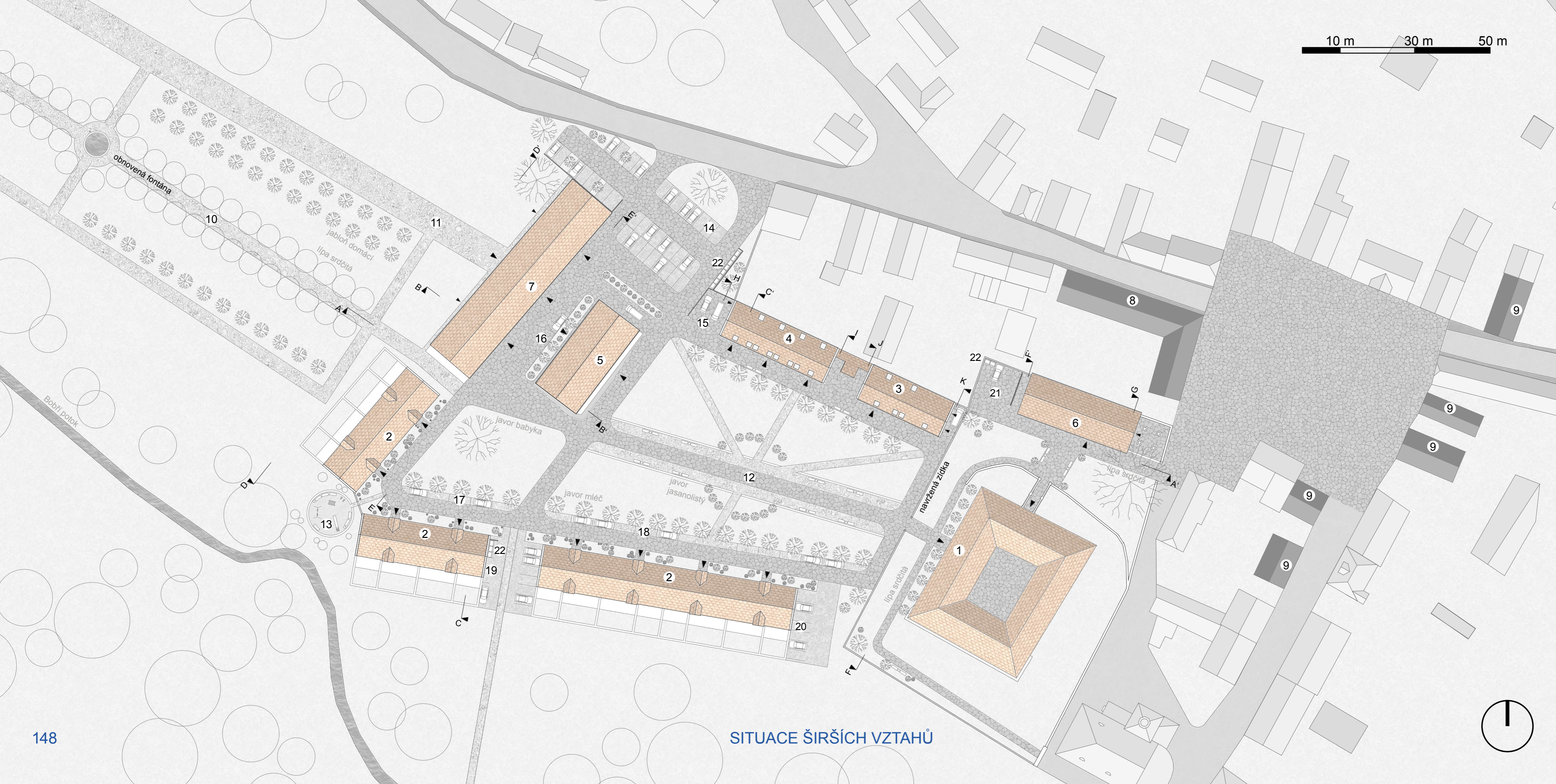
Pro ubytování turistů je zde navržen penzion. Podlouhlá budova se taktéž půdorysnou stopou i hmotovým řešením inspirovala v historii, objekt je ale rozdělen na dvě části a propojen krčkem s vertikální komunikací. Důvodem je adekvátnější včlenění do zástavby a také provozní rozdělení parteru na prostory penzionu na pravé straně a komerční prostory na straně levé.

Jako kulturní centrum pro obyvatele funguje přízemní budova uprostřed dispozice v místech historické kolny.

Pro potřeby provozu zámku je navržena novostavba v prostoru bývalých stájí. Budova funguje jako infocentrum pro návštěvníky s výstavními a přednáškovými prostory.

Jedinou dochovanou budovou v prostoru hospodářského dvora je objekt stodoly. Původními jsou pouze obvodové zdi a návrh řeší obnovu budovy do její bývalé podoby známé z historických vyobrazení. Svou funkci si ponechává pro obhospodaření dvora a zámecké zahrady a případně zde může být dílna některého z tradičních venkovských řemesel.

Součástí řešení širších vztahů je také obnova zahrady, kterou od zámku odděluje prostor dvora.

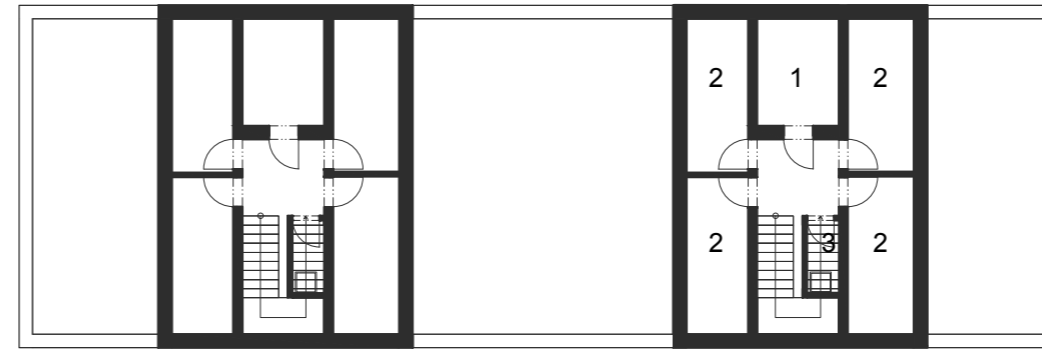

10 m 30 m 50 m

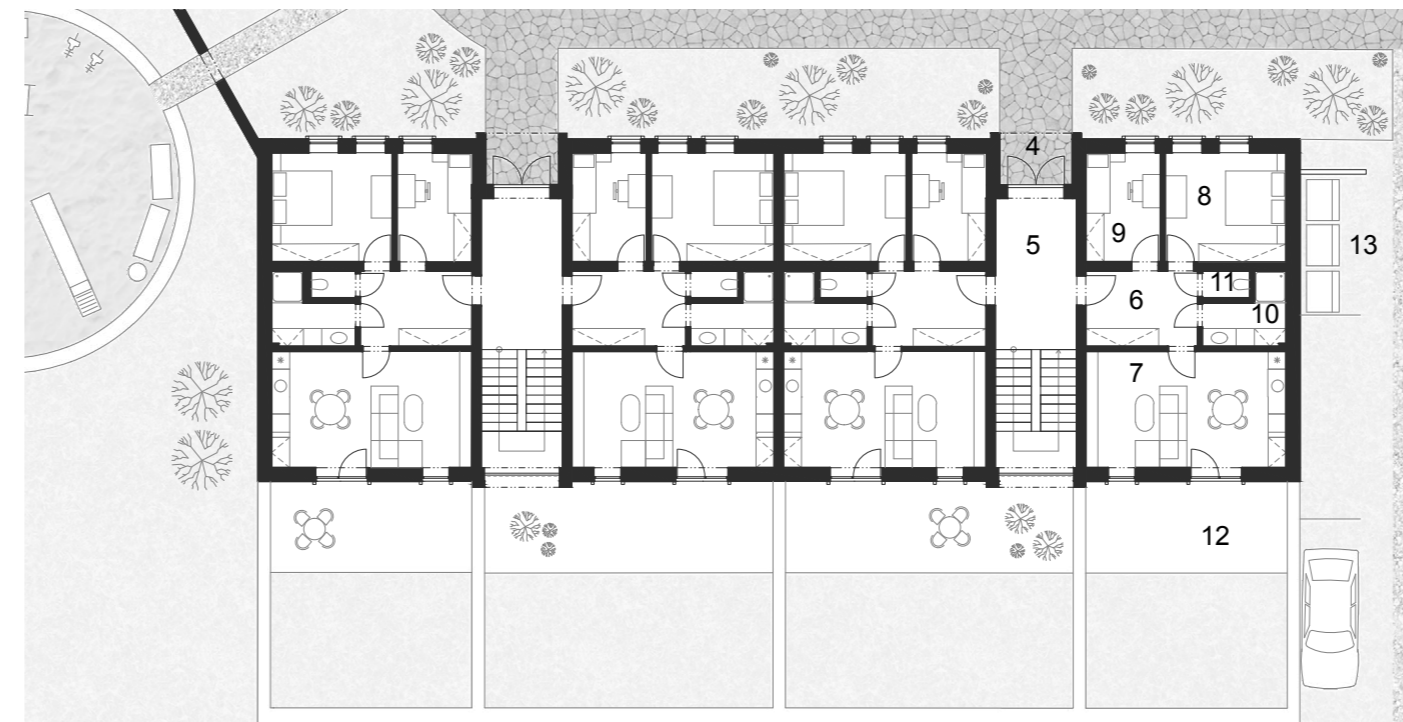
LEGENDA

- Kamenná dlažba
- Mlat
- Štěrkový trávnik
- Strom navržený
- Strom stávající
- Návrh - řešené objekty
- Návrh - hmotová dostavba
- Stávající zástavba

- ① Obnovený zámek
- ② Novostavby bytových domů
- ③ Novostavba penzionu
- ④ Novostavba: komerční prostory, penzion
- ⑤ Novostavba multifunkčního sálu s posezením
- ⑥ Novostavba infocentra
- ⑦ Rekonstrukce stodoly.
- ⑧ Novostavba hostince, hmotové doplnění proluky
- ⑨ Hmotové doplnění proluk
- ⑩ Obnova zahrady
- ⑪ Obnovená obslužná komunikace
- ⑫ Centrální komunikace
- ⑬ Dětské hřiště
- ⑭ Parkoviště, 37 stání vč. 2 bezbariérových
- ⑮ Zásobování + 1 parkovací stání
- ⑯ Parkování, 4 stání
- ⑰ Parkování, 5 stání
- ⑱ Parkování, 14 stání
- ⑲ Parkování, 9 stání vč. 1 bezbariérového
- ⑳ Parkování, 7 stání vč. 1 bezbariérového
- ㉑ Zásobování + 2 parkovací stání
- ㉒ Odpad (směsný, tříděný)

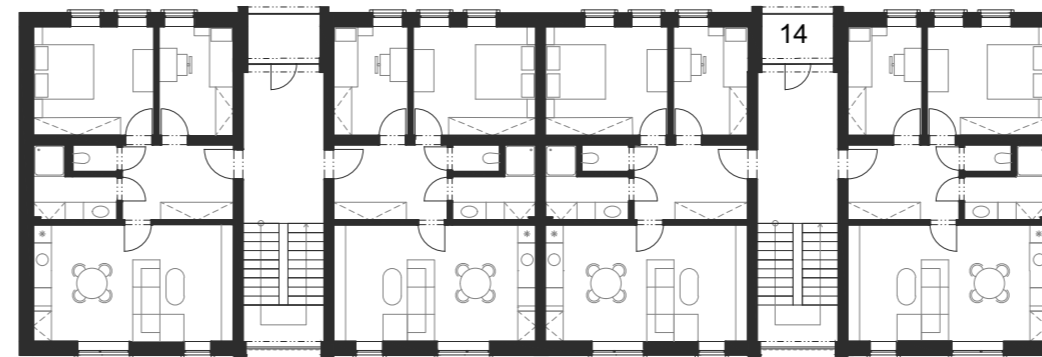

1.PP

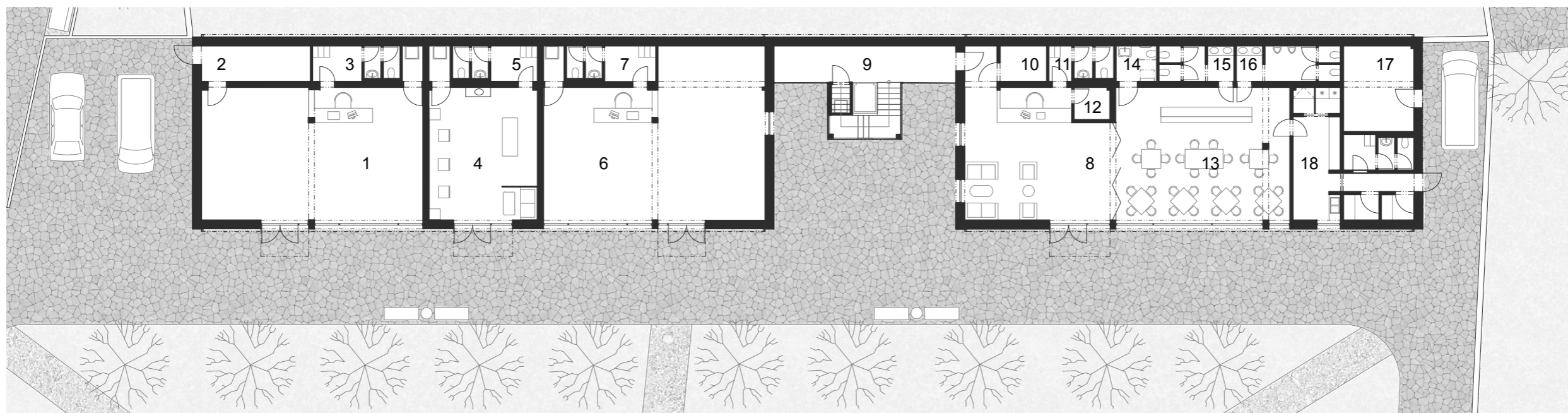

②
1.NP 1 m 5 m

- 1 Technická místnost
- 2 Sklepní kóje
- 3 Úklidová místnost
- 4 Vstupní zádveří
- 5 Společná chodba
- 6 Předsíň
- 7 Obývací pokoj s kuchyňským koutem
- 8 Ložnice 2 lůžka
- 9 Ložnice 1 lůžko
- 10 Koupelna
- 11 Toaleta
- 12 Soukromá zahrada
- 13 Odpad komunitní směsný
- 14 Společná lodžie

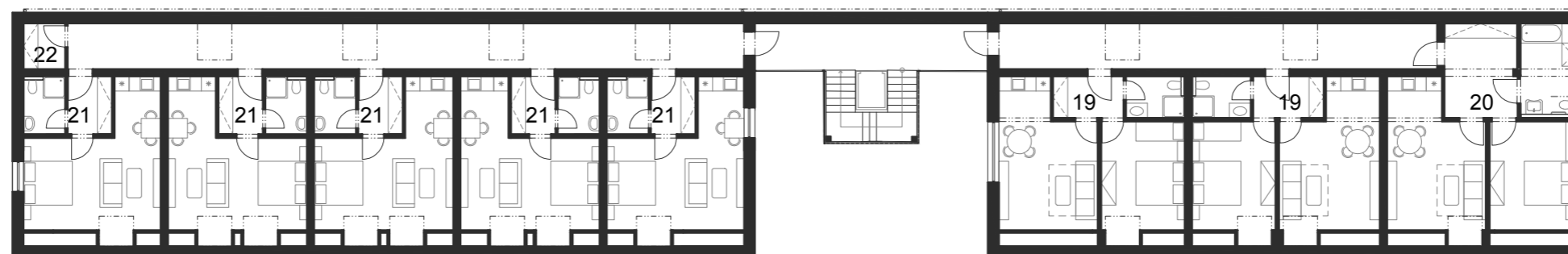

2.NP

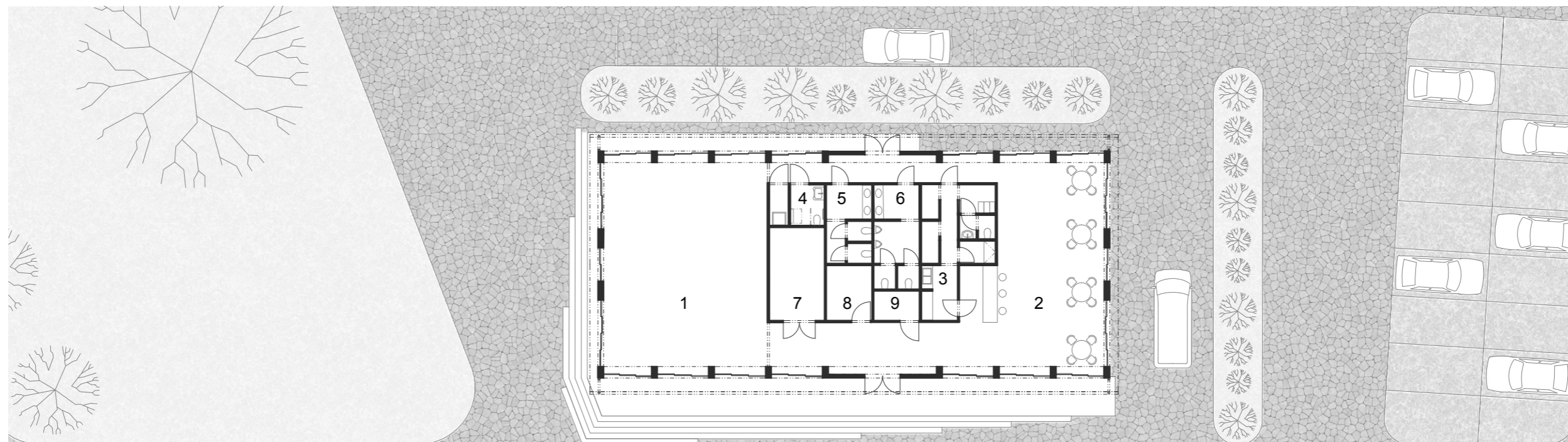

③④
1.NP

2.NP

1	Prodejna smíšeného zboží	12	Sklad potřeb
2	Sklad	13	Snídárna
3	Zázemí	14	Toaleta bezbariérová
4	Kadeřnický salón	15	Toalety ženy
5	Zázemí	16	Toalety muži
6	Půjčovna cyklist. vybavení	17	Kolárna
7	Zázemí	18	Přípravna
8	Recepce penzionu	19	Apartmán 3-5 lůžek
9	Vertikální komunikace	20	Apartmán 2-4 lůžka, bezb.
10	Technická místnost	21	Apartmán 2-3 lůžka
11	Zázemí recepce	22	Sklad lůžkovin

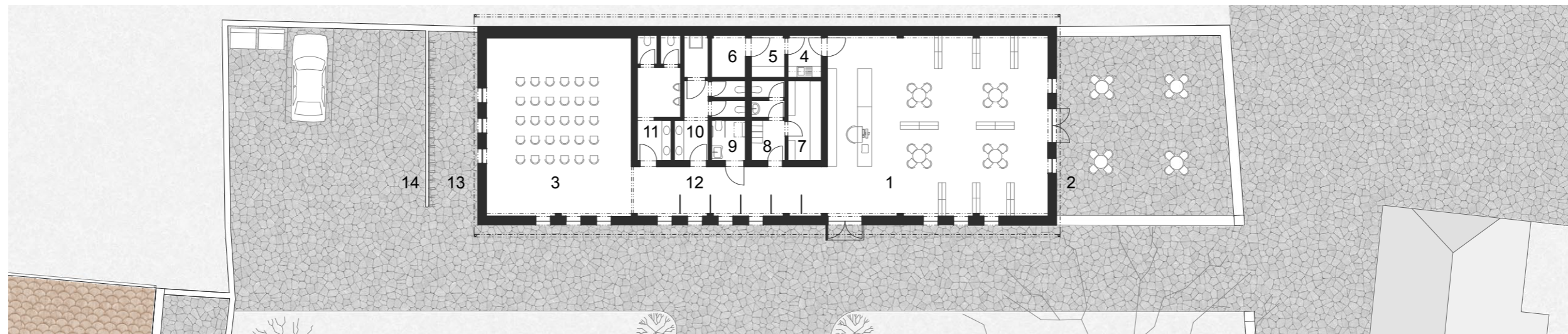

⑤
1.NP

1 m 5 m

1	Multifunkční sál	6	Toalety muži
2	Kavárna	7	Sklad nábytku
3	Přípravna	8	Zázemí hostů (šatny)
4	Toaleta bezbariérová	9	Technická místnost
5	Toalety ženy		

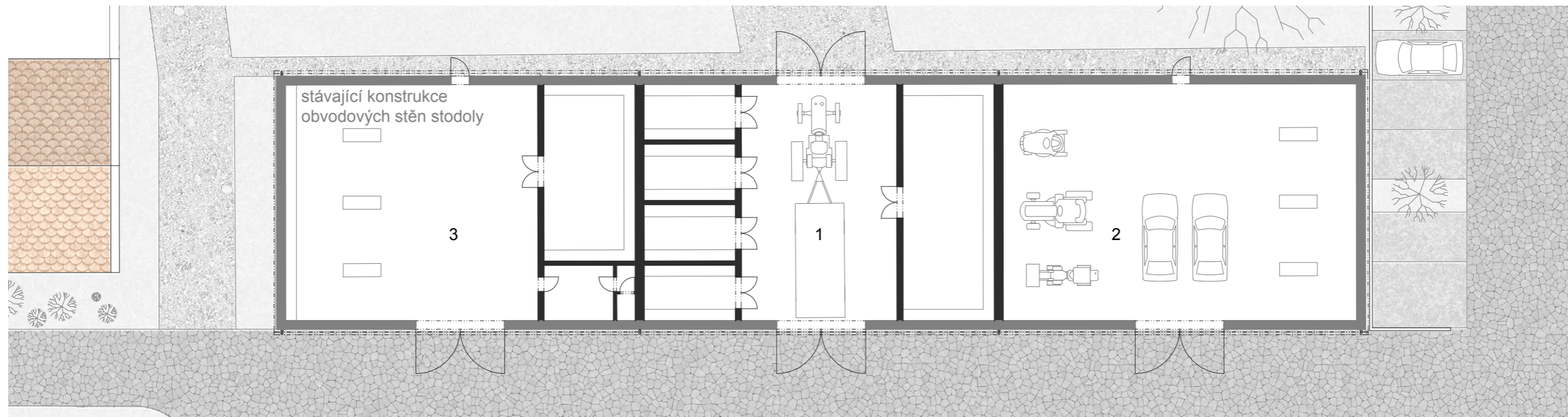

⑥
1.NP

1 m 5 m

1	Infocentrum, vstupenky, posezení, suvenýry	8	Zázemí
2	Venkovní terasa	9	Toaleta bezbariérová
3	Promítání, přednášky	10	Toalety ženy
4	Mytí nádobí	11	Toalety muži
5	Sklad balených potravin	12	Výstava
6	Technická místnost	13	Stojany na kola
7	Sklad infocentra	14	Parkování 3 místa, zásobování, odpad směsný

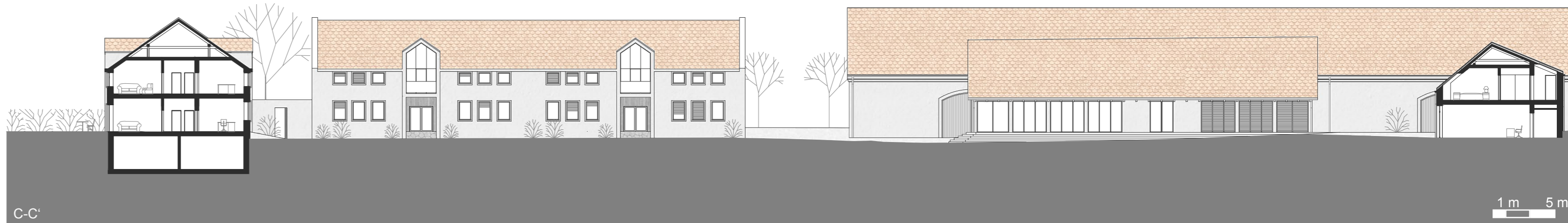
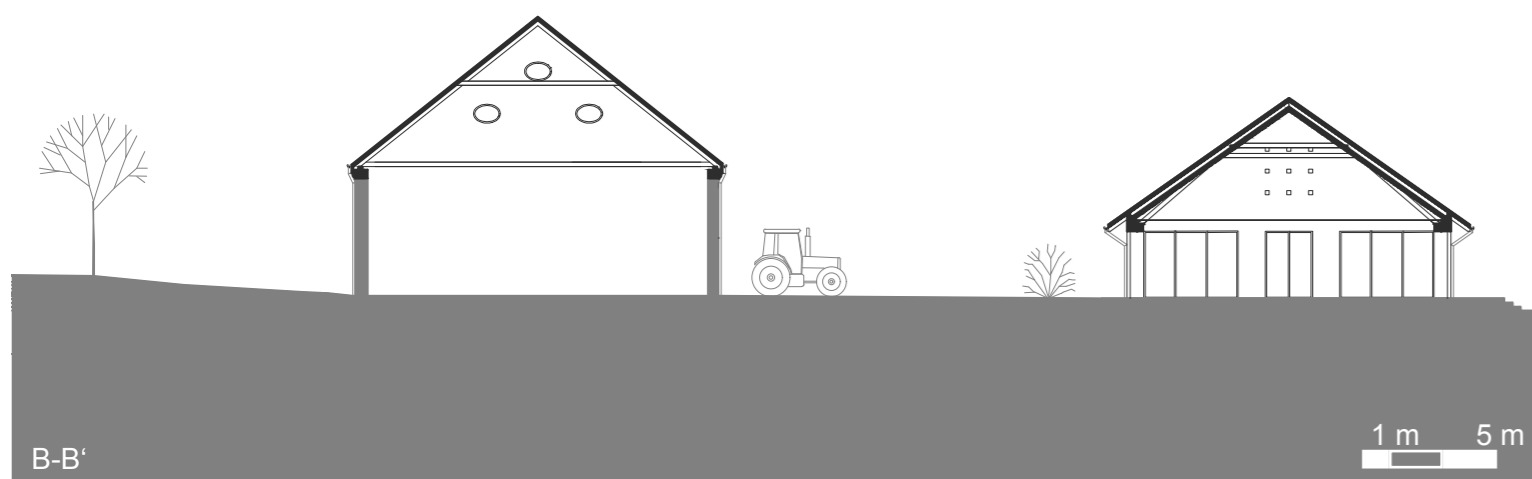

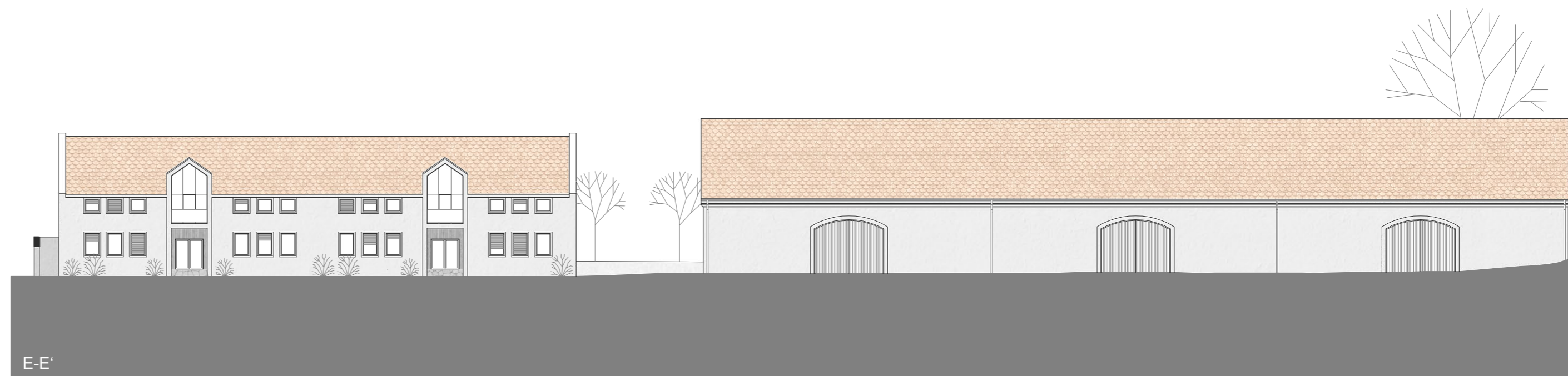
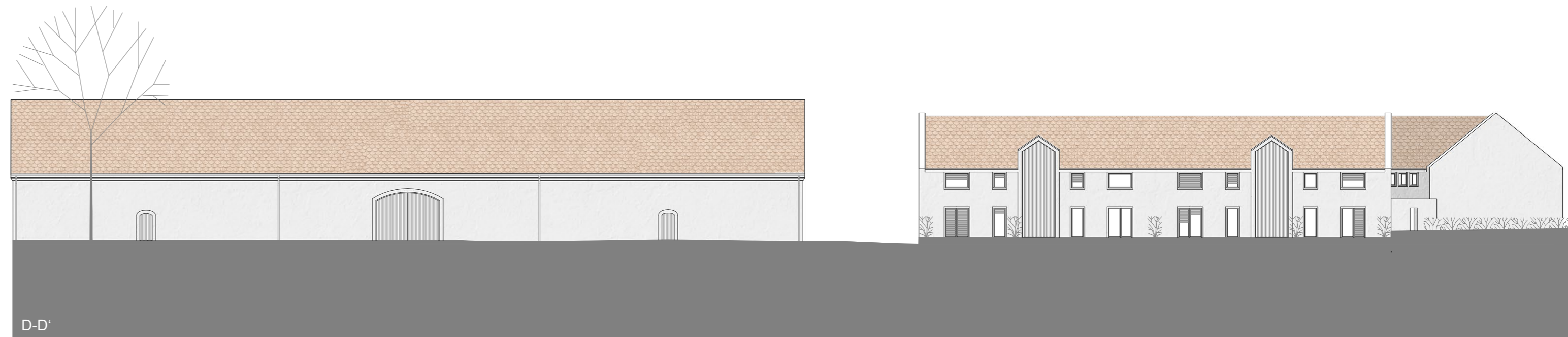
⑦
1.NP

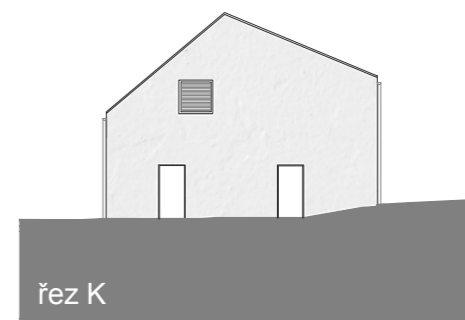
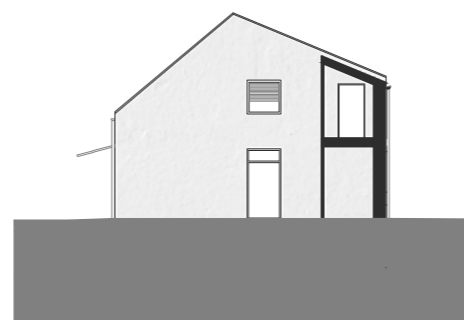
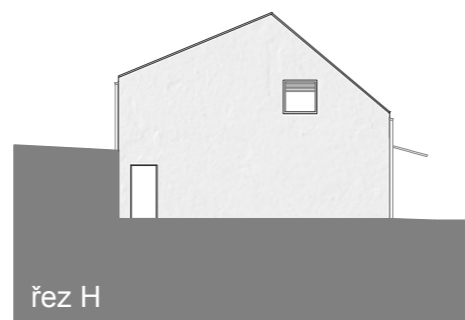
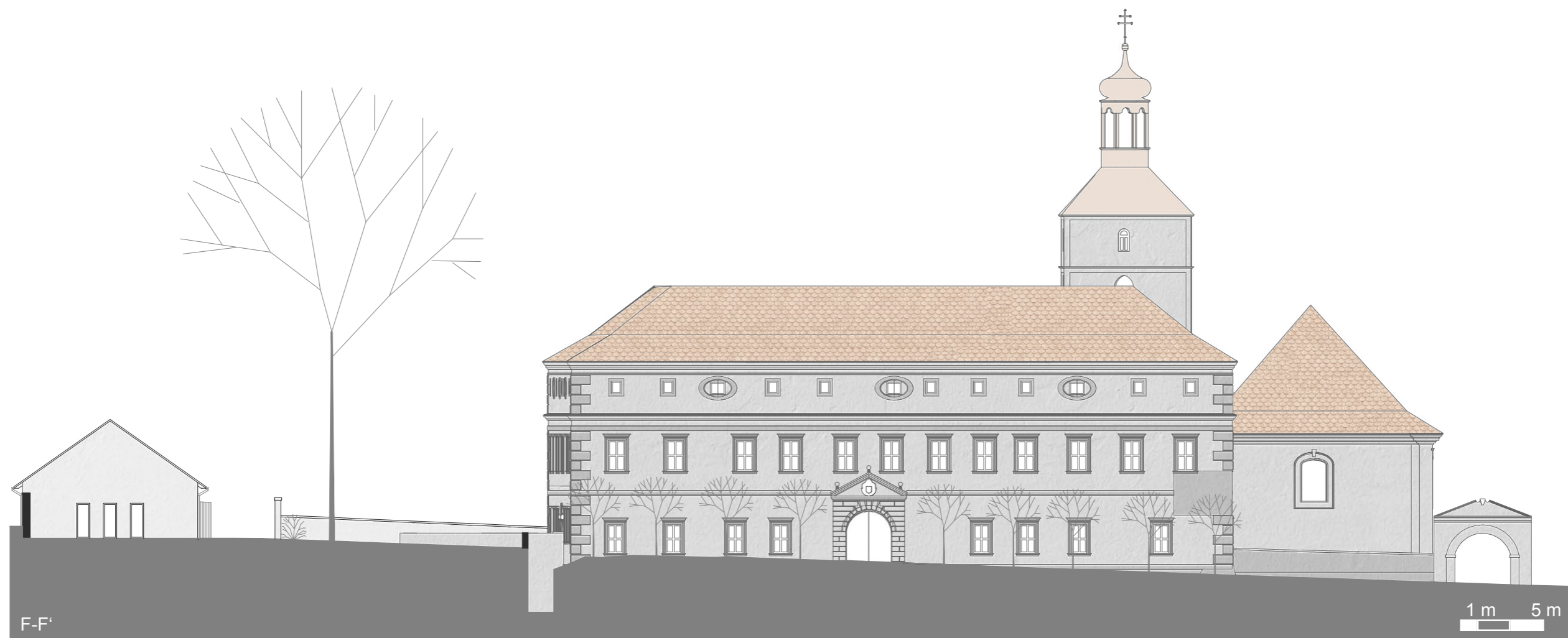

1 m 5 m

- 1 Garáž, dočasné sklady ovoce, náčiní péče o stromy
- 2 Garáž menší techniky, možnost parkování
- 3 Dílna správce, pronájem dílenských prostorů

- • • pálené keramické hřebenáče, uložené do pokrývačské malty
- • • pálená keramická taška, uložená do pokrývačské malty
- • • schránka okapového svodu plechové konstrukce opatřena krémovou barvou
- • • schránka okapového žlabu plechové konstrukce opatřena krémovou barvou
- • • okno otevírací a sklopné, rám dubové dřevo, izolační dvojsklo konstrukce šambrány plechová, opatřena krémovou barvou
- • • dřevem hlazená vápenná omítka
- • • dvoukřídlé vchodové dveře, rám dubové dřevo, sklo bezpečnostní mléčné

